

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 12 17
C(2021) 9097 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

KOMISIJOS KOMUNIKATO

Komisijos reglamento, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 702/2014, projekto turinio patvirtinimas

PRIEDAS

PROJEKTAS

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../...

XXX

kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 702/2014

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentą (ES) 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims¹, ypač į jo 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktus,

paskelbusi šio reglamento projektą pagal Reglamento (ES) 2015/1588 6 straipsnį ir 8 straipsnio 2 dalį²,

pasikonsultavusi su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus atitinkantis valstybės finansavimas yra valstybės pagalba, apie kurią turi būti pranešta Komisijai pagal jos 108 straipsnio 3 dalį. Tačiau pagal Sutarties 109 straipsnį Taryba gali nustatyti pagalbos kategorijas, kurioms šis reikalavimas pranešti netaikomas. Pagal Sutarties 108 straipsnio 4 dalį Komisija gali priimti reglamentus, susijusius su tų kategorijų valstybės pagalba. Reglamentu (ES) 2015/1588 Komisija įgaliojama pagal Sutarties 109 straipsnį paskelbti, kad Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti gali būti netaikomas tam tikrų kategorijų pagalbai. Remdamasi tuo reglamentu, Komisija priėmė Reglamentą (ES) 702/2014³, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius ir kuris taikomas iki 2022 m. gruodžio 31 d;
- (2) Sutarties 42 straipsnyje nustatyta, kad konkurencijos taisyklės žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai taikomos tik tokiu mastu, kokį nustato Europos Parlamentas ir Taryba. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013⁴ 211 straipsnyje nustatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės taikomos pagalbai žemės ūkio

¹ OL L 248, 2015 9 24, p. 1.

² OL [...], [...], p. [...].

³ Komisijos reglamentas (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų rūšių pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 193, 2014 7 1 p. 1).

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

produktų gamybai ir prekybai jais laikantis specialių nukrypti leidžiančių nuostatų. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 211 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės netaikomos išmokoms, valstybių narių mokamoms už tame reglamente numatytas priemonės, kurias iš dalies arba visiškai finansuoja Sąjunga, ir to reglamento 213–218 straipsniuose nurodytas priemonės. Be to, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) [SPR] 145 straipsnį valstybės pagalbos taisyklės netaikomos išmokoms, kurias valstybės narės moka pagal tą reglamentą, ir į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį patenkančiam papildomam nacionaliniam finansavimui. Kad Komisija patvirtintų, jog išmokos, skiriamos kaip į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį patenkančias papildomas nacionalinis finansavimas, yra mokamos pagal tam tikros valstybės narės BŽŪP strateginį planą, jos turi atitikti Reglamente (ES) [SPR] nustatytus kriterijus. Vis dėlto, jei priemonės nepatenka į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį, valstybės pagalbos taisyklės taikomos tiek bendram Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis teikiamam finansavimui, tiek papildomam nacionaliniam finansavimui;

- (3) kadangi ekonominis pagalbos poveikis nepriklauso nuo to, ar pagalbą iš dalies finansuoja Sąjunga, ar ją finansuoja tik valstybė narė, Komisijos valstybės pagalbos kontrolės politika ir parama, skiriama pagal Sąjungos vykdomą bendrą žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką, turėtų būti suderintos ir susietos;
- (4) todėl reikėtų suderinti šio reglamento ir Reglamento (ES) [SPR] taikymo sritis, kiek tai susiję su priemonėmis, bendrai finansuojamomis pagal EŽŪFKP;
- (5) šiuo reglamentu turėtų būti sudaromos sąlygos labiau supaprastinti reikalavimus ir padidinti skaidrumą, padėti veiksmingai vertinti ir tikrinti, kaip valstybės pagalbos taisyklių laikomasi nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, ir kartu išsaugoti Komisijos ir valstybių narių institucijų kompetenciją;
- (6) Komisija ne kartą taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius žemės ir miškų ūkio sektoriuose laikydamosi sąlygų, nustatytų valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams ir kaimo vietovėse gairių 2014 m.⁵ (toliau – 2014 m. gairės). Taigi šiose srityse ji įgijo daug patirties, susijusios su pagalbos priemonėmis, apie kurias valstybės narės yra įpareigosios pranešti Komisijai. Todėl remdamasi šia patirtimi Komisija galėjo geriau nustatyti sąlygas, kuriomis tam tikrų kategorijų pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, ir išplėsti bendrosios išimties taikymo sritį, kartu toliau užtikrindama pagalbos skaidrumą ir proporcingumą;
- (7) bendrosios šio reglamento taikymo sąlygos turėtų būti apibrėžtos remiantis bendrais principais, kuriais užtikrinama, kad pagalba turėtų aiškų skatinamąjį poveikį, būtų tinkama ir proporcinga, būtų teikiama visiškai skaidriai ir jai būtų taikomos kontrolės priemonės bei reguliarus vertinimas, kad ji neigiamai nepaveiktų konkurencijos ir prekybos sąlygų;
- (8) Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai, kuri tenkina visas bendrąsias ir specialiąsias atitinkamų kategorijų pagalbai taikomas šiame reglamente nustatytas sąlygas. Siekiant užtikrinti veiksmingą priežiūrą ir supaprastinti administravimą, bet nesusilpninti Komisijos vykdomos

⁵ Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams ir kaimo vietovėse gairės 2014 m. (OL C 204, 2014 7 1, p. 1), iš dalies pakeistos pranešimais, paskelbtais OL C 390, 2015 11 24, p. 4, OL C 139, 2018 4 20, p. 3 ir OL C 403, 2018 11 9, p. 10, ir klaidų ištaisymu, paskelbtu OL C 265, 2016 7 21, p. 5.

stebėsenos, skelbiant apie pagalbą (pagalbos schemą ir individualią pagalbą), kuriai taikoma išimtis, turėtų būti pateikiama aiški nuoroda į šį reglamentą;

- (9) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje apibrėžtai valstybės pagalbai, kuriai netaikomas šis reglamentas, toliau taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Šiuo reglamentu neapribojama valstybių narių galimybė pranešti apie pagalbą, kurios tikslai atitinka šio reglamento tikslus;
- (10) atsižvelgiant į didesnę galimą didelių schemų poveikį prekybai ir konkurencijai, turėtų būti atliekamas pagalbos schemų, kurių vidutinis metinis valstybės pagalbos biudžetas viršija absoliučiąją vertę grindžiamą ribą, valstybės pagalbos vertinimas. Vertinimu turėtų būti siekiama patikrinti, ar pasitvirtino schemos suderinamumą pagrindžiančios prielaidos ir ar laikomasi suderinamumo sąlygų, taip pat patikrinti pagalbos priemonės veiksmingumą atsižvelgiant į jos bendruosius ir specialiuosius tikslus ir parodyti schemos poveikį konkurencijai ir prekybai. Valstybės pagalbos vertinimas turėtų būti vykdomas pagal Komisijos patvirtintą vertinimo planą. Nors paprastai toks planas turėtų būti parengiamas schemos kūrimo metu ir patvirtinamas laiku, kad schema įsigaliojotų, tai gali būti įmanoma ne visais atvejais. Todėl nenorint atidėti schemų įsigaliojimo, šis reglamentas bus taikomas tokioms schemoms ne ilgesnį negu šešių mėnesių laikotarpį. Komisijai turėtų būti suteikta galimybė tvirtinant vertinimo planą šį laikotarpį pratęsti. Todėl vertinimo planą, taip pat bet kokią informaciją, kurios reikia, kad Komisija galėtų įvertinti vertinimo planus ir priimti sprendimą, Komisijai reikėtų pateikti per 20 darbo dienų nuo schemos įsigaliojimo;
- (11) šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai, teikiamai, jeigu vietoje importuojamų produktų naudojamos vietinės prekės, arba pagalbai su eksportu susijusiai veiklai. Visų pirma jis neturėtų būti taikomas pagalbai, kuria finansuojamas platinimo tinklo kūrimas kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje ir jo veikla. Pagalba, kuria kompensuojamos dalyvavimo prekybos mugėse arba tyrimų ar konsultavimo paslaugų, kurių reikia teikiant naują arba esamą produktą naujai rinkai kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, išlaidos, neturėtų būti laikoma pagalba su eksportu susijusiai veiklai;
- (12) Komisija turėtų užtikrinti, kad leidžiama pagalba neigiamai nepaveiktų prekybos sąlygų taip, jog tai prieštarautų visuotinės svarbos tikslui. Todėl į šio reglamento taikymo sritį neturėtų būti įtraukta pagalba, teikiama pagalbos gavėjui, kuriam pagal ankstesnę Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti. Tačiau teikiant kompensavimo pagalbą rizikos ir krizių situacijose, pavyzdžiui, gaivalinių nelaimių ar augalų kenkėjų padarytos žalos kompensavimo pagalbą ir gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidų kompensavimo pagalbą, svarbu imtis skubių veiksmų. Todėl tokiais atvejais nuostatos, pagal kurias pagalba nesuteikiama, neturėtų būti taikomos. Be to, atsižvelgiant į tokių schemų pobūdį, kai neįmanoma nustatyti atskirų pagalbos gavėjų, šios nuostatos taip pat neturėtų būti taikomos skiriant nedidelę pagalbą mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI), dalyvaujančioms bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (toliau – BIVP) arba Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo (toliau – EIP) veiklos grupių projektuose;
- (13) sunkumų patiriančioms įmonėms teikiama pagalba paprastai neturėtų būti įtraukiama į šio reglamento taikymo sritį, nes ji turėtų būti vertinama pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁶. Tačiau būtina

⁶ OL C 249, 2014 7 31, p. 1.

nustatyti tam tikras šios taisyklės išimtis. Pirma, šis reglamentas iš tiesų turėtų būti taikomas sunkumų patiriančioms įmonėms, kai pagalba joms skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos, taip pat tais atvejais, kai pagalba skiriama MVĮ, dalyvaujančioms BIVP projektuose arba EIP veiklos projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, kai sunku nustatyti atskirus pagalbos gavėjus, gaunančius pagalbą pagal tokias schemas. Antra, tokioms įmonėms jis turėtų būti taikomas tais atvejais, kai kyla grėsmė visuomenės sveikatos apsaugos užtikrinimui, t. y. teikiant gyvūnų ligų likvidavimo išlaidų kompensavimo pagalbą ir kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo pagalbą. Trečia, pagal Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punktą šis reglamentas taip pat turi būti taikomas sunkumų patiriančioms įmonėms tais atvejais, kai pagalba skiriama gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti. Tas pats turėtų būti taikoma tais atvejais, kai įmonė patiria sunkumų dėl žalos, patirtos dėl įvykių, kurių atitinkama įmonė negali kontroliuoti, t. y. nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinei nelaimei, gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų, saugomų gyvūnų, miškų gaisrų, katastrofinių įvykių miškuose ir su klimato kaita susijusių įvykių miškuose;

- (14) jei valstybės pagalba arba su ja susietos sąlygos, įskaitant finansavimo metodą, kai jis yra neatsiejama tos pagalbos dalis, neišvengiamai pažeidžia Sąjungos teisės aktus, pagalba negali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka. Todėl šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai, kuri neišvengiamai nulemia Sąjungos teisės aktų pažeidimą;
- (15) valstybės pagalbos teisės vykdymo užtikrinimas labai priklauso nuo valstybių narių bendradarbiavimo. Todėl valstybės narės turėtų imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, įskaitant individualios pagalbos, suteiktos pagal schemas, kurioms taikoma bendroji išimtis, atitiktį;
- (16) dėl didelės neigiamo poveikio prekybos sąlygoms rizikos, didelės pagalbos sumas, skirtas arba individualiai, arba sumuojant, Komisija turėtų vertinti gavusi apie jas pranešimą. Todėl atsižvelgiant į atitinkamą pagalbos kategoriją ir tikėtiną poveikį prekybos sąlygoms, reikėtų nustatyti tam tikrų kategorijų investicinės pagalbos, kuriai taikomas šis reglamentas, ribas, išreikštas didžiausia pagalbos suma. Tas ribas viršijančiai pagalbai toliau turėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Šiame reglamente nustatytos ribos neturėtų būti apeinamos dirbtinai išskaidant pagalbos schemas arba pagalbos projektus, pavyzdžiui, į kelias pagalbos schemas arba projektus, kurių ypatumai, tikslai arba pagalbos gavėjai yra panašūs. Turėtų būti laikoma, kad kitų kategorijų pagalba, kuri atitinka suderinamumo sąlygas ir neviršija šiame reglamente nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo ar didžiausių pagalbos sumų, nekelia didelės neigiamo poveikio prekybos sąlygoms rizikos;
- (17) siekiant užtikrinti skaidrumą, vienodas sąlygas ir veiksmingą stebėseną, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik pagalbai, kurios bendrąjį subsidijos ekvivalentą įmanoma tiksliai *ex ante* apskaičiuoti neatliekant rizikos vertinimo (toliau – skaidri pagalba);
- (18) šiuo reglamentu turėtų būti apibrėžtos sąlygos, kuriomis tam tikros konkrečios pagalbos priemonės, kaip antai paskolos, garantijos, mokestinės priemonės ir visų pirma grąžintini avansai, gali būti laikomos skaidriomis. Pagalba, kurią sudaro garantijos, turėtų būti laikoma skaidria, jeigu bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuotas remiantis saugumo garanto („saugaus uosto“) priemokomis, kurios nustatytos atitinkamos rūšies įmonėms. Pagalba taip pat turėtų būti laikoma skaidria,

jei prieš įgyvendinant priemonę apie pagalbos, kurią sudaro valstybės garantija, intensyvumo apskaičiavimo metodiką buvo pranešta Komisijai ir ji ją patvirtino laikydamasi pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai⁷ (toliau – Pranešimas dėl garantijų). Taikant šį reglamentą pagalba, kurią sudaro rizikos finansų priemonės ir kapitalo injekcijos, neturėtų būti laikoma skaidria;

- (19) apie pagalbą, kuri galėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį, tačiau nėra skaidri, visada turėtų būti pranešama Komisijai. Pranešimus apie neskaidrią pagalbą Komisija turėtų vertinti, visų pirma, atsižvelgdama į 2023 m. Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse gairėse (toliau – 2023 m. gairės) ar kitose atitinkamose sistemose, gairėse, komunikatuose ir pranešimuose nustatytus kriterijus;
- (20) siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų būtina ir skatintų toliau plėtoti veiklą ar projektus, šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai veiklai arba projektams, kuriuos pagalbos gavėjas vykdė ir tuo atveju, jei pagalba nebūtų suteikta. Pagalba neturėtų būti teikiama atgaline data veiklai arba projektams, kuriuos pagalbos gavėjas jau vykdė. Pagal šį reglamentą Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai tik tuo atveju, jeigu su remiamu projektu susijusi veikla ar darbai buvo pradėti po to, kai pagalbos gavėjas pateikė rašytinę pagalbos paraišką;
- (21) teikdama bet kokią *ad hoc* pagalbą, kuriai taikomas šis reglamentas, pagalbos gavėjui, kuris yra didelė įmonė, valstybė narė turėtų įsitikinti, kad ne tik laikomasi MVĮ taikomų su skatinamuoju poveikiu susijusių sąlygų, bet ir kad pagalbos gavėjas vidiniame dokumente išanalizavo remiamo projekto ar veiklos perspektyvumą tuo atveju, jei pagalba bus suteikta, ir tuo atveju, jei pagalba nebus suteikta. Valstybė narė turėtų patikrinti, ar tame vidiniame dokumente patvirtinama, kad iš esmės padidėtų projekto arba veiklos aprėptis, taip pat bendra suma, kurią pagalbos gavėjas išleisdžia vykdydamas remiamą projektą arba veiklą, arba kad iš esmės paspartėtų atitinkamo projekto arba veiklos užbaigimas. Be to, skatinamąjį poveikį turėtų būti galima nustatyti remiantis tuo, kad be pagalbos toks investicinis projektas arba veikla nebūtų buvę įvykdyti atitinkamoje kaimo vietovėje;
- (22) automatinėms pagalbos, kurią sudaro mokesčių lengvatos, schemoms toliau turėtų būti taikoma speciali skatinamojo poveikio sąlyga dėl to, kad pagalba taikant tokias schemas yra teikiama automatiškai. Tokia speciali sąlyga reiškia, kad tos pagalbos schemas turėjo būti patvirtintos prieš pradedant su remiamu projektu ar veikla susijusią veiklą ar darbus. Tačiau ši sąlyga neturėtų būti taikoma paskesnėms fiskalinės pagalbos schemoms, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės fiskalinės pagalbos, kurią sudaro mokesčių lengvatos, schemas. Vertinant paskesnių pagalbos schemų skatinamąjį poveikį labai svarbus momentas, kuriuo mokestinė priemonė buvo pirmą kartą nustatyta pirminėje scheme;
- (23) tinklui „Natura 2000“ priskiriamos žemės ūkio paskirties teritorijos atžvilgiu siekiama pagerinti žemės ūkio veiklą vykdančių MVĮ aplinkosaugos rezultatus ir našumą. Skiriant pagalbą už hektarą turėtų būti laikomasi Sąjungos teisės aktų ir atitinkamų valstybių narių nacionalinių teisės aktų dėl aplinkos apsaugos, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities tikslų įgyvendinimo, įskaitant rūšių ir buveinių biologinės įvairovės būklės išsaugojimą, taip pat tinklo „Natura 2000“ visuomeninės vertės didinimą;

⁷ OL C 155, 2008 6 20.

- (24) jei žemės konsolidavimo pagalba, pagalba, skirta žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie tuos produktus, leisti, taip pat nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms ir kitiems nepalankiems klimato reiškiniams, padarytų nuostolių kompensavimo pagalba, gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų likvidavimo ar išnaikinimo išlaidų ir tų gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytų nuostolių kompensavimo pagalba, kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba, pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai, gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba ir pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą, atitinka šiame reglamente tokių kategorijų pagalbai nustatytas specialias sąlygas, jai neturėtų būti taikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba turėtų būti daroma prielaida, kad jai toks poveikis būdingas;
- (25) siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų proporcinga ir neviršytų būtinos sumos, didžiausios pagalbos sumos, kai įmanoma, turėtų būti išreiškiamos pagalbos intensyvumu pagal nustatytas tinkamas finansuoti išlaidas. Kai didžiausio pagalbos intensyvumo nustatyti neįmanoma, nes negalima nustatyti tinkamų finansuoti išlaidų, arba siekiant nedidelėms sumoms numatyti paprastesnes priemones, turėtų būti nustatytos didžiausios pagalbos sumos, išreikštos nominalia suma, kad būtų užtikrintas pagalbos priemonių proporcingumas. Turėtų būti nustatytas toks pagalbos intensyvumas ir didžiausios pagalbos sumos, kad remiamame sektoriuje būtų kuo mažiau iškraipoma konkurencija ir kartu būtų tinkamai siekiama palengvinti pagalbos gavėjų ekonominės veiklos plėtrą žemės ūkio sektoriuje, kaimo vietovėse arba miškų ūkio sektoriuje. Siekiant darnos su Sąjungos finansuojamomis kaimo plėtrai skirtomis intervencinėmis priemonėmis, viršutinės ribos turėtų būti suderintos su nustatytosiomis Reglamente (ES) [SPR], jei tai neprieštarauja valstybės pagalbos principams, taikomiesiems pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą;
- (26) apskaičiuojant pagalbos intensyvumą, turėtų būti įtraukiamos tik tinkamos finansuoti išlaidos. Pagal reglamentą išimtis neturėtų būti taikoma pagalbai, kuri viršija atitinkamą pagalbos intensyvumą dėl įtrauktų netinkamų finansuoti išlaidų. Tinkamos finansuoti išlaidos turėtų būti nustatytos remiantis aiškiais, tiksliais ir naujausiais patvirtinamaisiais dokumentais. Skaičiavimas turėtų būti pagrįstas sumomis prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą. Keliais dalimis išmokama pagalba turėtų būti diskontuojama iki jos vertės pagalbos suteikimo dieną. Tinkamos finansuoti išlaidos taip pat turėtų būti diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo dieną. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant ir apskaičiuojant pagalbos sumą tuo atveju, kai pagalba teikiama ne kaip dotacija, turėtų būti atitinkamai diskonto norma ir orientacinė palūkanų norma, taikoma pagalbos suteikimo dieną, kaip nustatyta Komisijos komunikate dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo⁸. Jei pagalba teikiama ne kaip dotacija, pagalbos suma turėtų būti išreikšta bendruoju subsidijos ekvivalentu. Jei pagalba teikiama suteikiant mokesčių lengvatas, pagalbos dalys turėtų būti diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikomomis įvairiu mokesčių lengvatų įsigaliojimo metu. Turėtų būti skatinama teikti pagalbą grąžintiniais avansais, nes įgyvendinant tokias rizikos pasidalijimo priemones sudaromos sąlygos stiprinti skatinamąjį pagalbos poveikį. Todėl tikslinga nustatyti, kad tais atvejais, kai pagalba teikiama grąžintiniais avansais, šiame reglamente nustatytas taikytinas pagalbos intensyvumas gali būti padidintas;

⁸

OL C 14, 2008 1 19, p. 6.

- (27) ateityje mokėtinų mokesčių lengvatų atveju taikytina diskonto norma ir tiksli pagalbos dalių suma gali būti iš anksto nežinoma. Tokiu atveju valstybės narės, neviršydamos taikomo pagalbos intensyvumo, turėtų iš anksto nustatyti diskontuotos pagalbos vertės viršutinę ribą. Vėliau, sužinojus pagalbos dalies sumą tam tikrą konkrečią dieną, diskontuoti galima remiantis tuo metu taikoma diskonto norma. Kiekvienos pagalbos dalies diskontuota vertė turėtų būti atskaityta iš bendros didžiausios sumos (toliau – apribota suma);
- (28) siekiant nustatyti, ar laikomasi šiame reglamente nustatytų atskirų pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo ar didžiausių pagalbos sumų, reikėtų atsižvelgti į bendrą remiamai veiklai ar projektui skiriamos valstybės pagalbos sumą. Be to, šiame reglamente turėtų būti įvardytos aplinkybės, kuriomis galima sumuoti įvairių kategorijų pagalbą. Pagalba, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, gali būti sumuojama su bet kokia kita suderinama pagalba, kuriai pagal kitą reglamentą taikoma išimtis arba kuri yra patvirtinta Komisijos, jeigu tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti. Jeigu skirtingi pagalbos šaltiniai yra susiję su tomis pačiomis iš dalies ar visiškai sutampančiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti, sumuoti turėtų būti leidžiama iki didžiausio intensyvumo ar pagalbos sumos, pagal šį reglamentą taikomos tokiai pagalbai. Šiame reglamente taip pat turėtų būti nustatytos pagalbos, kurios finansuotinas išlaidas galima nustatyti ir kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, sumavimo ir sumavimo su *de minimis* pagalba specialiosios taisyklės. *De minimis* pagalba dažnai nesuteikiama tam tikroms tinkamoms finansuoti išlaidoms, kurias galima nustatyti, arba su jomis nesiejama. Tokiu atveju turėtų būti galima laisvai sumuoti *de minimis* pagalbą su valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis. Tačiau jeigu *de minimis* pagalba suteikiama finansuoti toms pačioms tinkamoms išlaidoms, kurias galima nustatyti, kaip ir valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, sumuoti turėtų būti leidžiama tik iki šio reglamento III skyriuje nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo;
- (29) Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybės narės, nėra valstybės pagalba. Kai toks Sąjungos finansavimas yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo arba didžiausių pagalbos sumų, turėtų būti atsižvelgiama tik į pastarąjį elementą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausios finansavimo normos, nustatytos taikomose Sąjungos teisės taisyklėse;
- (30) valstybės pagalba, apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, iš esmės yra draudžiama. Tačiau pagal Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalis Komisija tam tikromis sąlygomis atitinkamai leidžia arba gali leisti valstybėms narėms teikti valstybės pagalbą. Todėl svarbu, kad visos šalys galėtų patikrinti, ar pagalba teikiama laikantis taikomų taisyklių. Taigi, siekiant teisingai taikyti Sutartyje nustatytas taisykles, labai svarbu užtikrinti valstybės pagalbos skaidrumą, kuris leidžia užtikrinti geresnę atitiktį, geresnę atskaitomybę, tarpusavio peržiūrą ir galiausiai veiksmingesnes viešąsias išlaidas. Siekiant užtikrinti skaidrumą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės regioniniu arba nacionaliniu lygmeniu sukurtų išsamias valstybės pagalbos svetaines, kuriose būtų teikiama informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, santrauka. Ta pareiga turėtų būti sąlyga, kuria užtikrinamas individualios pagalbos suderinamumas su vidaus rinka. Laikantis standartinės informacijos skelbimo praktikos pagal Europos Parlamento ir Tarybos

direktyvą (ES) 2019/1024⁹ turėtų būti naudojama standartinė forma, kurią taikant sudaromos sąlygos vykdyti informacijos paiešką, ją parsisiųsti ir lengvai paskelbti internete. Komisijos svetainėje turėtų būti skelbiamos nuorodos į visų valstybių narių valstybės pagalbos svetaines. Pagal Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 2 dalį informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, santrauka turėtų būti skelbiama Komisijos svetainėje;

- (31) reikėtų nustatyti informacijos apie individualios pagalbos skyrimo atvejus skelbimo ribines vertes, kurias viršijus tos informacijos paskelbimas gali būti laikomas proporcingu atsižvelgiant į tos pagalbos svarbą. Remiantis Komisijos patirtimi, 2014–2019 m. laikotarpiu pirminės žemės ūkio gamybos atveju taikant 60 000 EUR informacijos skelbimo ribinę vertę, paskelbta turėjo būti apie maždaug 30 % suteiktos pagalbos. Todėl siekiant padidinti skaidrumo reikalavimų veiksmingumą ir atsižvelgiant į tai, kad 2014–2019 m. laikotarpiu suteikta vidutinė pagalbos investicijoms pirminės gamybos srityje suma siekia apie 17 000 EUR, tikslinga skelbimo ribinę vertę pirminės žemės ūkio gamybos atveju sumažinti iki 10 000 EUR;
- (32) siekiant užtikrinti veiksmingą stebėseną, tikslinga pagal Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 2 dalį nustatyti standartinę formą, kuria valstybės narės pateiktų Komisijai informacijos santrauką tais atvejais, kai remiantis šiuo reglamentu yra įgyvendinama pagalbos schema arba individuali pagalba teikiama ne pagal pagalbos schemą. be to, tikslinga pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004¹⁰ 5 straipsnį ir Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 4 dalį nustatyti pagalbos, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, metinių ataskaitų, kurias valstybės narės turi pateikti Komisijai, teikimo taisykles, laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų, įskaitant specialiuosius tam tikrų kategorijų pagalbai taikytinus reikalavimus;
- (33) atsižvelgiant į plačias galimybes pasinaudoti būtinomis technologijomis, informacijos santrauka ir metinė ataskaita turėtų būti pateikiamos kompiuteriniu būdu ir perduodamos Komisijai;
- (34) atsižvelgiant į Tarybos reglamento (ES) 2015/1589¹¹ 17 straipsnyje nustatytą pagalbos išieškojimo senaties terminą, tikslinga pagal Reglamento (ES) 2015/1588 3 straipsnio 3 dalį šiuo reglamentu nustatyti taisykles dėl pagalbos, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, duomenų, kuriuos valstybės narės turi saugoti;
- (35) siekiant padidinti šiame reglamente išdėstytų suderinamumo sąlygų veiksmingumą, turėtų būti numatyta galimybė Komisijai atšaukti bendrosios išimties taikymą būsimoms pagalbos priemonėms, jeigu nesilaikoma šių reikalavimų. Turėtų būti numatyta galimybė Komisijai apriboti bendrosios išimties atšaukimo taikymą tam tikrų rūšių pagalbai, tam tikriems pagalbos gavėjams arba pagalbos priemonėms, priimtoms tam tikrų institucijų, kai šio reglamento nesilaikymas paveikia tik ribotą priemonių grupę arba tam tikras institucijas. Toks tikslinis atšaukimas turėtų būti proporcinga taisomoji priemonė, tiesiogiai susijusi su nustatytu šio reglamento nesilaikymo atveju. Pagalba, apie kurią nepranešama ir kurią įgyvendinant įvykdomos ne visos sąlygos dėl reikalavimo pranešti netaikymo, yra neteisėta ir ją Komisija

⁹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

¹⁰ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589, nustatantį išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

¹¹ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

nagrinės pagal Reglamente (ES) 2015/1589 nustatytą atitinkamą procedūrą dėl pagalbos, apie kurią nepranešta. Jeigu nesilaikoma II skyriaus reikalavimų, bendrosios išimties taikymo būsimoms pagalbos priemonėms atšaukimas nekeičia fakto, kad ankstesnėms priemonėms, atitinkančioms šį reglamentą, buvo taikoma bendroji išimtis;

- (36) MVĮ atlieka lemiamą vaidmenį kuriant darbo vietas ir, bendresne prasme, padeda užtikrinti socialinį stabilumą ir ekonominį vystymąsi. Tačiau jų plėtrą gali riboti rinkos nepakankamumas, dėl kurio MVĮ kyla joms būdingų sunkumų. Dažnai MVĮ sunku gauti kapitalo ar paskolų, atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose finansų rinkose vengiama rizikuoti, ir į ribotas užtikrinimo priemones, kurias šios įmonės sugeba pasiūlyti. Dėl ribotų išteklių joms gali būti sunku gauti informacijos, ypač informacijos apie naujas technologijas ir potencialias rinkas. Siekiant palengvinti MVĮ ekonominės veiklos vystymąsi, MVĮ teikiamai tam tikrų kategorijų pagalbai pagal šį reglamentą neturėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti;
- (37) siekiant panaikinti skirtumus, dėl kurių gali būti iškraipyta konkurencija, ir palengvinti MVĮ skirtų įvairių Sąjungos ir nacionalinių iniciatyvų koordinavimą, taip pat siekiant užtikrinti administracinį aiškumą ir teisinį tikrumą, šiame reglamente MVĮ apibrėžtis turėtų būti pagrįsta apibrėžtimis, pateiktomis Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB¹²;
- (38) siekiant darnos su kaimo plėtros politika ir supaprastinti taisyklės remiantis Komisijos patirtimi, įgyta taikant 2014 m. gaires, tikslinga Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti netaikyti įvairių kategorijų pagalbai įmonėms, vykdančioms veiklą žemės ir miškų ūkio sektoriuose, netrukdam taikyti jokių galiojančių esminių taisyklių;
- (39) taip pat tikslinga atsižvelgti į tai, kad žemės ir miškų ūkio sektoriai yra ypač veikiami nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų ligų, augalų kenkėjų ir saugomų gyvūnų daromos žalos. Patirtis rodo, kad susidūrę su šiais reiškiniais šie sektoriai smarkiai nukenčia ir kad ūkininkai ir miškininkai dėl šių reiškinių patiria nemažą žalą. Todėl pagalbos priemonės, skirtos tokiai žalai kompensuoti, laikomos tinkama priemone, kurią įgyvendinant sudaromos sąlygos atsigauti tokią žalą patyrusioms įmonėms, kad jos galėtų toliau vykdyti verslą, ir tokiu būdu užtikrinti ekonominės veiklos plėtrą šiuose sektoriuose;
- (40) žemės ūkio sektoriuje išimtys turėtų būti taikomos pagalbai MVĮ, susijusiai su investicijomis į žemės ūkio produktų gamybą, perdirbimą ir prekybą jais, žemės konsolidavimu, ūkio pastatų perkėlimu, verslo steigimu, jaunųjų ūkininkų ir smulkiųjų ūkių veikla, gamintojų grupėmis, kokybės sistemomis, žinių perdavimu ir informavimo veikla, konsultavimo paslaugomis, skatinimo veikla, pavadavimo ūkyje paslaugų teikimu, taip pat rizikos ir krizių valdymu, susijusiu su nepalankiais klimato reiškiniais, gyvūnų ligomis, augalų kenkėjais ir draudimo įmokų mokėjimu. Išimtys taip pat turėtų būti taikomos visų dydžių įmonėms skiriant pagalbą investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą, žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalbą, taip pat pagalbą moksliniams tyrimams ir plėtrai;
- (41) išimtys turėtų būti taikomos pagalbai, skiriamai miškų ūkio sektoriuje ir tam tikrai ne žemės ūkio veiklai kaimo vietovėse, kuri bendrai finansuojama kaip kaimo plėtrai

¹² Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

skirtos intervencinės priemonės pagal EŽŪFKP, taip pat pagalbai žinių perdavimo ir informavimo veiklai, moksliniams tyrimams ir plėtrai bei žemės konsolidavimui;

- (42) dėl rizikos, kad tikslinė investicinė pagalba pirminės žemės ūkio gamybos sektoriuje gali iškraipyti konkurenciją, investicinė pagalba, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, neturėtų būti skiriama tik už konkretų žemės ūkio produktą. Ši sąlyga neturėtų kliudyti valstybei narei tam tikros pagalbos neskirti už kai kuriuos žemės ūkio produktus, jei nėra įprastų tų produktų prekybos rinkų arba jei vidaus rinkoje tų produktų per daug. Be to, pagalba tam tikrų rūšių investicijoms neturėtų *per se* būti laikoma pagalba, kuriai pagal šį reglamentą galima netaikyti Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti;
- (43) siekiant užtikrinti tinkamą kuo mažesnio konkurencijos iškraipymo ir veiksmingo energijos bei išteklių naudojimo skatinimo pusiausvyrą, šiame reglamente turėtų būti numatyta, kad investicijų į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, atveju pagalba turėtų būti skiriama tik investicijoms, susijusioms su biokuro arba energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba ūkyje, ir tik jei tokia gamyba neviršija to ūkio vidutinio metinio sunaudojamo kuro arba energijos kiekio. Šis reglamentas pagalbai biokurai gaminti turėtų būti taikomas tik jeigu ji susijusi su tvaraus biokuro gamyba pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001¹³;
- (44) siekiant paskatinti perėjimą prie pažangesnių biokuro rūšių, kaip numatyta horizontaliosiose aplinkos apsaugos ir energetikos sričių valstybės pagalbos taisyklėse, pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu susijusioms investicijoms pagal šį reglamentą neturėtų būti skiriama biokurai iš maistinių augalų gaminti;
- (45) Reglamentu (ES) 2015/1588 Komisijai suteikiama galimybė reglamentais nustatyti, kad tam tikrų kategorijų pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kai Komisija turi pakankamai patirties apibrėžti bendrus suderinamumo kriterijus. Atsižvelgdama į patirtį, įgytą 2014–2021 m. vertinant daugelio valstybės pagalbos priemonių suderinamumą pagal 2014 m. gaires, Komisija gali pasinaudoti savo įgaliojimais netaikyti reikalavimo pranešti apie valstybės pagalbą, suteiktą pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVI, pagrindinių paslaugų teikimo ir kaimų atnaujinimo pagalbą, bendrai finansuojamą iš EŽŪFKP, priemonės, kuriomis užkertamas kelias saugomų gyvūnų daromai žalai ir ji kompensuojama, taip pat pagalbą, kuria kompensuojami su „Natura 2000“ teritorijomis susiję sunkumai;
- (46) be to, miškininkų ūkio sektoriaus atžvilgiu, remdamasi savo patirtimi taikant 2014 m. gaires, Komisija gali netaikyti reikalavimo pranešti apie priemones, kurios finansuojamos tik iš nacionalinių fondų, nedarant poveikio galiojančių esminių taisyklių taikymui;
- (47) 2014–2020 m. laikotarpiu taikydama 2014 m. gaires Komisija patvirtino 52 pagalbos schemas, susijusias su saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimu žemės ūkio sektoriuje. Pagalbą teikiančios institucijos turi skubiai imtis veiksmų dėl saugomų gyvūnų padarytos žalos, kad būtų kuo greičiau atgaivintos gamybos priemonės ir ekonominė veikla, kad atitinkamos įmonės galėtų toliau vykdyti verslą ir tokiu būdu būtų užtikrinama ekonominės veiklos plėtra. Komisijos patirtis rodo, kad ši pagalba paprastai labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į jos

¹³ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

kompensacinį pobūdį ir aiškius jos suderinamumo su vidaus rinka kriterijus. Todėl tikslinga šiai pagalbai netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimų;

- (48) saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalba turėtų būti teikiama pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVĮ. sąlygos, kuriomis taikoma išimtis saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalbai, turėtų būti grindžiamos jau nusistovėjusia kitų kompensacinių priemonių, kaip antai pagalbos, skirtos nuostoliams dėl sunaikintų gyvūnų ar augalų, pagrįstiems jų rinkos verte, kompensuoti, veterinarijos paslaugų išlaidoms ar darbo sąnaudoms padengti ir materialinei žalai, padarytai ūkio įrangai, mašinoms, ūkio pastatams ir atsargoms, kompensuoti, praktika;
- (49) pagal 2014 m. gaires Komisija pagalbai, skirtai išlaidoms, patiriamoms žemės ūkio sektoriuje dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensuoti, taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2014–2020 m. Komisija patvirtino apie 10 tokių pagalbos schemų. Komisijos patirtis rodo, kad ši pagalba paprastai labai neiškreipia konkurencijos, bet gali būti paskatinta ekonominė veikla, kuriai tokiose vietovėse taikomi papildomi apribojimai. Todėl tikslinga, kad pagalbos, skirtos išlaidoms, patiriamoms žemės ūkio sektoriuje dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensuoti, atveju Komisija pasinaudotų įgaliojimais, jai suteiktais Reglamentu (ES) 2015/1588;
- (50) išimtis dėl pagalbos, skirtos išlaidoms, patiriamoms žemės ūkio sektoriuje dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensuoti, turėtų būti taikoma tik pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVĮ;
- (51) priimdama daugelį sprendimų, visų pirma pagal 2014 m. gaires, Komisija miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2014–2020 m. Komisija pagal tas gaires patvirtino daugiau kaip 200 pagalbos schemų, skirtų miškų ūkio sektoriui. Komisijos patirtis rodo, kad miškų ūkio sektoriuje teikiamos pagalbos priemonės labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į aiškius suderinamumo kriterijus. Todėl, atsižvelgiant į šią patirtį ir siekiant supaprastinti reikalavimus bei jų procedūras, turėtų būti įmanoma toms pagalbos priemonėms netaikyti pareigos pranešti, neatsižvelgiant į tai, ar jos bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis. Todėl tikslinga, kad Komisija pasinaudotų įgaliojimais, jai suteiktais Reglamentu (ES) 2015/1588, kai pagalba skirta: miškui įveisti ir miško plotui sukurti; agrarinės miškininkystės sistemoms diegti; miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų ir katastrofinių įvykių prevencijai įgyvendinti ir jų miškams padarytai žalai likviduoti; investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė; išlaidoms, susijusioms su sunkumais konkrečioje teritorijoje, kylančiais dėl tam tikrų privalomų reikalavimų, apibrėžtų Tarybos direktyvos 92/43/EEB¹⁴ 3 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB¹⁵ 3 straipsnyje, kompensuoti; miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugoms teikti ir miškams išsaugoti; investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu; investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais; miškų ūkio genetiniams

¹⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

¹⁵ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

ištekliams išsaugoti ir miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžiai;

- (52) siekdama skatinti grupines iniciatyvas miškų ūkio sektoriuje, Komisija taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius pagalbai, skirtai miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžiai. 2014–2020 m. Komisija patvirtino 5 tokios pagalbos atvejus. Tokiai pagalbai žemės ūkio sektoriuje reikalavimas pranešti jau nebuvo taikomas pagal Reglamentą (ES) Nr. 702/2014. Todėl tikslinga pagalbai, skirtai miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžiai, netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimo;
- (53) siekiant skatinti kaimo vietovių ir visų pirma MVI, kurios yra Sąjungos kaimo ekonomikos varomoji jėga, plėtrą ir gerinti jų konkurencingumą, būtina įvairinti ekonomiką ir kurti naują ekonominę veiklą. Reglamente (ES) [SPR] numatytos priemonės, skirtos remti ne žemės ūkio verslo plėtrą kaimo vietovėse, kuriomis siekiama skatinti užimtumą, kurti kokybiškas darbo vietas kaimo vietovėse, išlaikyti jau esamas darbo vietas, mažinti sezoninius užimtumo svyravimus, vystyti su žemės ūkiu nesusijusius ne žemės ūkio sektorius ir maisto produktų perdirbimą, kartu skatinant verslo integraciją ir vietos sektorių sąsajas;
- (54) siekiant darnos su Reglamentu (ES) [SPR] ir supaprastinti taisykles, pagal kurias patvirtinama, kad pagal BŽŪP strateginius planus bendrai finansuojama dalis ir papildomas nacionalinis finansavimas yra valstybės pagalba, reikalavimų pranešti reikėtų netaikyti įvairių kategorijų pagalbai, kuri teikiama kaimo vietovėse veiklą vykdančioms MVI, apimančiai pagalbą verslo pradžiai, pagalbą naujiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemų dalyviams ir maisto produktų, kuriems taikoma kokybės sistema, pardavimo skatinimo priemonės. Tokios pagalbos priemonės turi būti identiškos pagrindinėms kaimo plėtrai skirtoms intervencinėms priemonėms, o pagalba, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti, turi būti skiriama tik pagal atitinkamos valstybės narės BŽŪP strateginį planą ir turi jį atitikti;
- (55) priimdama daugelį sprendimų, visų pirma pagal 2014 m. gaires, Komisija pagalbai, skirtai pagrindinėms paslaugoms teikti bei kaimams atnaujinti kaimo vietovėse, taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2014–2020 m. Komisija patvirtino 27 pagalbos schemas, susijusias su pagrindinėmis paslaugomis bei kaimų atnaujinimu kaimo vietovėse. Komisijos patirtis rodo, kad miškų ūkio sektoriuje teikiamos pagalbos priemonės labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į aiškius suderinamumo kriterijus, ir kad ja prisidedama prie ekonomikos įvairinimo ir naujos ekonominės veiklos kūrimo. Todėl tikslinga pagalbai, skirtai pagrindinėms paslaugoms teikti bei kaimams atnaujinti kaimo vietovėse, netaikyti pranešimo apie valstybės pagalbą reikalavimo;
- (56) tačiau reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai, skirtai pagrindinėms paslaugoms teikti bei kaimams atnaujinti kaimo vietovėse, tik tuo atveju, jei ji teikiama pagal BŽŪP strateginį planą, kurį Komisija patvirtino pagal Reglamentą (ES) [SPR];
- (57) valstybės pagalba įmonėms, dalyvaujančioms EIP veiklos grupių projektuose, kuriems taikomas Reglamento (ES) [SPR] 77 straipsnis, arba bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) projektuose, kurie pagal Reglamentą (ES) [SPR] priskiriami pagal iniciatyvą LEADER įgyvendinamiems projektams ir kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2021/1060, nedarą didelio poveikio konkurencijai, visų pirma atsižvelgiant į teigiamą pagalbos vaidmenį sudarant sąlygas dalytis žiniomis, visų pirma vietos ir ūkininkų bendruomenėse, taip pat į dažnai kolektyvinę pagalbos pobūdį ir palyginti

nedidelį jos mastą. Šie projektai yra integruoti, daugiašaliai ir daugiasektoriai, todėl gali kilti tam tikrų sunkumų nustatant jų rūšį pagal valstybės pagalbos teisėje numatytą klasifikaciją. Atsižvelgiant į tai, kad atskiri EIP veiklos grupių ir BIVP projektai, atrinkti remiantis daugiamete vietos plėtros strategija, nustatyta ir įgyvendinama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu, yra vietinio pobūdžio, ir tai, kad jais atsižvelgiama į bendruomenės, socialinius, su aplinka ir klimato kaita susijusius interesus, šiuo reglamentu turėtų būti sprendžiami tam tikri sunkumai, su kuriais susiduriama įgyvendinant EIP veiklos grupių ir BIVP projektus, siekiant palengvinti jų atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms;

- (58) atsižvelgiant į tai, kad MVĮ gaunamos nedidelės pagalbos, joms tiesiogiai ar netiesiogiai gaunant naudos iš EIP veiklos grupių ir BIVP projektų, poveikis prekybai ir konkurencijai yra nedidelis, tais atvejais, kai bendra pagalbos vienam projektui suma neviršija tam tikros viršutinės ribos, turėtų būti nustatytos paprastos taisyklės;
- (59) tam tikrų kategorijų pagalba, kaip antai pagalba moksliniams tyrimams, žinių perdavimui ir informavimo veiklai, konsultavimo paslaugų teikimo pagalba, pavadavimo ūkyje pagalba, pagalba pardavimo skatinimo veiklai, pagalba, kurios lėšomis kompensuojama gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencija ir likvidavimas ar išnaikinimas, netiesiogiai teikiama galutiniams pagalbos gavėjams natūra kaip subsidijuojamos paslaugos. Tokiais atvejais pagalba, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti, turėtų būti mokama atitinkamos paslaugos teikėjui ar veiklos vykdytojui;
- (60) pagal Reglamento (ES) 2015/1588 4 straipsnio 1 dalį būtina periodiškai persvarstyti valstybės pagalbos politiką. Todėl šio reglamento taikymo laikotarpis turėtų būti ribotas. Taigi tikslinga nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas, įskaitant taisykles dėl pagalbos schemoms, kurioms taikoma išimtis, skirto suderinimo laikotarpio baigiantis šio reglamento galiojimo laikotarpiui. Tokiomis taisyklėmis valstybėms narėms turėtų būti suteikiama laiko prisitaikyti prie galimos naujos tvarkos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

TURINYS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	16
II SKYRIUS. PROCEDŪRINIAI REIKALAVIMAI	32
III SKYRIUS. PAGALBOS KATEGORIJOS.....	33
1 skirsnis	
Pagalba MVI, vykdančioms pirminės žemės ūkio gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą	33
2 skirsnis	
Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą	56
3 skirsnis	
Žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba	56
4 skirsnis	
Pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose	58
5 skirsnis	
Pagalba miškų ūkio sektoriui	59
6 skirsnis	
Pagalba kaimo vietovių MVI	71
IV SKYRIUS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	77

I SKYRIUS

BENDROSIOŠ NUOSTATOS

1 straipsnis *Taikymo sritis*

1. Šis reglamentas taikomas šių kategorijų pagalbai:
 - (a) pagalbai labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ):
 - i) vykdančioms veiklą žemės ūkio sektoriuje, visų pirma pirminės žemės ūkio gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą, išskyrus 13, 14, 15, 17, 22 ir 24–29 straipsnius, kurie taikomi tik pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms MVĮ;
 - ii) vykdančioms ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, nepatenkančią į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį, jei tokiai pagalbai taikomas Reglamentas (ES) [SPR] ir jei ji bendrai finansuojama Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis arba skiriama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas;
 - (b) pagalbai investicijoms, skirtoms žemės ūkio valdoje esančiam kultūros ir gamtos paveldui išsaugoti;
 - (c) pagalbai, skirtai žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti;
 - (d) pagalbai moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose;
 - (e) pagalbai miškų ūkio sektoriui.
2. Kai valstybės narės mano, kad būtų tikslinga, jos gali nuspręsti teikti 1 dalies a, d ir e punktuose nurodytą pagalbą laikydamosi Reglamento (ES) Nr. 651/2014 nuostatų¹⁶.
3. Šis reglamentas netaikomas:
 - (a) pagalbos schemoms, nurodytoms 13, 16, 33, 34 ir 35 straipsniuose, 36 straipsnyje, taip pat 41 ir 42 straipsniuose, jeigu vidutinis metinis valstybės pagalbos biudžetas viršija 150 mln. EUR, praėjus šešiams mėnesiams nuo jų įsigaliojimo.

Tačiau per 20 darbo dienų nuo schemos įsigaliojimo įvertinusi jai valstybės narės pateiktą atitinkamą vertinimo planą, Komisija gali nuspręsti, kad šis reglamentas ir toliau taikomas pagalbos schemai ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį.

Pateikdamos ankstesnėje pastraipoje nurodytus vertinimo planus, valstybės narės taip pat pateikia visą informaciją, kurios reikia, kad Komisija galėtų įvertinti vertinimo planus ir priimti sprendimą;
 - (b) bet kokiems a punkte nurodytų schemų pakeitimams, išskyrus pakeitimus, kurie neturi poveikio pagalbos schemos suderinamumui pagal šį reglamentą arba neturi reikšmingo poveikio patvirtinto vertinimo plano turiniui;

¹⁶ Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

- (c) pagalbai su eksportu susijusiai veiklai trečiosiose šalyse arba valstybėse narėse, t. y. pagalbai, tiesiogiai susijusiai su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu bei veikla arba su kitomis einamosiomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;
 - (d) pagalba, teikiama, jeigu vietoje importuojamų prekių naudojamos vietinės prekės.
4. Šis reglamentas netaikomas:
- (a) pagalbos schemoms, kuriose nėra aiškiai numatyta, kad individuali pagalba nemokama įmonei, kuriai išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo tos pačios valstybės narės suteikta pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, išskyrus:
 - i) pagalbos schemas, skirtas gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti pagal 31 straipsnį;
 - ii) pagalbos schemas, skirtas MVĮ, dalyvaujančių bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) projektuose arba Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP) veiklos grupių projektuose, išlaidoms padengti pagal 51 straipsnį;
 - (b) *ad hoc* pagalbai a punkte nurodytai įmonei.
5. Šis reglamentas netaikomas pagalbai sunkumų patiriančioms įmonėms, išskyrus pagalbą, skirtą:
- (a) informavimo veiklai žemės ūkio sektoriuje pagal 20 straipsnį;
 - (b) pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie žemės ūkio produktus, leisti pagal 23 straipsnio 2 dalies b punktą;
 - (c) gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms kompensuoti pagal 25 straipsnio 8 ir 9 dalis;
 - (d) kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidoms kompensuoti pagal 26 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktus;
 - (e) gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti pagal 31 straipsnį;
 - (f) MVĮ, dalyvaujančioms BIVP arba EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, pagal 51 straipsnį;
 - (g) toliau nurodytais atvejais, jei dėl nurodyto reiškinių įmonė patyrė tokių nuostolių ar žalos, dėl kurių tapo sunkumų patiriančia įmone:
 - i) dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, patirtiems nuostoliams kompensuoti pagal 24 straipsnį;
 - ii) gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų padarytai žalai kompensuoti pagal 25 straipsnio 10 dalį;
 - iii) saugomų gyvūnų padarytai žalai kompensuoti pagal 28 straipsnį;
 - iv) miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir klimato kaitos sukeltų įvykių miškams padarytai žalai likviduoti pagal 35 straipsnio 5 dalies d punktą.

6. Šis reglamentas netaikomas pagalbai, kuri savaime, dėl su ja susietų sąlygų arba dėl jos finansavimo metodo nulemia neišvengiamą ES teisės pažeidimą, visų pirma:
- (a) pagalbai, kuri teikiama su sąlyga, kad pagalbos gavėjas yra įpareigotas naudoti nacionalinėje teritorijoje pagamintas prekes arba nacionalines paslaugas;
 - (b) pagalbai, kuria ribojamos pagalbos gavėjų galimybės naudoti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų rezultatus kitose valstybėse narėse.
7. Šis reglamentas netaikomas pagalbai, susijusiai su PPO sutarties dėl žemės ūkio I priede nurodytais žemės ūkio produktais, kai ji yra eksporto subsidija, kaip apibrėžta tame susitarime. Jis taip pat netaikomas pagalbai tokių produktų atžvilgiu, kai ji yra eksporto finansavimo parama, kurią teikia vyriausybė ar bet kuri viešoji įstaiga taikydama 2015 m. gruodžio 19 d. PPO ministrų sprendimą dėl konkurencijos eksporto srityje¹⁷, jei ji neatitinka atitinkamų to sprendimo 15 punkto reikalavimų dėl ilgiausio grąžinimo termino ir finansavimo savo lėšomis.

2 straipsnis *Apibrėžtys*

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) aktyvus ūkininkas – ūkininkas, apibrėžtas Reglamento (ES) [SPR] 4 straipsnio 5 dalyje;
- (2) *ad hoc* pagalba – ne pagal pagalbos schemą skirta pagalba;
- (3) nepalankus klimato reiškiny, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei – nepalankios oro sąlygos, pavyzdžiui, šalna, audra, kruša, lijundra, smarkus arba ilgai trunkantis lietus arba didelė sausra, dėl kurių prarandama daugiau kaip 30 proc. vidutinės produkcijos, apskaičiuotos pagal:
 - (a) pastarąjį trejų metų laikotarpį arba
 - (b) trejų metų vidurkį (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotą vertę) per pastarąjį penkerių metų laikotarpį;
- (4) konsultacijos – išsamios konsultacijos pagal tą pačią sutartį;
- (5) žemės ūkio valda – vienetas, kurį sudaro pirminei žemės ūkio gamybai naudojama žemė, patalpos ir įrenginiai;
- (6) žemės ūkio produktai – Sutarties I priede išvardyti produktai, išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013¹⁸ I priede išvardytus žvejybos ir akvakultūros produktus;
- (7) žemės ūkio sektorius – visos įmonės, kurios vykdo pirminės žemės ūkio gamybos, žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą;
- (8) agrarinės miškininkystės sistema – žemėnaudos sistema, pagal kurią toje pačioje žemėje auginami medžiai ir vystomas žemės ūkis;
- (9) pagalba – bet kokia priemonė, atitinkanti visus Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;

¹⁷ WT/MIN(15)/45 — WT/L/980.

¹⁸ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

- (10) pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba – parama, teikiama pagal Reglamentą (ES) [SPR] kaip EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojama pagalba arba kaip papildomas nacionalinis tokios bendrai finansuojamos pagalbos finansavimas;
- (11) pagalbos intensyvumas – bendra pagalbos suma prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą, išreikšta tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi;
- (12) pagalbos schema – aktas, pagal kurį, netaikant kitų įgyvendinimo priemonių, bendrai ir abstrakčiai jame nurodytoms įmonėms gali būti skiriama individuali pagalba, ar aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms neribotą laikotarpį gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi neriboto dydžio pagalba;
- (13) ištiesiosios rankos principas (įprastos rinkos sąlygos) – principas, pagal kurį sutarties šalių sandorio sąlygos nesiskiria nuo sąlygų, kuriomis sandorį būtų sudariusios nepriklausomos įmonės, ir nėra jokių slapto susitarimo elementų. Bet kuris sandoris, sudarytas taikant atvirą, skaidrią ir besąlyginę procedūrą, laikomas atitinkančiu ištiesiosios rankos principą;
- (14) biologinio saugumo priemonės – valdymo ir fizinės priemonės, skirtos sumažinti:
 - (a) ligų patekimo į gyvūnų populiaciją, vystymosi joje ir plitimo iš jos riziką arba
 - (b) ligų patekimo į ūkį, zoną, laikymo vietą, transporto priemones, kitus įrenginius, patalpas arba vietas, vystymosi juose ir plitimo iš jų riziką.
- (15) kilmės knyga – knyga, nurodyta Reglamento (ES) 2016/1012¹⁹ 2 straipsnio 12 punkte;
- (16) BŽŪP strateginis planas – Reglamento (ES) [SPR] 1 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas BŽŪP strateginis planas;
- (17) kapitalizavimo darbai – paties ūkininko arba jo darbuotojų atliekami darbai, kuriais sukuriamas turtas;
- (18) katastrofinis įvykis – žmogaus veiklos sukeltas nenumatytas biotinio arba abiotinio pobūdžio įvykis, dėl kurio labai sutrinka miškų struktūros ir taip ilginiui padaroma didelės ekonominės žalos miškų sektoriui;
- (19) pagalbos suteikimo diena – diena, kai pagalbos gavėjui pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą;
- (20) ES 27 – visos 27 Sąjungos valstybės narės (išskyrus Šiaurės Airiją);
- (21) vertinimo planas – dokumentas, kuriame nurodoma bent tokia informacija: vertinamos pagalbos schemos tikslai, vertinimo klausimai, rezultatų rodikliai, numatyta vertinimo vykdymo metodika, duomenų rinkimo reikalavimai, siūlomas vertinimo laikas, įskaitant galutinės vertinimo ataskaitos pateikimo datą, nepriklausomos įstaigos, atliekančios vertinimą, arba jos vykdomai atrankai naudosis kriterijų aprašymas ir vertinimo viešumo užtikrinimo sąlygos;
- (22) kritę gyvuliai – gyvuliai, kurie nustačius galutinę diagnozę arba jos nenustačius buvo numarinti eutanazijos būdu arba kurie nugaišo (įskaitant gimusius negyvus ir

¹⁹ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) Nr. 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai („Gyvūnų veisimo reglamentas“) (OL L 171, 2016 6 29, p. 66).

negimusius gyvulius) ūkyje ar bet kokiuose jo statiniuose arba vežant, bet nebuvo paskersti žmonėms vartoti;

- (23) greitai augantys medžiai – trumpos rotacijos miško medžiai, kurių trumpiausias auginimo laikas iki nukirtimo yra ne mažiau nei 8 metai, o ilgiausias auginimo laikas iki nukirtimo neviršija 20 metų;
- (24) paskesnė fiskalinės pagalbos schema – schema mokesčių lengvatų forma, kuri yra anksčiau galiojusios schemos mokesčių lengvatų forma versija ir kuri pakeičia tą schemą;
- (25) pastoviosios dalyvavimo kokybės sistemoje išlaidos – įsitraukimo į remiamą kokybės sistemą ir dalyvavimo joje metinio įnašo išlaidos, įskaitant, jei būtina, patikrų, kurios būtinai atitiktų tos kokybės sistemos specifikacijoms nustatyti, išlaidas;
- (26) biokuras iš maistinių augalų – biokuras, gaminamas iš žemės ūkio paskirties žemėje kaip pagrindinių augalų užaugintų krakmolingųjų augalų, cukringųjų augalų arba aliejinių augalų, išskyrus liekanas, atliekas arba lignoceliuliozės medžiagas, ir iš tarpinių pasėlių, kaip antai posėlių ir antsėlių, su sąlyga, kad tokių tarpinių pasėlių naudojimas nesukuria papildomos žemės paklausos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2018/2001²⁰;
- (27) maisto produktai – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012²¹ I priede nurodyti maisto produktai, kurie nėra žemės ūkio produktai;
- (28) bendrasis subsidijos ekvivalentas – pagalbos suma, jeigu ta pagalba jos gavėjui buvo suteikta dotacijos forma, prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą;
- (29) individuali pagalba –
 - (a) *ad hoc* pagalba;
 - (b) pagal pagalbos schemą atskiriems pagalbos gavėjams skiriama pagalba;
- (30) nematerialusis turtas – turtas, kuris nėra fizinis ar finansinis, kaip antai patento teisės, licencijos, praktinė patirtis arba kitas intelektinis turtas;
- (31) investicijos, kuriomis siekiama atitikties Sąjungos standartui – investicijos, kuriomis, pasibaigus Sąjungos teisės aktuose numatytam pereinamajam laikotarpiui, siekiama atitikties Sąjungos standartui;
- (32) didelės įmonės – įmonės, neatitinkančios I priede nustatytų kriterijų;
- (33) prekyba žemės ūkio produktais – produktų laikymas arba eksponavimas ketinant parduoti, siūlymas pirkti, tiekimas arba kitoks pateikimas rinkai, išskyrus atvejus, kai pirminės produkcijos gamintojas produkciją pirmą kartą parduoda perpardavėjams arba perdirbėjams, ir bet kokią produkto paruošimo tokiam pirmam pardavimui veiklą; pardavimas, kai pirminės produkcijos gamintojas produktus parduoda galutiniams vartotojams, laikomas prekyba žemės ūkio produktais, jei prekiaujama atskirose tam skirtose patalpose;
- (34) savitarpio pagalbos fondas – valstybės narės pagal nacionalinę teisę akredituota ūkininkų, kurie yra fondo nariai, savidraudos sistema, pagal kurią fondai

²⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

²¹ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

priklausantiems ūkininkams, patyrusiems ekonominių nuostolių, skiriamos kompensacinės išmokos;

- (35) „Natura 2000“ teritorijos – specialiosios žemės ūkio paskirties arba miško teritorijos, apibrėžtos Direktyvos 92/43/EEB 3 straipsnyje ir Direktyvos 2009/147/EB 3 straipsnyje;
- (36) gaivalinė nelaimė – žemės drebėjimas, griūtis, nuošliauža, potvynis, viesulas, uraganas, ugnikalnio išsiveržimas arba natūraliai kilęs gamtos gaisras;
- (37) negamybinės investicijos – investicijos, dėl kurių valdos vertė ar pelningumas reikšmingai nepadidėja;
- (38) iki pramoninio perdirbimo atliekami darbai – veikla, vykdoma iki medienos atvežimo į lentpjūvę, kurioje pagaminama ne daugiau kaip 5 000 m³ medienos produktų per metus, apdirbtinos apvaliosios medienos kiekiui taikant absoliučiąją 10 000 m³ ribą;
- (39) kiti nepalankūs klimato reiškiniai – nepalankios oro sąlygos, neįtrauktos į 3 punkte pateiktą apibrėžtį;
- (40) atokiausi regionai – Sutarties 349 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyti regionai;
- (41) augalų kenkėjas – Sąjungos karantininis kenkėjas, įtrauktas į sąrašą, sudarytą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031²² 5 straipsnio 1 punktą, kenkėjas, kuriam taikomos to reglamento 30 straipsnyje nustatytos priemonės, ir saugomos zonos karantininis kenkėjas, įtrauktas į sąrašą, sudarytą pagal to reglamento 32 straipsnio 2 punktą;
- (42) pirminė žemės ūkio gamyba – Sutarties I priede išvardytų dirvožemio ir gyvulininkystės produktų gamyba nesiimant tolesnių veiksmų, kuriais keičiamas tokių produktų pobūdis;
- (43) žemės ūkio produktų perdirbimas – bet kokia operacija su žemės ūkio produktu, kurią atlikus taip pat gaunamas žemės ūkio produktas, išskyrus ūkyje vykdomą veiklą, susijusią su pasiruošimu pirmą kartą parduoti gyvūninį arba augalinį produktą;
- (44) žemės ūkio produktų perdirbimas į ne žemės ūkio produktus – bet kokia operacija su žemės ūkio produktu, kurią atlikus gaunamas produktas, kuriam netaikomas Sutarties I priedas;
- (45) gamintojų grupė ar organizacija – grupė arba organizacija, įkurtos siekiant:
 - (a) priderinti tai grupei ar organizacijai priklausančių gamintojų gamybos procesą ir produkciją prie rinkos reikalavimų;
 - (b) bendrai tiekti rinkai prekes, įskaitant jų paruošimą parduoti, pardavimo centralizavimą ir tiekimą didmenininkams;
 - (c) nustatyti bendrąsias informavimo apie produktus, ypač apie derliaus nuėmimą ir produktų prieinamumą, taisykles;

²² 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4–104).

- (d) vykdyti kitą gamintojų grupių ar organizacijų veiklą, kaip antai plėtoti verslo ir rinkodaros įgūdžius ir organizuoti bei palengvinti inovacinius procesus;
- (46) saugomas gyvūnas – gyvūnas, saugomas Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais;
- (47) regioninės pagalbos žemėlapis – Komisijos patvirtintas vietovių, kurias remdamasi Regioninės valstybės pagalbos gairėse²³ nustatytomis sąlygomis nurodė valstybė narė, sąrašas;
- (48) grąžintinas avansas – paskola projektui, kuri sumokama iš karto arba dalimis ir kurios grąžinimo sąlygos priklauso nuo projekto rezultatų;
- (49) mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacija – subjektas (pavyzdžiui, universitetas arba mokslinių tyrimų institutas, technologijų perdavimo agentūra, inovacijų tarpininkas, mokslinių tyrimų srities fizinis arba virtualus bendradarbiaujantis subjektas), neatsižvelgiant į jo teisinę formą (reglamentuojamas viešosios arba privatinės teisės) arba finansavimo būdą, kurio pagrindinis tikslas – vykdyti nepriklausomus fundamentinius tyrimus, pramoninius tyrimus ar eksperimentinę plėtrą arba per rengiamus mokymus, leidžiamus leidinius arba perduodamas žinias plačiai skleisti šios veiklos rezultatus;
- (50) mažosios Egėjo jūros salos — Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 229/2013²⁴ 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos mažosios salos;
- (51) MVĮ arba labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės – įmonės, atitinkančios I priede nustatytus kriterijus;
- (52) projekto arba veiklos darbų pradžia – su investicija susijusios veiklos ar statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius ar paslaugas, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio projektas arba veikla tampa neatšaukiami, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis; žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pavyzdžiui, leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, darbų arba veiklos pradžia nelaikomi;
- (53) subsidijuojamos paslaugos – pagalba, netiesiogiai teikiama galutiniams gavėjams natūra ir mokama atitinkamos paslaugos teikėjui arba veiklos vykdytojui;
- (54) materialusis turtas – toks turtas, kaip žemė, pastatai, įranga, mašinos ir įrenginiai;
- (55) sandorio išlaidos – papildomos išlaidos, susijusios su įsipareigojimo įvykdymu, bet tiesiogiai nepriskirtinos to įsipareigojimo įgyvendinimo išlaidoms arba neįtrauktos į tiesiogiai kompensuojamas išlaidas arba prarastas pajamas; tos išlaidos gali būti apskaičiuotos standartinių išlaidų pagrindu;
- (56) užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos (USE) ir galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) tyrimų išlaidos – visos išlaidos, įskaitant mėginiams imti ir laboratoriniams tyrimams atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001²⁵ X priedo C skyrių būtinų tyrimų komplektų išlaidas ir tuo tikslu būtinų mėginių ėmimo, vežimo, laikymo ir sunaikinimo išlaidas;

²³ Regioninės valstybės pagalbos gairės (OL C 153, 2021 4 29, p. 1).

²⁴ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

²⁵ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1).

- (57) trumpos rotacijos želdiniams skirti medžiai – KN kodu 06 02 9041 žymimų ir valstybių narių nustatytinų rūšių medžiai, prie kurių priskiriami sumedėję daugiamečiai augalai, kurių šaknys arba kelmiai lieka žemėje po derliaus nuėmimo ir kitą sezoną išleidžia naujas atžalas ir kuriems būdingas ilgiausias valstybių narių nustatytinas derliaus ciklas;
- (58) sunkumų patirianti įmonė – įmonė, kuri atitinka bent vieną iš toliau nurodytų sąlygų:
- (a) ji yra ribotos atsakomybės bendrovė (kuri nėra MVĮ, veikianti trumpiau nei trejus metus), kurios daugiau nei pusė pasirašytojo akcinio kapitalo buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių. Taip yra tada, kai sukauptus nuostolius atėmus iš rezervų (ir visų kitų elementų, kurie paprastai laikomi bendrovės nuosavų lėšų dalimi) gaunama bendra neigiama suma, viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo. Šiame punkte ribotos atsakomybės bendrovė visų pirma yra tokios rūšies bendrovė, kuri nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES²⁶ I priede, o akcinis kapitalas, jeigu taikoma, apima bet kokius akcijų priedus;
 - (b) ji yra bendrovė, kurioje bent keli nariai turi neribotą atsakomybę už bendrovės (kuri nėra MVĮ, veikianti trumpiau nei trejus metus) skolą, kurios daugiau nei pusė kapitalo, kaip parodyta bendrovės apskaitoje, buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių. Šiame punkte bendrovė, kurioje bent keli nariai turi neribotą turtinę atsakomybę už bendrovės skolą visų pirma yra tokios rūšies bendrovė, kuri nurodyta Direktyvos 2013/34/ES II priede;
 - (c) įmonei taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra arba ji atitinka nacionalinės teisės kriterijus, kad jos kreditorių prašymu jai būtų pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra;
 - (d) įmonė gavo sanavimo pagalbą ir dar negrąžino skolos ar baigėsi jos garantijos galiojimas, arba gavo restruktūrizavimo pagalbą ir vis dar laikosi restruktūrizavimo plano;
 - (e) ji yra įmonė, kuri nėra MVĮ ir kurios per paskutinius dvejus metus:
 - i) balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis viršija 7,5 ir
 - ii) EBITDA (pajamų neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo, ir amortizacijos) palūkanų padengimo santykis yra mažesnis negu 1,0.
- (59) Sąjungos standartas – Sąjungos teisės aktuose nustatytas privalomasis standartas, kuriuo reglamentuojamas lygis (visų pirma, aplinkos, higienos ir gyvūnų gerovės), kurio turi siekti atskiros įmonės; Sąjungos standartais nėra laikomi Sąjungos lygmens standartai ar tikslai, kurie privalomi valstybėms narėms, bet neprivalomi atskiroms įmonėms;
- (60) jaunasis ūkininkas – ūkininkas, apibrėžtas Reglamento (ES) [SPR] 4 straipsnio 6 dalyje.

²⁶ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

3 straipsnis Išimties taikymo sąlygos

Pagalbos schemas, individuali pagalba, suteikta pagal pagalbos schemas, ir *ad hoc* pagalba yra suderinamos su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 arba 3 dalyje, ir joms netaikomas reikalavimas pranešti pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, jeigu tokia pagalba tenkina visas šio reglamento I skyriuje nustatytas sąlygas ir specialias šio reglamento III skyriuje atitinkamos kategorijos pagalbai nustatytas sąlygas.

4 straipsnis Pranešimo ribos

1. Šis reglamentas netaikomas individualiai pagalbai, kurios bendrasis subsidijos ekvivalentas viršija šias ribas:
 - (a) pagalbos investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, nurodytos 13 straipsnyje, atveju – 500 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - (b) pagalbos su ūkio pastato perkėlimu susijusioms investicijoms, dėl kurių modernizuojami įrenginiai arba padidėja gamybos pajėgumas, nurodytos 15 straipsnio 4 dalyje, atveju – 500 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - (c) pagalbos su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms, nurodytos 16 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - (d) pagalbos investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą, nurodytos 30 straipsnyje, atveju – 500 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
 - (e) pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose, nurodytos 32 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienam projektui;
 - (f) miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalbos, nurodytos 33 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienam kūrimo projektui;
 - (g) agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalbos, nurodytos 34 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienam agrarinės miškininkystės sistemos diegimo projektui;
 - (h) pagalbos investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, nurodytos 36 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - (i) miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalbos, nurodytos 40 straipsnyje, atveju – 200 000 EUR vienai įmonei per metus;
 - (j) pagalbos investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu, nurodytos 41 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - (k) pagalbos investicijoms į miškų ūkio technologijas ir į miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą ir prekybą jais, nurodytos 42 straipsnyje, atveju – 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;

- (l) pagalbos investicijoms į pagrindines paslaugas bei kaimų atnaujinimą kaimo vietovėse, nurodytos 46 straipsnyje, atveju – 10 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
 - (m) pagalbos MVI, dalyvaujančių BIVP projektuose, nurodytuose kaip EŽŪFKP lėšomis remiamos vietos plėtros projektai pagal iniciatyvą LEADER, arba EIP veiklos grupių projektuose, išlaidoms padengti, nurodytos 50 straipsnyje, atveju – 2 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui;
 - (n) nedidelės pagalbos sumos, skirtos MVI, gaunančioms naudos iš dalyvavimo BIVP arba EIP veiklos grupių projektuose, nurodytos 51 straipsnyje, atveju – 200 000 EUR už dalyvavimą BIVP projektuose ir 350 000 EUR už dalyvavimą EIP veiklos grupės projektuose.
2. 1 dalyje nustatytos ribos neturi būti apeinamos dirbtinai išskaidant pagalbos schemas arba pagalbos projektus.

5 straipsnis Pagalbos skaidrumas

1. Šis reglamentas taikomas tik skaidriai pagalbai.
2. Pagalba laikoma skaidria, kai jos bendrąjį subsidijos ekvivalentą įmanoma tiksliai *ex ante* apskaičiuoti neatliekant rizikos vertinimo (toliau – skaidri pagalba).
3. Skaidria laikoma šių formų pagalba:
 - (a) pagalba, kurią sudaro dotacijos ir palūkanų normų subsidijos;
 - (b) pagalba, kurią sudaro paskolos, kai bendrasis subsidijos ekvivalentas buvo apskaičiuotas remiantis pagalbos suteikimo metu galiojusiomis orientacinėmis palūkanų normomis;
 - (c) pagalba, kurią sudaro garantijos, kai tenkinama viena iš šių sąlygų:
 - i) bendrasis subsidijos ekvivalentas buvo apskaičiuotas remiantis Komisijos pranešime nustatytais saugumo garanto priemokomis arba
 - ii) prieš suteikiant pagalbą garantijos bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika buvo patvirtinta remiantis Pranešimu dėl garantijų, apie tą metodiką pranešus Komisijai pagal bet kokią tuo metu taikomą Komisijos priimtą valstybės pagalbos reglamentą, ir patvirtintoje metodikoje aiškiai apibrėžta garantijos rūšis ir pagrindinio sandorio rūšis atsižvelgiant į šio reglamento taikymą;
 - (d) pagalba, kurią sudaro mokesčių lengvatos, kai pagal priemonę yra nustatyta viršutinė riba, kuria užtikrinama, kad nebūtų viršijama taikytina riba;
 - (e) pagalba, kurią sudaro grąžintini avansai, jeigu visa nominali grąžintino avanso suma neviršija pagal šį reglamentą taikytinų ribų arba jeigu, prieš įgyvendinant priemonę, grąžintino avanso bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika buvo patvirtinta apie ją pranešus Komisijai;
 - (f) pagalba, kurią sudaro materialiojo turto pardavimas arba nuoma mažesnėmis nei rinkos kainomis, jeigu jo vertė nustatyta remiantis nepriklausomo eksperto vertinimu prieš sandorį arba remiantis viešai skelbiama, reguliariai atnaujinama ir visuotinai priimtina lyginamąja verte.
4. Taikant šį reglamentą, skaidria nelaikoma šių formų pagalba:

- (a) pagalba, kurią sudaro kapitalo injekcijos;
- (b) pagalba, kurią sudaro rizikos finansų priemonės.

6 straipsnis
Skatinamasis poveikis

1. Šis reglamentas taikomas tik skatinamąjį poveikį turinčiai pagalbai.
2. Laikoma, kad pagalba turi skatinamąjį poveikį, jei, prieš pradėdamas vykdyti su projektu ar veikla susijusius darbus, gavėjas atitinkamai valstybei narei pateikia rašytinę pagalbos paraišką. Pagalbos paraiškoje nurodoma bent tokia informacija:
 - (a) įmonės pavadinimas ir dydis;
 - (b) projekto arba veiklos aprašymas, įskaitant jo pradžios ir pabaigos datas;
 - (c) projekto arba veiklos vykdymo vieta;
 - (d) tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas;
 - (e) rūšis (dotacija, paskola, garantija, grąžintinas avansas ar kt.) ir viešojo finansavimo suma, kurios reikia projektui ir (arba) veiklai vykdyti.
3. Didelėms įmonėms suteikta *ad hoc* pagalba laikoma turinčia skatinamąjį poveikį, jei ne tik užtikrinama, kad būtų tenkinama 2 dalyje nustatyta sąlyga, bet valstybė narė, prieš suteikdama atitinkamą *ad hoc* pagalbą, įsitikina, kad pagalbos gavėjo parengtuose dokumentuose matyti, jog pagalba turės vieną iš šių padarinių:
 - (a) dėl pagalbos iš esmės padidės projekto arba veiklos mastas;
 - (b) dėl pagalbos iš esmės padidės visa projektui arba veiklai pagalbos gavėjo išleista suma;
 - (c) iš esmės paspartės atitinkamo projekto arba veiklos užbaigimas;
 - (d) *ad hoc* pagalbos investicijoms atveju toks projektas arba veikla nebūtų buvę įgyvendinti atitinkamoje kaimo vietovėje arba nebūtų pakankamai pelningi pagalbos gavėjui atitinkamoje kaimo vietovėje, jeigu pagalba nebūtų buvusi suteikta.
4. Nukrypstant nuo 2 ir 3 dalių, laikoma, kad priemonės, kurias sudaro mokesčių lengvatos, turi skatinamąjį poveikį, jei tenkinamos abi šios sąlygos:
 - (a) priemone suteikiama teisė į pagalbą pagal objektyvius kriterijus toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra,
 - (b) priemonė priimta ir galioja prieš pradedant vykdyti su remiamu projektu ar veikla susijusius darbus, išskyrus paskesnių fiskalinės pagalbos schemų atveju, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės schemos mokesčių lengvatų forma.
5. Nukrypstant nuo 2, 3 ir 4 dalių, toliau nurodytų kategorijų pagalbai netaikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba manoma, kad tų kategorijų pagalba turi skatinamąjį poveikį:
 - (a) žemės konsolidavimo pagalbos schemas, jei tenkinamos 14 straipsnyje arba 45 straipsnyje nustatytos sąlygos ir jei:
 - i) taikant pagalbos schemą įtvirtinama teisė gauti pagalbą pagal objektyvius kriterijus toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra ir

- ii) pagalbos schema buvo priimta ir įsigaliojo iki pagalbos gavėjui patiriant finansuoti tinkamų išlaidų pagal 14 straipsnį arba 45 straipsnį;
- (b) pagalba keitimuisi žiniomis ir informavimo veiklai žemės ūkio sektoriuje, jei tenkinamos 20 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (c) pagalba, skirta žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie tuos produktus, leisti, jei ji atitinka 23 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas sąlygas;
- (d) pagalba, skirta dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, patirtiems nuostoliams kompensuoti, jeigu tenkinamos 24 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (e) pagalba, skirta gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo ar išnaikinimo išlaidoms ir dėl tų gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų patirtiems nuostoliams kompensuoti, jeigu tenkinamos 25 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (f) pagalba, skirta kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidoms kompensuoti, jeigu tenkinamos 26 straipsnio 1 dalies c, d, e, f ir g punktuose nustatytos sąlygos;
- (g) saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalba, jei tenkinamos 28 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (h) pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą, jei tenkinamos 30 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (i) gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba, jei tenkinamos 31 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (j) pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose, jei tenkinamos 32 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (k) pagalba miškams padarytai žalai likviduoti pagal 35 straipsnio 2 dalies d punktą, jei tenkinamos 35 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (l) pagalba keitimuisi žiniomis ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje, jei tenkinamos 39 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (m) pagalba medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems ūkininkams, jei tenkinamos 49 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- (n) pagalba MVĮ, dalyvaujančioms BIVP ar EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, jei tenkinamos atitinkamos 50 ir 51 straipsniuose nustatytos sąlygos.

7 straipsnis

Pagalbos intensyvumas ir tinkamos finansuoti išlaidos

1. Apskaičiuojant pagalbos intensyvumą ir tinkamas finansuoti išlaidas, visi naudojami skaičiai imami prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą. Tinkamos finansuoti išlaidos patvirtinamos dokumentais, kurie yra aiškūs, tikslūs ir yra atnaujinti. Tinkamų finansuoti išlaidų sumos gali būti apskaičiuojamos remiantis supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdais, nustatytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamente

(ES) Nr. 1303/2013²⁷, su sąlyga, kad veiksmas bent iš dalies būtų finansuojamas iš EŽŪFKP, o konkrečios kategorijos išlaidos atitiktų reikalavimus pagal atitinkamą išimties taikymo nuostatą.

2. Pagalba neteikiama pridėtinės vertės mokesčiui (PVM) kompensuoti, išskyrus atvejus, kai to mokesčio neįmanoma susigrąžinti pagal nacionalinius PVM reglamentuojančius teisės aktus.
3. Jei pagalba teikiama ne kaip dotacija, pagalbos suma atitinka pagalbos bendrąjį subsidijos ekvivalentą.
4. Ateityje mokėtina pagalba, įskaitant keliomis dalimis mokamą pagalbą, diskontuojama iki suteikimo momentu esamos jos vertės. Tinkamos finansuoti išlaidos diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo dieną. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant, yra pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma.
5. Kai pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, pagalbos dalys diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikomomis įvairiu mokesčių lengvatos įsigaliojimo metu.
6. Kai pagalba teikiama grąžintiniais avansais, kurie tais atvejais, kai nėra patvirtintos jų bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodikos, išreiškiami tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi, o pagal priemonę numatyta, kad sėkmingai įgyvendinus projektą, kaip apibrėžta remiantis pagrįsta ir atsargia prielaida, avansai grąžinami su palūkanomis, kurių norma yra bent ne mažesnė nei pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma, III skyriuje nustatytas didžiausias pagalbos intensyvumas gali būti padidintas 10 procentinių punktų.

8 straipsnis

Sumavimas

1. Nustatant, ar laikomasi 4 straipsnyje nustatytų pranešimo ribų ir III skyriuje nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo bei didžiausių pagalbos sumų, atsižvelgiama į visą remiamai veiklai, projektui arba įmonei skiriamos valstybės pagalbos sumą.
2. Kai Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybė narė, yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų, didžiausio pagalbos intensyvumo ir viršutinių ribų, atsižvelgiama tik į valstybės pagalbą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausių finansavimo normų, nustatytų taikomose Sąjungos teisės taisyklėse.
3. Pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, gali būti sumuojama su:
 - (a) bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

²⁷ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320–469).

- (b) bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, taikomi tai pagalbai pagal šį reglamentą.
4. Pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti ir kuriai pagal 18, 47 ir 51 straipsnius taikoma išimtis, gali būti sumuojama su bet kokia kita valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti.
- Pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, iki didžiausios atitinkamos bendros finansavimo ribos, nustatytos šiame ar kitame bendrosios išimties reglamente arba Komisijos sprendime atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes.
5. Valstybės pagalba, kuriai pagal šio reglamento III skyriaus 1, 2 ir 3 skirsnius netaikomas reikalavimas pranešti, nesumuojama su Reglamento (ES) [SPR] 145 straipsnio 2 dalyje ir 146 straipsnyje nurodytomis išmokomis, kuriomis kompensuojamos tos pačios finansuoti tinkamos išlaidos, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas arba pagalbos suma viršytų nustatytuosius šiame reglamente.
6. Valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, kuria kompensuojamos tos pačios tinkamos finansuoti išlaidos, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas arba pagalbos suma viršytų nustatytuosius III skyriuje.
7. Pagalba investicijoms, skirtoms žemės ūkio gamybos potencialui atkurti, nurodyta 14 straipsnio 3 dalies e punkte, nesumuojama su materialinės žalos kompensavimo pagalba, nurodyta šio reglamento 24, 25, 28 ir 31 straipsniuose.
8. Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba, nurodyta šio reglamento 18 straipsnyje, nesumuojama su žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimo pagalba, nurodyta Reglamento (ES) [SPR] 77 straipsnyje.
- Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios pagalba ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba, nurodyta šio reglamento 17 straipsnyje, nesumuojama su jaunųjų ūkininkų įsikūrimo parama arba kaimo verslo kūrimo parama, nurodyta Reglamento (ES) [SPR] 75 straipsnyje, jei taip susumavus pagalbos suma viršytų šiame reglamente nustatytas pagalbos sumas.

9 straipsnis

Informacijos skelbimas ir informavimas

1. Atitinkama valstybė narė užtikrina, kad Komisijos skaidraus pagalbos skyrimo modulyje²⁸ arba išsamioje valstybės pagalbos svetainėje nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu būtų skelbiama:
- (a) 11 straipsnyje nurodytos informacijos santrauka arba nuoroda į ją;
- (b) visas kiekvienos 11 straipsnyje nurodytos pagalbos priemonės tekstas, įskaitant jo pakeitimus, arba nuoroda į visą tekstą;

²⁸ Vieša paieška valstybės pagalbos skaidrumo duomenų bazėje adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lt>.

- (c) III priede nurodyta informacija apie kiekvieną individualios pagalbos skyrimo atvejį, kuriuo:
 - i) viršijama pagalbos gavėjams, vykdančioms pirminės žemės ūkio gamybos veiklą, nustatyta 10 000 EUR riba;
 - ii) viršijama pagalbos gavėjams, vykdančioms žemės ūkio produktų perdirbimo ar prekybos žemės ūkio produktais veiklą arba vykdančioms veiklą miškų ūkio sektoriuje ar į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą, nustatyta 100 000 EUR riba.
- 2. Jei taikomos pagalbos, kurias sudaro mokesčių lengvatos, schemos, tos sąlygos laikomos įvykdytomis, jei valstybės narės paskelbia reikiamą informaciją apie individualios pagalbos sumas, atitinkančias šiuos intervalus (mln. EUR):
 - (a) 0,01–0,1 (tik pirminės žemės ūkio gamybos atveju),
 - (b) 0,1–0,5,
 - (c) 0,5–1,
 - (d) 1–2,
 - (e) 2–5,
 - (f) 5–10,
 - (g) 10–30 ir
 - (h) 30 ir daugiau.
- 3. 1 dalyje nurodyta informacija išdėstoma ir yra prieinama III priede aprašytu standartiniu būdu, taip pat numatomos veiksmingos paieškos ir parsisiuntimo funkcijos. 2 dalyje nurodyta informacija paskelbiama per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos arba, jei pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, – per vienus metus nuo nustatytos mokesčių deklaracijos pateikimo dienos ir yra prieinama ne trumpiau kaip 10 metų nuo pagalbos suteikimo dienos.
- 4. Visą 1 dalyje nurodytą pagalbos schemos arba *ad hoc* pagalbos tekstą sudaro, visų pirma, aiški nuoroda į šį reglamentą (nurodomas jo pavadinimas ir pateikiama nuoroda į *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtą jo tekstą) ir į konkrečias III skyriaus nuostatas, susijusias su tuo aktu, arba, jei taikytina, į nacionalinį teisės aktą, kuriuo užtikrinama, kad būtų laikomasi atitinkamų šio reglamento nuostatų. Kartu su pagalbos schemos arba *ad hoc* pagalbos tekstu pateikiamos jų įgyvendinimo nuostatos ir pakeitimai.
- 5. 1 dalyje nustatytos pareigos paskelbti netaikomos pagalbai, teikiamai EIP veiklos grupių projektams ir BIVP projektams įgyvendinti pagal 51 straipsnį.
- 6. Komisija savo interneto svetainėje skelbia:
 - (a) 1 dalyje nurodytą informacijos santrauką;
 - (b) nuorodas į visų valstybių narių valstybės pagalbos svetaines, nurodytas 2 dalyje.

II SKYRIUS

PROCEDŪRINIAI REIKALAVIMAI

10 straipsnis

Bendrosios išimties taikymo atšaukimas

Jei valstybė narė suteikia pagalbą pagal šį reglamentą nesilaikydama I–III skyriuose nustatytų jos suteikimo sąlygų, Komisija, atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę pareikšti savo nuomonę, gali priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad apie visas arba kai kurias būsimas pagalbos priemones, kurias patvirtins atitinkama valstybė narė ir kurios kitu atveju tenkintų šio reglamento reikalavimus, reikia pranešti Komisijai pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį. Pagalba, apie kurią reikia pranešti, gali būti tam tikrų rūšių pagalba, tam tikriems pagalbos gavėjams skiriama pagalba arba tam tikrų atitinkamos valstybės narės institucijų patvirtinta pagalba.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės per Komisijos elektroninę pranešimo sistemą Komisijai perduoda informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, santrauką pagal II priede nustatytą standartinę formą kartu su nuoroda į visą pagalbos priemonės tekstą, įskaitant jo pakeitimus, per 20 darbo dienų nuo pagalbos priemonės įsigaliojimo.
2. Valstybės narės perduoda Komisijai elektroninę metinę šio reglamento taikymo ataskaitą, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 794/2004 III skyriuje, už kiekvienus ištikus metus arba kiekvieną metų dalį, kurią taikomas šis reglamentas.
3. Metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama informacija, susijusi su:
 - (a) gyvūnų ligomis ar augalų kenkėjais, kaip nurodyta 25 straipsnyje;
 - (b) meteorologinė informacija apie klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kaip nurodyta 24 straipsnyje, arba gaivalinių nelaimių žemės ūkio sektoriuje, kaip nurodyta 31 straipsnyje, tipą, laiką, santykinį stiprumą ir vietą.

12 straipsnis
Stebėsena

Valstybės narės registruoja išsamius duomenis bei informaciją ir saugo patvirtinamuosius dokumentus, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar įvykdytos visos šiuo reglamentu nustatytos sąlygos. Tokie duomenys saugomi 10 metų nuo *ad hoc* pagalbos suteikimo dienos arba paskutinės pagalbos pagal pagalbos schemą suteikimo dienos. Atitinkama valstybė narė per 20 darbo dienų arba per ilgesnį laikotarpį, kuris gali būti nustatytas prašyme, suteikia Komisijai visą informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus, kuriuos Komisija laiko būtiniais šio reglamento taikymui stebėti.

III SKYRIUS

PAGALBOS KATEGORIJOS

1 SKIRSNIS

PAGALBA MVĮ, VYKLANČIOMS PIRMINĖS ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS, ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMO IR PREKYBOS ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTAIS VEIKLĄ

13 straipsnis

Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba

1. Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–21 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Investicijos gali būti vykdomos vieno ar kelių pagalbos gavėjų arba turi būti susijusios su vieno ar kelių pagalbos gavėjų naudojamu materialiuoju arba nematerialiuoju turtu.
3. Investicijomis turi būti siekiama vieno arba kelių iš šių tikslų:
 - (a) gerinti bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus ir tvarumą, visų pirma mažinant gamybos sąnaudas arba gerinant ir perorientuojant gamybą;
 - (b) gerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas arba gyvūnų gerovės standartus;
 - (c) sukurti ir gerinti su žemės ūkio plėtra, pritaikymu ir modernizavimu susijusią infrastruktūrą, įskaitant prieigą prie ūkio žemės, žemės konsolidavimą ir gerinimą, tvariosios energijos tiekimą ir taupymą, energijos vartojimo efektyvumą, vandens tiekimą ir taupymą;
 - (d) atkurti dėl gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų bei augalų kenkėjų ir saugomų gyvūnų prarastą gamybos potencialą ir siekti išvengti tų įvykių ir veiksmų daromos žalos; jei žala gali būti siejama su klimato kaita, prireikus pagalbos gavėjai gali į atkūrimo priemones įtraukti prisitaikymo prie klimato kaitos priemones;
 - (e) užtikrinti atitiktį standartams 11 dalies f punkte nurodytomis sąlygomis;
 - (f) prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, be kita ko, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinant anglies dioksido sekvestraciją, taip pat skatinant tvariosios energijos naudojimą;

- (g) skatinti darnų vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, tokių kaip vanduo, dirvožemis ir oras, valdymą, be kita ko mažinant priklausomybę nuo cheminių medžiagų;
 - (h) prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir jos didinimo, ekosisteminių paslaugų gerinimo ir buveinių bei kraštovaizdžių išsaugojimo.
4. Investicijos gali būti susietos su biokuro ar energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba ūkyje, jei tokia gamyba neviršija vidutinio metinio konkrečiame ūkyje sunaudojamo kuro ar energijos kiekio.
- Jei investuojama į biokuro gamybą, gamybos įrenginių gamybos pajėgumas negali būti didesnis už vidutinį metinį žemės ūkio valdoje sunaudojamų transporto degalų kiekį ir pagamintas biokuras negali būti parduodamas rinkoje.
5. Jei investuojama į šiluminės energijos ir elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių žemės ūkio valdose, gamybos įrenginiai turi būti naudojami tik pagalbos gavėjo energijos vartojimo poreikiams patenkinti, o jų gamybos pajėgumas negali būti didesnis už bendrą vidutinį metinį žemės ūkio valdoje, įskaitant ūkininko namų ūkį, suvartojamos šiluminės ir elektros energijos kiekį. Elektros energiją parduoti į tinklą leidžiama tik tuo atveju, jei laikomasi vidutinės metinės pasigamintos energijos suvartojimo ribos.
6. Kai, siekdami patenkinti savo reikmėms naudojamo biokuro ir energijos poreikius, investicijas vykdo daugiau nei vienas pagalbos gavėjas, vidutinis metinis suvartojamas kiekis negali viršyti kiekio, lygiaverčio vidutiniam metiniam visų pagalbos gavėjų sunaudojamam kiekiui.
7. Investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūrą, kurioje vartojama ar gaminama energija, turi atitikti būtiniausius energijos vartojimo efektyvumo standartus, jei šie yra nustatyti nacionaliniu lygmeniu.
8. Investicijos į įrenginius, kurių pagrindinė paskirtis – gaminti elektros energiją iš biomasės, neatitinka pagalbos skyrimo kriterijų, nebent panaudojama valstybių narių nustatyta mažiausia procentinė šiluminės energijos dalis.
9. Valstybės narės skirtingų rūšių įrenginiams nustato bioenergijos, įskaitant biokuro, gamybai naudojamų javų ir kitų krakmolingųjų, cukringųjų ir aliejinių augalų didžiausias proporcines dalis. Pagalba bioenergijos investiciniams projektams vykdyti teikiama tik jei bioenergija atitinka Sąjungos teisės aktuose nustatytus taikytinus tvarumo kriterijus.
10. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES²⁹, teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

Tinkamos finansuoti išlaidos

11. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su įsigyta žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos

²⁹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

- (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
- (c) bendrosios išlaidos, susijusios su (a) ir (b) punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal (a) ir (b) punktus;
- (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- (e) išlaidos negamybinėms investicijoms, susijusioms su 3 dalies f, g ir h punktuose nurodytais konkrečiais su aplinka ir klimatu susijusiais tikslais;
- (f) su drėkinimu susijusių investicijų išlaidos, atitinkančios šias sąlygas:
 - i) Komisijai yra pateiktas upės baseino valdymo planas remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB³⁰, apimantis visą teritoriją, kurioje numatoma vykdyti investicijas, taip pat kitas teritorijas, kurių aplinkai investicijos gali turėti įtakos; pagal upės baseino valdymo planą, vadovaujantis tos direktyvos 11 straipsniu, taikomos žemės ūkio sektoriui svarbios priemonės turi būti nurodytos atitinkamoje priemonių programoje;
 - ii) įdiegta vandens matavimo sistema, sudaranti sąlygas apskaičiuoti vandens sunaudojimą remiamos investicijos lygmeniu, arba tokia sistema įdiegiama kaip investicijos dalis;
 - iii) investicija į esamų drėkinimo įrenginių arba drėkinimo infrastruktūros elementų tobulinimą:
 - vertinama *ex ante*, nustatant ją sudaromą galimybę sutaupyti vandens, atsižvelgiant į esamų įrenginių ar infrastruktūros techninius parametrus;
 - jei investicija daro poveikį požeminio vandens ar paviršinio vandens telkiniams, kurių būklė, kaip nustatyta atitinkamame upės baseino valdymo plane, yra prastesnė nei gera dėl su vandens kiekiu susijusių priežasčių, turi būti pasiektas faktinis vandens sunaudojimo sumažinimas, taip padedant pasiekti gerą tų vandens telkinių būklę, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalyje;
 - iv) valstybė narė kaip tinkamumo finansuoti sąlygas nustato galimo vandens sutaupymo ir vandens naudojimo faktinio sumažinimo procentines dalis, siekdama užtikrinti, kad būtų veiksmingai sumažintas įranga tekančio vandens kiekis, palyginti su 2014–2020 m. lygiais, ir taip išvengti aplinkosaugos užmojų lygio prastėjimo;

³⁰ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- galimo vandens sutaupymo procentinė dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 %, jei esamo įrenginio ar infrastruktūros techniniais parametrais jau užtikrinamas didelis veiksmingumas (prieš investuojant), ir bent 25 %, jei dabartinis efektyvumo lygis yra mažas ir (arba) investuojama į teritorijas, kuriose labiausiai reikia taupyti vandenį, kad būtų užtikrinta gera vandens būklė;
 - vandens naudojimo faktinio sumažinimo procentinė dalis turi būti ne mažesnė kaip 50 %;
 - toks vandens taupymas turi atitikti poreikius, nustatytus upių baseinų valdymo planuose, parengtuose pagal Direktyvą 2000/60/EB.
- v) parama investicijoms į regeneruoto vandens, kaip vandens tiekimo alternatyvos, naudojimą gali būti teikiama tik tuo atveju, jei tokio vandens tiekimas ir naudojimas atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/741³¹;
- (g) jei investicijomis siekiama atkurti žemės ūkio gamybos potencialą, kuris buvo prarastas dėl gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų, augalų kenkėjų arba saugomų gyvūnų, tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimo iki tokio lygio, koks jis buvo prieš įvykstant tiems įvykiams, išlaidas;
- (h) jei investicijomis siekiama išvengti gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų, augalų kenkėjų arba saugomų gyvūnų daromos žalos, tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti specialių prevencinių veiksmų išlaidas.
12. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 11 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.
- Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.
13. Drėkinimo atveju pagalbą moka tik tos valstybės narės, kurios užtikrina, kad upės baseino rajone, kuriame investuojama, įvairiose vandens naudojimo srityse būtų prisidedama prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas žemės ūkio sektoriuje, susigrąžinimo, laikantis Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsnio 1 dalies pirmos įtraukos, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į tokio susigrąžinimo socialinį bei ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai, taip pat į poveikį patiriančio regiono arba regionų geografines ir klimato sąlygas.
14. Pagalba neskiriama:
- (a) teisėms į išmokas įsigyti;
 - (b) vienmečiams augalams įsigyti ir sodinti, išskyrus pagalbą, skirtą išlaidoms, nurodytoms 11 dalies g punkte, kompensuoti;
 - (c) drenažo darbams;

³¹ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).

- (d) gyvuliams įsigyti, išskyrus pagalbą, skirtą išlaidoms, nurodytoms 11 dalies g punkte, kompensuoti.
15. Pagalba neskiriama vien tik už konkrečius žemės ūkio produktus ir todėl ją turi būti galima teikti visiems pirminės žemės ūkio gamybos sektoriams, visam augalinių produktų gamybos sektoriui arba visam gyvūninių produktų gamybos sektoriui, išskyrus atvejus, kai investicijos skirtos žemės ūkio gamybos potencialui atkurti, kuris buvo prarastas dėl gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų. Tačiau valstybės narės gali neteikti pagalbos už tam tikrus produktus, jei vidaus rinkoje jų yra per daug arba nepakanka tų produktų realizavimo rinkų.
16. 1 dalyje nurodyta pagalba neteikiama, jei pažeidžiami Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatyti draudimai arba apribojimai, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai susiję tik su tame reglamente numatyta Sąjungos parama.

Pagalbos intensyvumas

17. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % tinkamų finansuoti išlaidų.
18. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 80 % šių investicijų atveju:
- (a) kai investicijos susijusios su vienu ar daugiau iš 3 dalies f, g ir h punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų arba gyvūnų gerove;
 - (b) kai investuoja jaunieji ūkininkai;
 - (c) kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.
19. 17 dalyje ir 18 dalies c punkte nurodytas pagalbos intensyvumas smulkiųjų ūkių investicijoms gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 85 %.
20. Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas ne daugiau kaip iki 100 % šių investicijų atveju:
- (a) kai negamybinės investicijos yra susijusios su vienu ar daugiau iš 3 dalies f, g ir h punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų;
 - (b) kai investicijomis siekiama atkurti prarastą gamybos potencialą, kaip nurodyta 3 dalies d punkte, ir užtikrinti gaivalinių nelaimių, ypatingų reiškinių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, arba saugomų gyvūnų daromos žalos prevenciją bei mažinti jos riziką;
21. 11 dalies f punkte nurodytų su drėkinimu susijusių išlaidų kompensavimo pagalbos intensyvumui taikomi vienas ar daugiau dydžių, kuriais neviršijama:
- (a) 80 % tinkamų finansuoti išlaidų – investicijų į drėkinimą ūkyje pagal 11 dalies trečios pastraipos f punktą atveju;
 - (b) 100 % tinkamų finansuoti išlaidų – investicijų į už ūkio ribų esančią žemės ūkio srities infrastruktūrą, skirtą naudoti drėkinimui, atveju;
 - (c) 65 % tinkamų finansuoti išlaidų – kitų investicijų į drėkinimą ūkyje atveju.

14 straipsnis

Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba

Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108

straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jei ji atitinka I skyriuje nustatytas sąlygas ir yra skiriama teisinėms ir administracinėms išlaidoms, įskaitant tyrimų išlaidas, kompensuoti neviršijant 100 % patirtų faktinių išlaidų.

15 straipsnis

Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms

1. Pagalba pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančioms MVĮ, skirta investicijoms, susijusioms su ūkio pastatų perkėlimu, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Perkeliant ūkio pastatą turi būti siekiama viešąjį interesą atitinkančio tikslo.
Viešasis interesas, kuriuo siekiama pagrįsti pagal šį straipsnį skiriamą pagalbą, nurodomas susijusiose atitinkamos valstybės narės nuostatose.
3. Jei perkeliant ūkio pastatą esami įrenginiai išmontuojami, perkeliama ir vėl sumontuojami, pagalbos intensyvumas neturi viršyti 100 % faktinių išlaidų, patirtų vykdančią veiklą.
4. Jei perkeliant ūkio pastatą įrenginiai ne tik išmontuojami, perkeliama ir vėl sumontuojami, kaip nurodyta 3 dalyje, bet ir modernizuojami arba jei padidėja gamybos pajėgumas, 13 straipsnio 17–21 dalyse nurodytoms investicijoms nustatytas pagalbos intensyvumas taikomas ir su įrenginių modernizavimu arba gamybos pajėgumo didinimu susijusioms išlaidoms.
Taikant šią dalį, jei esamas pastatas ar įrenginiai tik pakeičiami nauju šiuolaikišku pastatu ar įrenginiais, iš esmės nekeičiant gamybos arba naudojamos technologijos, toks pakeitimas nelaikomas su modernizavimu susijusiu pakeitimu.
5. Didžiausias pagalbos intensyvumas gali siekti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, jei perkėlimas susijęs su veikla, vykdoma netoli kaimo gyvenviečių, siekiant pagerinti gyvenimo kokybę arba kaimo gyvenvietės aplinkosaugos rezultatus.

16 straipsnis

Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms

1. Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Turi būti investuojama į materialųjį ar nematerialųjį turtą, susijusį su žemės ūkio produktų perdirbimu arba prekyba žemės ūkio produktais, kaip apibrėžta 2 straipsnio 43 ir 33 punktuose.
3. Pagal šį straipsnį neteikiama pagalba investicijoms, susijusioms su biokuro gamyba iš maistinių augalų.
4. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga,

kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - (c) bendrosios išlaidos, susijusios su (a) ir (b) punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal (a) ir (b) punktus;
 - (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
6. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 5 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.
7. Pagalba neteikiama investicijoms, kuriomis siekiama atitikties galiojantiems Sąjungos standartams.
8. 1 dalyje nurodyta pagalba neteikiama, jei pažeidžiami Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatyti draudimai arba apribojimai, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai susiję tik su tame reglamente numatyta Sąjungos parama.
9. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 %. Jis gali būti padidintas iki ne daugiau kaip 80 %, kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.

17 straipsnis

Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba

1. Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios ir žemės ūkio veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas. Ji teikiama jauniems ūkininkams, apibrėžtiems 2 straipsnio 60 punkte.
2. Šis straipsnis taikomas kaimo verslo, susijusio su žemės ūkiu, kūrimui ir ūkio pajamų įvairinimui imantis kitos žemės ūkio veiklos.
3. Ši pagalba teikiama tik labai mažoms ir mažosioms įmonėms.
4. Jei pagalba teikiama jaunajam ūkininkui, kuris steigia ūkį kaip juridinis asmuo, jaunas ūkininkas turi veiksmingai ilgą laiką kontroliuoti juridinį asmenį – priimti su valdymu, nauda ir finansine rizika susijusius sprendimus. Jei juridinio asmens kapitalą valdo arba juridiniam asmeniui vadovauja keli fiziniai asmenys, įskaitant

asmenis, kurie nėra jaunieji ūkininkai, jaunas ūkininkas turi būti pajėgus vykdyti nurodytą veiksmingą ilgalaikę kontrolę vienas arba kartu su kitais asmenimis. Jei juridinį asmenį vienas arba kartu su kitais kontroliuoja kitas juridinis asmuo, tie reikalavimai taikomi bet kuriam fiziniam asmeniui, kontroliuojančiam tą kitą juridinį asmenį³².

5. Pagalba teikiama tik tada, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikiamas verslo planas.
6. Jei pagalbą gaunantis jaunas ūkininkas neturi pakankamai profesinių įgūdžių ir kompetencijos, kad atitiktų jaunojo ūkininko apibrėžtį, jis vis tiek gali gauti jauniems ūkininkams skirtą pagalbą, su sąlyga, kad jis įsipareigos įgyti tuos profesinius įgūdžius ir kompetenciją per 36 mėnesius nuo sprendimo skirti pagalbą priėmimo dienos. Tas įsipareigojimas turi būti įtrauktas į verslo planą.
7. Parama skiriama fiksuotomis sumomis ir neviršija 100 000 EUR vienam jaunajam ūkininkui arba vienai žemės ūkio veiklą pradedančiai įmonei, arba vienam ūkininko namų ūkiui.

18 straipsnis

Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba

1. Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio 2–10 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba gali būti teikiama tik toms gamintojų grupėms arba organizacijoms, kurias atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažino remdamasi pateiktu verslo planu.
3. Pagalba teikiama atitinkamai valstybei narei įsipareigojus patikrinti, ar per penkerius metus nuo oficialaus gamintojų grupės ar organizacijos pripažinimo buvo įgyvendinti 2 dalyje nurodytame verslo plane numatyti tikslai.
4. Valstybės narės koreguoja pagalbą, kuriai laikantis šio straipsnio netaikomas reikalavimas pranešti, kad atsižvelgtų į visus taisyklių, kuriomis reglamentuojamas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, pakeitimus.
5. Gamintojų grupės ar organizacijos susitarimai, sprendimai ir kiti veiksmai turi atitikti konkurencijos taisykles, taikomas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 206–210a straipsnius.
6. Pagalba neskiriama:
 - (a) gamybos organizacijoms, subjektams ar įstaigoms, pvz., bendrovėms arba kooperatyvams, kurių tikslas – valdyti vieną arba kelias žemės ūkio valdas ir kurie dėl to faktiškai yra pavieniai gamintojai;
 - (b) žemės ūkio asociacijoms, kurios vykdo užduotis, pvz., teikia abipusės paramos, pagalbos ūkiams ir ūkių vadybos paslaugas narių valdose, tačiau nedalyvauja bendrai pritaikant pasiūlą prie rinkos poreikių;

³² Taikoma kontrolės sąvoka yra analogiška Komisijos suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės II skyriaus 1 punkte pateikti kontrolės sąvokai (OL C 95, 2008 4 16, p. 1–48).

- (c) gamintojų grupėms, organizacijoms arba asociacijoms, kurių tikslai yra nesuderinami su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 152 straipsnio 1 dalies c punktu bei 3 dalimi ir 156 straipsniu.
7. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) tinkamų patalpų nuomos išlaidos;
 - (b) biuro įrangos įsigijimo išlaidos;
 - (c) išlaidos administracijos personalui;
 - (d) pridėtinės išlaidos ir su teisinėmis bei administracinėmis paslaugomis susiję mokesčiai;
 - (e) kompiuterių aparatinės įrangos įsigijimo išlaidos ir kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai.
- Jeigu įsigijamos patalpos, tinkamos finansuoti išlaidos patalpoms įsigyti neturi viršyti nuomos išlaidų pagal rinkos įkainius.
8. Pagalba teikiama kaip fiksuoto dydžio pagalba ir išmokama metinėmis dalinėmis išmokomis per pirmuosius penkerius metus nuo tos dienos, kurią gamintojų grupę ar organizaciją, remdamasi 2 dalyje nurodytu verslo planu, oficialiai pripažino kompetentinga institucija.
- Paskutinę dalinę išmoką valstybės narės išmoka tik patikrinusios, ar tas verslo planas tinkamai įgyvendintas.
9. Pagalba neviršija sumos, lygios 10 % gamintojų grupės ar organizacijos per metus parduodamos produkcijos vertės.
10. Pagalbos suma neviršija 100 000 EUR. Pagalba turi būti teikiama mažėjančia tvarka.

19 straipsnis

Pagalba žemės ūkio produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems gamintojams

1. Toliau nurodytų kategorijų pagalba žemės ūkio produktų gamintojams ir jų grupėms yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti:
- (a) pagalba naujiems kokybės sistemų dalyviams, jei ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas;
 - (b) pagalba, skirta privalomų kontrolės priemonių, taikomų pagal kokybės sistemas, kurių pagal Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus imasi kompetentinga institucija ar kurių pagal tuos teisės aktus imamasi jos vardu, išlaidoms kompensuoti, jei ji atitinka šio straipsnio 2, 3, 5, 6 bei 7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas;
 - (c) pagalba, skirta rinkos tyrimų veiklos, produkto koncepcijos ir dizaino išlaidoms kompensuoti ir kokybės sistemų pripažinimo paraiškoms rengti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2, 6, 7 bei 8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. 1 dalyje nurodyta pagalba skiriama šioms kokybės sistemoms įgyvendinti:
- (a) kokybės sistemoms, nustatytoms pagal:

- i) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies II antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį, kai taikomos su vynu susijusios kokybės sistemos;
 - ii) Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;
 - iii) Tarybos reglamentą (EB) Nr. 834/2007³³;
 - iv) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/787³⁴;
 - v) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 251/2014³⁵;
- (b) žemės ūkio produktų kokybės sistemoms, įskaitant ūkio sertifikavimo sistemas, kurias valstybės narės pripažino atitinkančiomis šias sąlygas:
- i) pagal tokias kokybės sistemas gaminamo galutinio produkto savitumo šaltinis turi būti aiškus įpareigojimas užtikrinti:
 - specifines produkto savybes,
 - specifinius ūkininkavimo ar gamybos metodus,
 - galutinio produkto kokybę, kuri gerokai viršija komercinių prekių standartus, susijusius su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ar aplinkos apsauga;
 - ii) galimybė dalyvauti kokybės sistemoje turi būti suteikta visiems gamintojams;
 - iii) į kokybės sistemą turi būti įtrauktos privalomos galutinio produkto specifikacijos, o atitiktį toms specifikacijoms turi tikrinti valdžios institucijos arba nepriklausoma tikrinimo įstaiga;
 - iv) kokybės sistema turi būti skaidri, ja turi būti užtikrinamas visiškas žemės ūkio produktų atsekamumas;
- (c) savanoriškoms žemės ūkio produktų sertifikavimo sistemoms, kurias atitinkama valstybė narė pripažįsta atitinkančiomis Komisijos komunikate „ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės“³⁶ nustatytus reikalavimus.
3. 1 dalies a punkte nurodyta pagalba teikiama žemės ūkio produktų gamintojams kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal pastoviųjų dalyvavimo kokybės sistemose išlaidų dydį.
4. 1 dalies a ir b punktuose nurodyta pagalba neskiriama kontrolės, kurią atlieka pats pagalbos gavėjas, išlaidoms kompensuoti arba tais atvejais, kai Sąjungos teisės aktuose numatyta, kad kontrolės išlaidas privalo padengti žemės ūkio produktų gamintojai ar jų grupės, tačiau nenurodytas faktinis mokesčių dydis.

³³ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinant Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

³⁴ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/787 dėl spiritinių gėrimų apibrėžties, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo, spiritinių gėrimų pavadinimų naudojimo pateikiant ir ženklinant kitus maisto produktus, spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos ir žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir distiliatų naudojimo gaminant alkoholinius gėrimus, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 (OL L 130, 2019 5 17, p. 1).

³⁵ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91 (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).

³⁶ Komisijos komunikatas „ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės“ (OL C 341, 2010 12 16, p. 5).

5. 1 dalies a punkte nurodyta pagalba teikiama ne ilgiau kaip septynerius metus.
6. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.
7. 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.
Ji mokama už kontrolės priemones atsakingai įstaigai, mokslinių tyrimų ar konsultavimo paslaugų teikėjui.
8. 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

20 straipsnis

Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai

1. Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba turi būti teikiama profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklai, įskaitant mokymo kursus, seminarus ir konsultuojamąjį ugdymą, taip pat parodomajai bei informavimo veiklai vykdyti.
Pagalba taip pat gali būti skiriama trumpalaikiams ūkio valdytojų apsikeitimams ir apsilankymams ūkiuose atlikti.
Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investicinės išlaidos.
3. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) profesinio mokymo, įgūdžių įgijimo, įskaitant mokymo kursus, praktinius seminarus ir konsultuojamąjį ugdymą, taip pat parodomosios ir informavimo veiklos išlaidos;
 - (b) dalyvių kelionės, apgyvendinimo bei dienpinigių išlaidos;
 - (c) pavadavimo paslaugų teikimo, kai nėra dalyvių, išlaidos;
 - (d) su investicijomis susijusių parodomųjų projektų atveju:
 - i) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
 - ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;

- iv) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- 4. 3 dalies d punkte nurodytos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti tik jeigu jos patiriamos vykdant parodomąjį projektą ir tik parodomąjo projekto vykdymo laikotarpiu.

Tinkamomis finansuoti laikomos tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka parodomąjo projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus.
- 5. 3 dalies (a) ir c punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

3 dalies c punkte nurodyta pagalba pavadavimo paslaugų teikimo išlaidoms kompensuoti gali būti mokama tiesiogiai pavadavimo paslaugų teikėjui.
- 6. Keitimosi žiniomis ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotų darbuotojų ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti šias užduotis.

2 dalyje nurodytą veiklą gali vykdyti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.
- 7. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jeigu 2 dalyje nurodytą veiklą vykdo gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti tokia veikla neturi būti privaloma būti jų nariu.

Bet koks atitinkamai grupei ar organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti 2 dalyje nurodytos veiklos vykdymo išlaidų.
- 8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3 dalies (d) punkte nurodytų parodomųjų projektų atveju didžiausia pagalbos suma neviršija 100 000 EUR per 3 finansinius metus.

21 straipsnis

Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba skirta padėti žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms ir jauniems ūkininkams naudotis konsultavimo paslaugomis.
3. Konsultacijos turi būti susijusios su bent vienu konkrečiu tikslu pagal Reglamento (ES) [SPR] 6 straipsnį ir apimti bent vieną iš šių elementų:
 - (a) visus BŽŪP strateginiame plane nustatytus ūkininkams ir kitiems paramos gavėjams taikomus reikalavimus, sąlygas ir valdymo įsipareigojimus, įskaitant reikalavimus ir standartus, apibrėžtus pagal paramos sąlygas, ir su intervencinėmis priemonėmis susijusias sąlygas, taip pat informaciją apie finansines priemones ir verslo planus, nustatytus pagal BŽŪP strateginį planą;

- (b) valstybių narių nustatytus reikalavimus, kuriais įgyvendinama Direktyva 2000/60/EB, Direktyva 92/43/EEB, Direktyva 2009/147/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB³⁷, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284³⁸, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031³⁹, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429⁴⁰, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009⁴¹ 55 straipsnis ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB⁴²;
 - (c) ūkininkavimo praktiką, kuria užkertamas kelias atsparumo antimikrobinėms medžiagoms vystymuisi, kaip nurodyta komunikate „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų planas“⁴³;
 - (d) rizikos valdymą;
 - (e) paramą inovacijoms, visų pirma EIP veiklos grupių projektams rengti ir įgyvendinti;
 - (f) skaitmenines technologijas žemės ūkyje, kaip nurodyta Reglamento Nr. XXX [SPR] 114 straipsnio b punkte;
 - (g) darnų maisto medžiagų valdymą, be kita ko, ne vėliau kaip nuo 2024 m. taikant Ūkių tvarumo priemonę maisto medžiagų naudojimui valdyti, kaip nurodyta Reglamento Nr. XXX [SPR] 13 straipsnio 4 dalyje;
 - (h) įdarbinimo sąlygas ir darbdavių pareigas, taip pat darbuotojų sveikatos ir saugos reikalavimus bei socialinę rūpybą žemės ūkiu besiverčiančiose bendruomenėse.
4. Konsultacijos taip pat gali apimti 3 dalyje nenurodytus klausimus, susijusius su žemės ūkio valdos ekonominiu ir aplinkosauginiu veiksmingumu, įskaitant konkurencingumo aspektus. Tai, be kita ko, gali būti konsultacijos dėl trumpų tiekimo grandinių ir ekologinio ūkininkavimo plėtojimo, taip pat ūkinių gyvūnų sveikatos apsaugos aspektų.
5. Pagalba skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos.

³⁷ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

³⁸ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

³⁹ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4).

⁴⁰ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

⁴¹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁴² 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

⁴³ „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms (AAM) veiksmų planas“ (COM(2017) 339 final).

6. Teikti konsultavimo paslaugas atrinktos įstaigos turi turėti pakankamai išteklių, pvz., nuolat mokomų bei kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties ir turi būti patikimos tose srityse, kurių konsultacijas jos teikia.
Konsultavimo paslaugas gali teikti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.
Valstybės narės užtikrina, kad konsultavimo paslaugų teikėjas būtų nešališkas ir neturėtų interesų konfliktų.
7. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.
Jei konsultavimo paslaugas teikia gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti jų nariu.
Bet kuris atitinkamai grupei arba organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti konsultavimo paslaugos teikimo išlaidų.
8. Pagalbos suma negali viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų ir 25 000 EUR (išskyrus pagalbą, nurodytą 4 dalyje) per trejų metų laikotarpį, kai paslaugos teikėjas teikia konsultacijas vienam pirminės žemės ūkio gamybos veiklą vykdančiam pagalbos gavėjui.
9. Pagalbos suma negali viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų ir 200 000 EUR (išskyrus pagalbą, nurodytą 4 dalyje) per trejų metų laikotarpį, kai paslaugos teikėjas teikia konsultacijas vienam žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos žemės ūkio produktais veiklą vykdančiam pagalbos gavėjui.

22 straipsnis

Pavadinimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba

1. Pavadinimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba kompensuojamos ūkininko, fizinio asmens, kuris yra ūkininko namų ūkio narys, arba ūkio darbuotojo pavadinimo jam neatliekant pareigų dėl ligos, įskaitant jo vaiko ligą, atostogų, motinystės ir vaiko priežiūros atostogų, privalomosios karo tarnybos arba mirties atveju faktinės išlaidos.
3. Visa pavadinimo trukmė neviršija trijų mėnesių per metus vienam pagalbos gavėjui, išskyrus pavadinimą motinystės bei vaiko priežiūros atostogų ir privalomosios karo tarnybos atveju. Motinystės ir vaiko priežiūros atostogų atveju pavadinimo trukmė kiekvienu atveju neviršija šešių mėnesių. Privalomosios karo tarnybos atveju pavadinimo trukmė neviršija tarnybos trukmės.
4. Pagalba skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos.
Pavadinimo ūkyje paslaugas gali teikti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio. Tokiu atveju norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti tų grupių arba organizacijų nariu.
5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

23 straipsnis
Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba

1. Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba kompensuojamos išlaidos, susijusios su:
 - (a) konkursų, prekybos mugių arba parodų organizavimu ir dalyvavimu juose;
 - (b) leidiniais, kuriais siekiama geriau informuoti plačiąją visuomenę apie žemės ūkio produktus.
3. 2 dalies (b) punkte nurodytuose leidiniuose neturi būti minima jokia konkreti įmonė, prekės ženklas ar kilmė.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma pateikiant žemės ūkio produktų kilmės nuorodas, kurioms taikomos:

 - (a) 19 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos kokybės sistemos, jei tos nuorodos tiksliai atitinka Sąjungos saugomas nuorodas;
 - (b) 19 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytos kokybės sistemos, jei tos nuorodos yra šalutinė informacija.
4. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti konkursų, prekybos mugių arba parodų organizavimo ir dalyvavimo juose išlaidos:
 - (a) dalyvavimo mokesčiai;
 - (b) kelionės išlaidos ir gyvūnų bei produkcijos, kuriems bus taikoma pardavimo skatinimo veikla, vežimo išlaidos;
 - (c) išlaidos leidiniams ir interneto svetainėms, kuriuose skelbiama apie renginį;
 - (d) parodoms skirtų patalpų bei standų nuomos ir jų sumontavimo bei išmontavimo išlaidos;
 - (e) išlaidos simboliniams prizams, jei vienam konkurso nugalėtojui skirta vieno prizų vertė siekia iki 1 000 EUR.
5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos leidiniams, kuriais siekiama geriau informuoti plačiąją visuomenę apie žemės ūkio produktus:
 - (a) išlaidos spausdintiniams ir elektroniniams leidiniams, interneto svetainėms ir elektroninėms žiniasklaidos, radijo ar televizijos programų intarpams, kuriais siekiama pateikti faktinę informaciją apie pagalbos gavėjus iš atitinkamo regiono arba gaminančius atitinkamą produktą, su sąlyga, kad informacija yra neutrali ir kad visiems pagalbos gavėjams suteiktos lygios galimybės būti paminėtiems taip skelbiant informaciją;
 - (b) išlaidos, patirtos skleidžiant mokslo žinias ir faktinę informaciją apie:
 - i) 19 straipsnio 2 dalyje nurodytas kokybės sistemas, kurias galima taikyti ir kitų valstybių narių ir trečiųjų šalių žemės ūkio produktams;
 - ii) bendrinius žemės ūkio produktus ir jų maistinę vertę bei siūlomą vartojimo paskirtį.

6. Pagalba teikiama:

- (a) natūra arba
- (b) kompensuojant pagalbą gavėjo patirtas faktines išlaidas.

Kai pagalba teikiama natūra, ji teikiama kaip subsidijuojamos paslaugos.

Pardavimo skatinimo priemonės gali taikyti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

Pagalba už 4 dalies e punkte nurodytus simbolinius prizus pardavimo skatinimo priemonę taikančiam subjektui mokama tik tuo atveju, jeigu prizai buvo faktiškai įteikti ir pateikiamas jų įteikimo įrodymas.

7. Turi būti sudarytos galimybės pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba naudotis visoms tinkamoms finansuoti įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jei pardavimo skatinimo priemonės paslaugą teikia gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti jų nariu. Bet kuris gamintojų grupei arba organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti pardavimo skatinimo priemonės paslaugos teikimo išlaidų.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

24 straipsnis

Nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinei nelaimei, padarytos žalos kompensavimo pagalba

1. Nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinei nelaimei, padarytos žalos kompensavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–10 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba teikiama, jei tenkinamos šios sąlygos:

- (a) pagalba išmokama valstybės narės kompetentingai institucijai oficialiai pripažinus, kad reiškinys yra nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, pobūdžio ir
- (b) kai yra tiesioginis priežastinis nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, ir įmonės patirtos žalos ryšys.

3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.

Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

4. Pagalbos schemas, susijusios su nepalankiu klimato reiškiniu, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, įdiegiamos per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, pasireiškimo dienos.

5. Tinkamos finansuoti išlaidos yra žalos, tiesiogiai patirtos dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kompensavimo išlaidos,

nustatytos valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto arba draudimo įmonės.

6. Žala, patirta dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, apskaičiuojama atskirų pagalbos gavėjų lygmeniu. Pagalba gali būti susijusi su:

- (a) pajamų praradimu dėl dalinio ar visiško žemės ūkio produkcijos ir gamybos priemonių sunaikinimo, kaip nurodyta 7 dalyje;
- (b) 8 dalyje nurodyta materialine žala.

7. Prarastos pajamos apskaičiuojamos:

- (a) sumą, gautą per metus, kuriais įvyko nepalankus klimato reiškinys, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, arba per kiekvienus kitus metus, kuriais iš dalies arba visiškai sunaikinamos gamybos priemonės, pagamintų žemės ūkio produktų kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos,

atėmus iš

- (b) sumos, gautos vidutinį metinį žemės ūkio produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant nepalankiam klimato reiškiniui, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant nepalankiam klimato reiškiniui, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.

Prarastos pajamos gali būti apskaičiuojamos metinės ūkio produkcijos lygmeniu arba pasėlių ar gyvulių lygmeniu.

Prarastų pajamų suma gali būti padidinta įtraukiant kitas išlaidas, kurias pagalbos gavėjas patyrė dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei.

Ta prarastų pajamų suma sumažinama atimant išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei.

Pagalbos gavėjo žemės ūkio produkcijai apskaičiuoti gali būti naudojami indeksai, jeigu naudojamu skaičiavimo metodu galima nustatyti pagalbos gavėjo faktinius nuostolius tam tikrais metais.

8. Materialinė žala turtui, pavyzdžiui, ūkio pastatams, įrangai ir mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms, kurią padarė nepalankus klimato reiškinys, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš įvykstant nepalankiam klimato reiškiniui, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei.

Ji negali viršyti remonto išlaidų arba tikrosios rinkos vertės sumažėjimo dėl nelaimės, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat nepalankų klimato reiškinį, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, ir iš karto po jo.

Kai 7 dalyje nurodytos pagalbos gavėjo prarastos pajamos apskaičiuojamos pasėlių ar gyvulių lygmeniu, atsižvelgiama tik į materialinę žalą, susijusią su tais pasėliais arba gyvuliais.

9. Pagalba sumažinama 50 %, išskyrus tuo atveju, kai ji teikiama pagalbos gavėjams, kurie yra apdraudę ne mažiau kaip 50 % savo vidutinės metinės produkcijos arba su produkcija susijusių pajamų ir yra apsidraudę nuo valstybėje narėje arba regione, kuriuose teikiamas toks draudimas, statistiškai dažniausios su klimato reiškinių susijusios rizikos.
10. Pagalba ir bet kokios kitos išmokos, gautos už nuostolius, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, neturi viršyti 80 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas iki 90 % vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių.

25 straipsnis

Gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo ar išnaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba ir gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytos žalos kompensavimo pagalba

1. Pagalba, kuria kompensuojamos išlaidos, patirtos vykdant gyvūnų ligų bei augalų kenkėjų prevenciją, kontrolę ir likviduojant gyvūnų ligas bei naikinant augalų kenkėjus, ir pagalba, skirta tokių įmonių dėl gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų patirtiems nuostoliams kompensuoti, yra suderinamos su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–15 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - (a) ji išmokama tik tada, jei ji susijusi su gyvūnų ligomis arba augalų kenkėjais, nurodytais galiojančiose Sąjungos arba nacionalinėse taisyklėse, nustatytose įstatymais ar kitais teisės aktais, ir
 - (b) ji teikiama kaip dalis:
 - i) Sąjungos, nacionaliniu arba regioniniu mastu taikomos viešąją atitinkamos gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo prevencijos, kontrolės arba likvidavimo ar išnaikinimo programos;
 - ii) kompetentingos institucijos įvestų neatidėliotinų priemonių;
 - iii) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 17 straipsnį ir 28 straipsnio 1 ir 2 dalis įgyvendinamų augalų kenkėjų išnaikinimo arba plitimo sustabdymo priemonių;
 - iv) pagal Reglamentą (ES) 2016/429 įgyvendinamų gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo priemonių.

Programoje ir priemonėse, nurodytose b punkte, aprašomos atitinkamos prevencijos, kontrolės arba likvidavimo ar išnaikinimo priemonės.

3. Su gyvūnų ligomis susijusi pagalba teikiama dėl gyvūnų ligų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/429, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/690 III priede arba Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos sausumos gyvūnų sveikatos kodekse nurodytų ligų, infekcijų ir užkrėtimų sąrašė.
4. Pagalbai, susijusiai su gyvūnų ligomis arba augalų kenkėjais, išskyrus nurodytuosius 3 dalyje, taikomos šios sąlygos:

- (a) dėl gyvūnų ligos arba augalų kenkėjo ūkininkams padaryta didelė žala, viršijanti ne mažiau kaip 30 % ūkininko vidutinės metinės produkcijos arba pajamų per pastarąjį trejų metų laikotarpį, arba trejų metų vidurkio, apskaičiuoto remiantis pastarųjų penkerių metų laikotarpiu, neįskaitant didžiausių ir mažiausių užregistruotų verčių, ribą ir
 - (b) pagalbos gavėjai yra apsidraudę, jei įmanoma, arba moka finansinius įnašus į valstybėje narėje akredituotus savitarpio pagalbos fondus, taip apdrausdami ne mažiau kaip 50 % savo vidutinės metinės produkcijos arba su produkcija susijusių pajamų, ir yra apsidraudę nuo valstybėje narėje arba regione, kuriuose teikiamas atitinkamas draudimas arba egzistuoja akredituotas savitarpio pagalbos fondas, statistiškai dažniausios gyvūnų ligos arba augalų kenkėjų.
5. Pagalba neturi būti susijusi su priemonėmis, kurių taikymo išlaidas pagal Sąjungos teisės aktus turi padengti pagalbos gavėjas, nebent tokių priemonių taikymo išlaidos yra visiškai padengiamos privalomomis pagalbos gavėjams nustatytomis rinkliavomis.
6. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.
- Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.
7. Su gyvūnų liga arba augalų kenkėju susijusios pagalbos schemos turi būti pradedamos taikyti per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo dienos, kurią dėl gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo buvo patirtos išlaidos ar žala.
8. Jei taikomos prevencijos priemonės, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) sveikatos patikrų išlaidos;
 - (b) analizės, įskaitant diagnostiką *in vitro*, išlaidos;
 - (c) tyrimų ir kitų tikrinimo priemonių, įskaitant USE ir GSE tyrimus, išlaidos;
 - (d) skiepų, vaistų, gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų ir augalų apsaugos produktų įsigijimo, laikymo, naudojimo ir paskirstymo išlaidos;
 - (e) gyvūnų skerdimo ar žudymo arba gyvūninių produktų ir augalų naikinimo, taip pat patalpų bei įrangos valymo ir dezinfekavimo išlaidos;
 - (f) biologinio saugumo priemonių nustatymo arba tobulinimo išlaidos.
9. Jei taikomos kontrolės ir likvidavimo ar išnaikinimo priemonės, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) gyvūnų ligų atveju – tyrimų ir kitų tikrinimo priemonių, įskaitant USE ir GSE tyrimus, išlaidos;
 - (b) skiepų, vaistų, gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų ir augalų apsaugos produktų įsigijimo, laikymo, naudojimo ir paskirstymo išlaidos;
 - (c) gyvūnų skerdimo ar žudymo bei naikinimo ir su jais susijusių produktų ir įrangos naikinimo arba augalų naikinimo, įskaitant žuvusius arba sunaikintus paskiepijus ar pritaikius kitas kompetentingų institucijų nustatytas priemones, taip pat patalpų bei įrangos valymo ir dezinfekavimo išlaidos.

10. Jei pagalba skiriama siekiant kompensuoti gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytą žalą, kompensacija apskaičiuojama tik pagal:
- (a) rinkos vertę gyvūnų, kurie buvo paskersti, nužudyti ar nugaišo, arba su jais susijusių produktų ar augalų, kurie buvo sunaikinti dėl šių priežasčių:
 - i) dėl gyvūnų ligos arba augalų kenkėjo;
 - ii) taikant 2 dalies b punkte nurodytą viešąją programą arba priemonę;
 - (b) pajamas, prarastas dėl karantino įpareigojimų, sunkumų įsigyjant naujus gyvulius arba persodinant augalus ir privalomos sėjomainos, kurie yra 2 dalies b punkte nurodytos viešosios programos arba priemonės dalis;
 - (c) išlaidas valstybės narės kompetentingų institucijų nurodymu sunaikintai įrangai pakeisti.
- Taikant pirmos pastraipos a punktą, rinkos vertė nustatoma remiantis gyvūnų, produktų ir augalų verte prieš pat kylant bet kokiam įtarimui apie gyvūnų ligą arba augalų kenkėją arba prieš pat tą įtarimą patvirtinant.
11. Pagal 10 dalį apskaičiuota kompensacija sumažinama atimant išlaidas, kurios nebuvo tiesiogiai patirtos dėl gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo ir kurias pagalbos gavėjas būtų patyręs ir kitu atveju.
12. Gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytos žalos kompensavimo pagalba kompensuojamos tik išlaidos ir žala, patirti dėl gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų, kurių atveju kompetentinga institucija:
- (a) oficialiai pripažino gyvūnų ligos protrūkį;
 - (b) oficialiai pripažino, kad esama augalų kenkėjų.
13. Pagalba, kuria kompensuojamos 8 ir 9 dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos, teikiama natūra prevencijos, kontrolės ir likvidavimo ar išnaikinimo priemonių taikytojui.
- Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, kompensuojant patirtas faktines išlaidas, pagalbos gavėjui gali būti tiesiogiai teikiama pagalba, kuria kompensuojamos šiose nuostatose nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) 8 dalies d ir e punktuose ir 9 dalies b punkte nurodytos dėl gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų patirtos išlaidos,
 - (b) 8 dalies (e) punkte ir 9 dalies (c) punkte nurodytos dėl augalų kenkėjų patirtos išlaidos ir patalpų bei įrangos valymo bei dezinfekavimo išlaidos.
14. Jei nustatoma, kad gyvūnų ligą ar augalų kenkėjų antplūdį sukėlė tyčiniai pagalbos gavėjo veiksmai arba jo aplaidumas, individuali pagalba nėra teikiama.
15. Pagalba ir bet kokios kitos pagalbos gavėjo gaunamos išmokos (įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, kuriomis kompensuojamos tos pačios 8, 9 ir 10 dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos) neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

26 straipsnis

Pagalba gyvulininkystės sektoriui ir pagalba už kritusius gyvulius

1. Ši pagalba gyvulių augintojams yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3

dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jei ji tenkina šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba kompensuojamos išlaidos, susijusios su:

- (a) kilmės knygų sudarymo ir tvarkymo administracinėmis išlaidomis;
- (b) trečiųjų šalių arba jų vardu atliktų tyrimų, skirtų gyvulių genetinei kokybei arba produktyvumui nustatyti, išlaidomis, išskyrus kontrolės, kurią atlieka pats gyvulių savininkas, ir įprastos pieno kokybės kontrolės išlaidas;
- (c) kritusių gyvulių pašalinimu;
- (d) kritusių gyvulių sunaikinimu;
- (e) ūkininkų mokamomis draudimo, kuriuo padengiamos kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidos, įmokomis;
- (f) kritusių gyvulių pašalinimu ir sunaikinimu, jei pagalba finansuojama iš mokesčių ar privalomų įnašų, skirtų tokių kritusių gyvulių sunaikinimui finansuoti, jeigu tokie mokesčiai ar įnašai yra taikomi tiesiogiai ir tik mėsos sektoriuje;
- (g) kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidomis, jei nustatytas įpareigojimas atlikti atitinkamų kritusių gyvulių USE tyrimus arba jei kyla 25 straipsnio 3 dalyje nurodytos gyvūnų ligos protrūkis.

3. 2 dalies c, d, e, f ir g punktuose nurodyta pagalba teikiama tik jei valstybėje narėje vykdoma nuosekli stebėsenos programa, kuria užtikrinama, kad visi kritę gyvuliai būtų saugiai pašalinti.

Pagalba, kuria kompensuojamos ūkininkų išlaidos, patiriamos mokant draudimo, kuriuo padengiamos šio straipsnio 2 dalies e punkte nurodytos kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidos, įmokas, turi tenkinti 27 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.

4. Pagalba teikiama natūra ir neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

Kad būtų lengviau administruoti 2 dalies c, d, e, f ir g punktuose nurodytą pagalbą, ji gali būti mokama ekonominės veiklos vykdytojams ar įstaigoms, kurie:

- (a) veikia žemesnėje grandyje nei gyvulininkystės sektoriuje veiklą vykdančios įmonės ir
- (b) teikia su kritusių gyvulių pašalinimu ir sunaikinimu susijusias paslaugas.

5. Pagalbos intensyvumas neturi viršyti:

- (a) 70 % 2 dalies b punkte nurodytų genetinių tyrimų išlaidų;
- (b) 75 % 2 dalies d ir e punktuose nurodyto sunaikinimo išlaidų;
- (c) 100 % išlaidų, susijusių su administracinėmis išlaidomis, pašalinimu, sunaikinimu ir draudimo įmokomis, susijusiomis su pašalinimu, kaip nurodyta 2 dalies a, c, e, f ir g punktuose.

27 straipsnis

Draudimo įmokų mokėjimo pagalba

1. Draudimo įmokų mokėjimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3

dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba neturi:
 - (a) tapti kliūtimi draudimo paslaugų vidaus rinkos veikimui;
 - (b) būti teikiama tik už vienos draudimo bendrovės ar bendrovių grupės draudimo paslaugas;
 - (c) būti teikiama tik su sąlyga, kad draudimo sutartis būtų pasirašyta su atitinkamoje valstybėje narėje įsteigta bendrove.
3. Draudimu turi būti siekiama padengti nuostolius, patirtus dėl:
 - (a) gaivalinių nelaimių;
 - (b) nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, ir kitų nepalankių klimato reiškinių;
 - (c) gyvūnų ligų, augalų kenkėjų arba saugomų gyvūnų.
4. Draudimui taikomi šie reikalavimai:
 - (a) juo turi būti kompensuojami 3 dalyje nurodyti nuostoliai;
 - (b) neturi būti reikalaujama tam tikro tipo būsimos žemės ūkio produkcijos ar kiekio ir toks tipas ar kiekis neturi būti nurodomi.
5. Valstybės narės gali apriboti draudimo įmoką, už kurią galima skirti pagalbą, nustatydamos atitinkamas viršutines ribas.
6. Pagalbos intensyvumas neviršija 70 % draudimo įmokos išlaidų.

28 straipsnis

Saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalba

1. Saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Valstybė narė nustato tiesioginį priežastinį patirtos žalos ir saugomo gyvūno elgesio ryšį.
3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ir organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.
4. Pagalbos schema turi būti įdiegiama per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo dienos, kurią įvyko žalą padaręs įvykis.
5. Tinkamos finansuoti išlaidos yra žalos, tiesiogiai patirtos dėl saugomų gyvūnų elgesio, kompensavimo išlaidos, nustatytos valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto arba draudimo įmonės.

Žala gali apimti:

- (a) nužudytus gyvūnus arba sunaikintus augalus: tinkamos finansuoti išlaidos grindžiamos gyvūnų, kuriuos nužudė, arba augalų, kuriuos sunaikino saugomi gyvūnai, rinkos verte prieš pat žalą padariusį įvykį;

- (b) netiesiogines išlaidas: veterinarijos paslaugų išlaidas, susijusias su sužeistų gyvūnų gydymu, ir darbo sąnaudas, susijusias su dingusių gyvūnų paieška;
 - (c) materialinę žalą ūkio įrangai, mašinoms, ūkio pastatams ir atsargoms.
 - (d) Taikant c punkto antrą pastraipą, materialinė žala apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš įvykstant žalą padariusiam įvykiui. Ji negali viršyti remonto išlaidų arba tikrosios rinkos vertės sumažėjimo dėl žalą padariusio įvykio, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat žalą padariusį įvykį ir iš karto po jo.
6. Žala apskaičiuojama atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.
- Ta suma sumažinama atėmus iš jos visas išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl žalą padariusio įvykio ir kurias pagalbos gavėjas vis tiek būtų patyręs.
7. Siekiant sušvelninti konkurencijos iškraipymo riziką ir paskatinti kuo labiau mažinti riziką, iš pagalbos gavėjų reikalaujama minimalių pastangų. Šios pastangos – tai prevencinės priemonės (pavyzdžiui, jei įmanoma, saugos užtvarai arba gyvulius saugantys šunys), kurios yra proporcingos saugomų gyvūnų daromos žalos rizikai atitinkamoje vietovėje, išskyrus atvejus, kai imtis tokių priemonių yra pagrįstai neįmanoma.
8. Pagalba pagal šį straipsnį gali siekti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
9. Pagalba ir kitos išmokos, gautos žalai kompensuoti, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas už žalą, kuriai kompensuoti skiriama pagalba, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

29 straipsnis

Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensavimo pagalba

1. Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklui „Natura 2000“ priskiriamomis žemės ūkio paskirties teritorijomis, kompensavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba skiriama kasmet už žemės ūkio paskirties žemės hektarą siekiant kompensuoti pagalbos gavėjų dėl sunkumų, susijusių su žemės ūkio paskirties teritorijomis, kurioms direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimas daro tiesioginį poveikį, patiriamas papildomas išlaidas ir prarandamas pajamas, įskaitant sandorių išlaidas.
3. Pagalba mokama tik už šią žemės ūkio paskirties žemę:
 - (a) tinklui „Natura 2000“ priskiriamas žemės ūkio paskirties teritorijas;
 - (b) kraštovaizdžio elementus, kuriais prisidedama prie Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnio įgyvendinimo ir kurie neviršija 5 % tinklui „Natura 2000“ priskiriamų teritorijų.
4. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % 2 dalyje nurodytų išlaidų.

2 SKIRSNIS

PAGALBA INVESTICIJOMS, KURIOMIS SIEKIAMA IŠSAUGOTI ŽEMĖS ŪKIO VALDOSE ESANTĮ KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDĄ

30 straipsnis

Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą

1. Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą, skiriama pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms įmonėms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba siekiama išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą – natūralų kraštovaizdį ir pastatus, kuriuos atitinkamos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos oficialiai pripažino kultūros arba gamtos paveldu.
3. Pagalba apima šias tinkamas finansuoti išlaidas, patirtas siekiant išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą:
 - (a) investicijų į materialųjį turtą išlaidas;
 - (b) kapitalizavimo darbų išlaidas.
4. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
5. Pagalba kapitalizavimo darbams neviršija 10 000 EUR per metus.

3 SKIRSNIS

ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUI GAIVALINIŲ NELAIMIŲ PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO PAGALBA

31 straipsnis

Žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba

1. Pagalbos schemas, skirtos gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti, yra suderinamos su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punkte, ir joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu jos atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - (a) ji išmokama tik tada, jei valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažino, kad įvykis yra gaivalinės nelaimės pobūdžio, ir
 - (b) jei tarp gaivalinės nelaimės ir įmonės patirtos žalos yra tiesioginis priežastinis ryšys.
3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.

Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

4. Su gaivaline nelaime susijusios pagalbos schemos įdiegiamos per trejus metus, o pagalba išmokama per ketverius metus nuo dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaime.
5. Tinkamos finansuoti išlaidos yra žalos, tiesiogiai patirtos dėl gaivalinės nelaimės, kompensavimo išlaidos, nustatytos valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto arba draudimo įmonės.
6. Dėl gaivalinės nelaimės patirta žala apskaičiuojama atskirų pagalbos gavėjų lygmeniu. Ta pagalba gali būti susijusi su:
 - (a) pajamų praradimu dėl dalinio ar visiško žemės ūkio produkcijos ir gamybos priemonių sunaikinimo, kaip nurodyta 7 dalyje;
 - (b) 8 dalyje nurodytos materialinės žalos.
7. Prarastos pajamos apskaičiuojamos:
 - (a) sumą, gautą per metus, kuriais įvyko gaivalinė nelaime, arba per kiekvienus kitus metus, kuriais iš dalies arba visiškai sunaikinamos gamybos priemonės, pagamintų žemės ūkio produktų kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos,
atėmus iš
 - (b) sumos, gautos vidutinį metinį žemės ūkio produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant gaivalinei nelaimei, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant gaivalinei nelaimei, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.

Ta suma gali būti padidinta pridedant kitas išlaidas, kurias pagalbos gavėjas tiesiogiai patyrė dėl gaivalinės nelaimės.

Ta suma sumažinama atimant išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl gaivalinės nelaimės.

Pagalbos gavėjo metinei žemės ūkio produkcijai apskaičiuoti gali būti naudojami indeksai, jeigu naudojamu skaičiavimo metodu galima nustatyti pagalbos gavėjo faktinius nuostolius tam tikrais metais.
8. Materialinė žala turtui, pavyzdžiui, ūkio pastatams, įrangai ir mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms, kurią padarė gaivalinė nelaime, apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš pat įvykstant nelaimei.

Ji negali viršyti remonto išlaidų arba rinkos vertės sumažėjimo dėl nelaimės, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat nelaimę ir iš karto po jos.
9. Pagalba ir bet kokios kitos gautos išmokos nuostoliams kompensuoti, įskaitant draudimo išmokas, neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

4 SKIRSNIS

PAGALBA MOKSLINIAMS TYRIMAMS IR PLĖTRAI ŽEMĖS IR MIŠKŲ ŪKIO SEKTORIUOSE

32 straipsnis

Pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose

1. Pagalba mokslinių tyrimų ir plėtros projektams vykdyti žemės ir miškų ūkio sektoriuose ir jų dalyse yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–10 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Projektas, kuriam vykdyti teikiama pagalba, yra visuotinai svarbus atitinkamuose sektoriuose ar jų dalyse, kaip nurodyta 1 dalyje.
3. Prieš pradėdama įgyvendinti remiamą projektą, jį vykdanči mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacija internete paskelbia šią informaciją:
 - (a) faktą, kad bus vykdomas remiamas projektas;
 - (b) remiamo projekto tikslus;
 - (c) apytikslę rezultatų, kurių tikimasi iš remiamo projekto, paskelbimo datą;
 - (d) rezultatų, kurių tikimasi iš remiamo projekto, paskelbimo vietą;
 - (e) faktą, kad remiamo projekto rezultatai bus nemokamai prieinami visoms įmonėms, vykdančioms veiklą atitinkamuose sektoriuose arba jų dalyse.
4. Su remiamo projekto rezultatais internete turi būti galima susipažinti nuo remiamo projekto pabaigos datos arba datos, kurią bet kokia informacija apie jo rezultatus pateikiama tos konkrečios organizacijos nariams, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis. Su rezultatais internete turi būti galima susipažinti mažiausiai penkerius metus nuo remiamo projekto pabaigos datos.
5. Pagalba skiriama tiesiogiai mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijai.
6. Pagalba neapima išmokų žemės arba miškų ūkio sektoriuose veiklą vykdančioms įmonėms, pagrįstų žemės arba miškų ūkio produktų kainomis.
7. Tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) išlaidos personalui, susijusios su projektui vykdyti įdarbintais mokslininkais, technikais ir kitais pagalbiniais darbuotojais;
 - (b) išlaidos priemonėms ir įrangai, atsižvelgiant į jų naudojimo projektui mastą ir laikotarpį; jei šios priemonės ir įranga nenaudojami visą projekto trukmę, tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti;
 - (c) išlaidos pastatams ir žemei, atsižvelgiant į jų naudojimo projektui mastą ir laikotarpį; tik tos su pastatais susijusios nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti; tinkamas finansuoti išlaidas žemei sudaro komercinio sandorio arba faktinės kapitalo sąnaudos;
 - (d) išlaidos pagal sutartis vykdomiems moksliniams tyrimams, žinioms ir patentams, perkamiems arba įsigijamiems pagal licenciją iš išorės šaltinių

laikantis ištiestosios rankos principo, taip pat konsultavimo ir lygiaverčių paslaugų, naudojamų tik projektui, išlaidos;

- (e) papildomos pridėtinės išlaidos ir kitos veiklos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, reikmenims ir panašioms produktams, tiesiogiai susidariusios vykdant projektą.
- 8. Jeigu mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacija taip pat vykdo ekonominę veiklą, tos ekonominės veiklos finansavimo duomenys, išlaidos ir pajamos į apskaitą turi būti įrašomos atskirai.
- 9. Įmonės, galinčios daryti įtaką mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijai, pavyzdžiui, per akcininkus arba narius, negali turėti lengvatinės galimybės naudotis tokio subjekto mokslinių tyrimų pajėgumais arba jo sukurtais rezultatais.
- 10. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

5 SKIRSNIS

PAGALBA MIŠKŲ ŪKIO SEKTORIUI

33 straipsnis

Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba

1. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–11 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba kompensuojamos įveisimo išlaidos ir metinė priemoka už hektarą.
Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba gali būti teikiama investavimo veiksmams vykdyti.
3. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba, susijusia su investavimo veiksmis, kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigijama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamąsios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - (c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis tų studijų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
 - (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - (e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.

Pagalba, teikiama finansinėmis priemonėmis pagal BŽŪP strateginį planą, gali būti kompensuojamos tinkamos finansuoti išlaidos, išskyrus nurodytąsias pirmoje pastraipoje, su sąlyga, kad tos išlaidos yra visiškai tinkamos finansuoti pagal atitinkamą BŽŪP strateginį planą ir kad pagalba teikiama Komisijai patvirtinus atitinkamą strateginį planą.

Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

4. Investavimo veiksmai turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Investavimo veiksmų, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, vykdymo pagalba turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.
5. Tinkamomis finansuoti laikomos šios įveisimo išlaidos:
 - (a) išlaidos želdiniams ir dauginamajai medžiagai;
 - (b) sodinimo išlaidos ir išlaidos, tiesiogiai susijusios su sodinimu;
 - (c) kitų susijusių veiksmų, pvz., sėjinukų laikymo ir apdorojimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis, išlaidos;
 - (d) būtino persodinimo pirmaisiais miško veisimo metais išlaidos.
6. Metinėmis išmokomis už hektarą kompensuojamos prarastos pajamos ir priežiūros, įskaitant ankstyvą ir vėlyvą valymą, išlaidos.
7. Pagalba neturi būti skiriama sodinti šiems medžiams:
 - (a) trumpos rotacijos želdiniams skirtiems medžiams,
 - (b) Kalėdų eglutėms,
 - (c) energijai gaminti skirtiems greitai augantiems medžiams,
 - (d) toje vietovėje svetimoms rūšims, išskyrus atvejus, kai parama teikiama pagal BŽŪP strateginį planą.
8. Sodinamų augalų rūšys turi būti prisitaikiusios prie vietovės aplinkos bei klimato sąlygų ir atitikti būtiniausius aplinkosaugos reikalavimus.
9. Vietovėse, kuriose sunku veisti mišką dėl nepalankių dirvožemio ir klimato sąlygų, pagalba gali būti teikiama už daugiamečių miško augalų, kaip antai vietos sąlygomis auginti tinkančių krūmokšnių arba krūmų, sodinimą.
10. Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis tvaraus miškų valdymo nuostatų, kaip apibrėžta 1993 m. birželio 16–17 d. Helsinkyje vykusioje antrojoje Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos priimtoje rezoliucijoje „**Bendrosios Europos darniojo miškų ūkio gairės**“⁴⁴.
11. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

⁴⁴ „Bendrosios Europos darniojo miškų ūkio gairės“ (https://www.foresteuropa.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

34 straipsnis
Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba

1. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba kompensuojamos diegimo, atkūrimo arba atnaujinimo išlaidos ir metinė priemonė už hektarą.
3. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba gali būti teikiama investavimo veiksmams vykdyti.
4. Tais atvejais, kai parama nėra teikiama finansinėmis priemonėmis, agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba, susijusia su investavimo veiksmis, kompensuojamos šios reikalavimus atitinkančios išlaidos:
 - (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigijama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - (c) bendrosios išlaidos, susijusios su (a) ir (b) punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei nėra patiriama išlaidų pagal (a) ir (b) punktus;
 - (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - (e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.
5. Investavimo veiksmai turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Investavimo veiksmų, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, vykdymo pagalba turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

Pirma pastraipa netaikoma pagalbai, teikiamai finansinėmis priemonėmis.
6. Tinkamomis finansuoti laikomos šios agrarinės miškininkystės sistemos diegimo, atkūrimo arba atnaujinimo išlaidos:
 - (a) medžių sodinimo išlaidos, įskaitant išlaidas želdiniams, taip pat sėjinukų sodinimo, laikymo ir apdorojimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis išlaidas;
 - (b) esamų miškų arba kitų miško plotų pertvarkymo išlaidos, įskaitant medžių kirtimo, retinimo bei genėjimo ir apsaugos nuo ganomų gyvūnų išlaidas;

- (c) kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su agrarinės miškininkystės sistemos diegimu, atkūrimu arba atnaujinimu, pvz., išlaidos galimybių studijoms, diegimo planui, dirvožemio paruošimui ir apsaugai;
 - (d) išlaidos miškinės gyvulininkystės (visų pirma ganyklų) sistemos laistymo ir apsaugos įrenginiams;
 - (e) su agrarinės miškininkystės sistemos diegimu, atkūrimu arba atnaujinimu susijusio būtino apdorojimo išlaidos, įskaitant laistymo ir genėjimo išlaidas;
 - (f) persodinimo pirmaisiais metais po agrarinės miškininkystės sistemos įdiegimo, atkūrimo arba atnaujinimo išlaidos.
7. Metine priemoka už hektarą padengiamos agrarinės miškininkystės sistemos priežiūros išlaidos ir ji mokama ne ilgiau kaip penkerius metus nuo pagalbos suteikimo dienos.
- Tinkamos finansuoti priežiūros išlaidos gali būti susijusios su prigijusiomis medžių juostomis, ravėjimu, genėjimu bei retinimu, taip pat apsaugos veiksmais ir investicijomis, pvz., tvorų statymu arba atskirų apsaugos vamzdžių montavimu.
8. Valstybės narės nustato agrarinės miškininkystės sistemos struktūrą ir sudėtį, atsižvelgdamos į:
- (a) vietos dirvožemio bei klimato sąlygas ir aplinkos sąlygas,
 - (b) miško augalų rūšis ir
 - (c) būtinybę užtikrinti tvarų žemės naudojimą žemės ūkio reikmėms.
9. Didžiausias pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

35 straipsnis

Žalos miškams prevencijos ir likvidavimo pagalba

1. Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių, su klimato kaita susijusių įvykių miškams daromos žalos prevencijos ir likvidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punkte arba atitinkamai Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) apsauginės infrastruktūros kūrimo išlaidos, įskaitant priešgaisrinių juostų priežiūros išlaidas;
 - (b) vietos lygmens mažos apimties veiklos, skirtos gaisrų arba kitų gamtinių pavojų prevencijai, išlaidos, įskaitant su ganomų gyvulių naudojimu susijusias išlaidas, kaip antai pastogių įrengimo, laistymo, tvorų statymo ir gyvūnų vežimo išlaidas;
 - (c) miškų gaisrų, kenkėjų ir ligų stebėsenos bei pranešimo apie juos įrenginių diegimo ir tobulinimo išlaidos;
 - (d) dėl miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių,

augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir su klimato kaita susijusių įvykių sumažėjusio miško potencialo atkūrimo išlaidos.

3. Pagalba neskiriama su žemės ūkiu susijusiai veiklai vykdyti vietovėse, kuriose taikomi agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimai.
4. Tik į atitinkamos valstybės narės parengtą miškosaugos planą įtraukti miško plotai atitinka pagalbos miškų gaisrų prevencijai skyrimo kriterijus.
5. 2 dalies (d) punkte nurodyto miškų potencialo atkūrimo atveju pagalba skiriama su sąlyga, kad:
 - (a) atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos oficialiai pripažįsta, kad įvyko miško gaisras, gaivalinė nelaimė, nepalankus klimato reiškiny, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kitas nepalankus klimato reiškiny įvyko, užpuolė augalų kenkėjas, įvyko katastrofinis įvykis arba su klimato kaita susijęs įvykis, o pagalbos gavėjai pateikia įrodymų, kad taikomos tinkamos rizikos valdymo priemonės, kuriomis siekiama ateityje išvengti galimo žalingo įvykio,
 - (b) atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos oficialiai pripažįsta, kad buvo imtasi priemonių, priimtų pagal Reglamentą (ES) 2016/2031, kuriomis siekiama kovoti su augalų kenkėju, jį išnaikinti arba sustabdyti jo plitimą, ir
 - (c) tuo atveju, kai pagalba teikiama pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą, pagalbos gavėjai pateikia įrodymų, kad toks likvidavimas apims prisitaikymo prie klimato kaitos priemones.
6. Jei teikiama augalų kenkėjų miškui daromos žalos prevencijos pagalba, augalų kenkėjo tikimybės rizika turi būti pagrįsta moksline informacija ir ją turi būti pripažinusi viešoji mokslo organizacija.

Kenksmingųjų organizmų, dėl kurių mišką gali užpulti kenkėjai, rūšių sąrašas įtraukiamas į atitinkamos valstybės narės pateiktą pagalbos schemą arba *ad hoc* pagalbos priemonę.
7. Remiama veikla arba projektai turi atitikti valstybės narės parengtą miškosaugos planą.

Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis tvaraus miškų valdymo nuostatų, kaip apibrėžta 1993 m. birželio 16–17 d. Helsinkyje vykusioje antrojoje Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos priimtoje rezoliucijoje „**Bendrosios Europos darniojo miškų ūkio gairės**“.
8. Pagalba nėra skiriama dėl gaisro, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir su klimato kaita susijusių įvykių prarastoms pajamoms kompensuoti.
9. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalba, kuria kompensuojamos 2 dalies d punkte nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos, ir bet kokios kitos pagalbos gavėjo gaunamos išmokos, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, kuriomis kompensuojamos tos pačios tinkamos finansuoti išlaidos, neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė

1. Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Investicijomis siekiama įgyvendinti išipareigojimus, prisiimtus norint pasiekti aplinkosaugos tikslus ir užtikrinti ekosistemines paslaugas, arba išipareigojimus, kuriais siekiama didinti atitinkamos vietovės miškų ir miškingų plotų visuomeninę vertę arba gerinti ekosistemų pajėgumą švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, neišskiriant ilgalaikės ekonominės naudos. Tai netaikoma toje vietovėje svetimoms rūšims, išskyrus atvejus, kai parama teikiama pagal BŽŪP strateginį planą.
3. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Išskyrus atvejus, kai pagalba teikiama finansinėmis priemonėmis, pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.
4. Išskyrus atvejus, kai parama teikiama finansinėmis priemonėmis, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigijama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - (c) bendrosios išlaidos, susijusios su (a) ir (b) punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal (a) ir (b) punktus;
 - (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - (e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.
5. Išskyrus atvejus, kai pagalba teikiama finansinėmis priemonėmis, su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 4 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

6. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

37 straipsnis

Pagalba, skiriama dėl nepalankių konkrečios vietovės sąlygų, susidariusių dėl tam tikrų privalomų reikalavimų

1. Pagalba miškų savininkams, miškų valdytojams ir jų asociacijoms, susijusi su nepalankiomis konkrečios vietovės sąlygomis, susidariusiomis dėl reikalavimų, kurių laikomasi įgyvendinant direktyvas 92/43/EEB, 2009/147/EB arba Direktyvą 2000/60/EB, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte. Tokios rūšies pagalba prisidedama prie vieno ar kelių konkrečių tikslų, nustatytų Reglamento (ES) [SPR] 6 straipsnyje, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba skiriama kasmet už miško ploto hektarą siekiant kompensuoti dėl sunkumų, su kuriais susiduriama 3 dalyje nurodytuose miško plotuose įgyvendinant direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, pagalbos gavėjų patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas, įskaitant sandorių išlaidas.
3. Pagalba mokama tik už šiuos miško plotus:
 - (a) tinklui „Natura 2000“ priskiriamas miško teritorijas;
 - (b) kraštovaizdžio elementus, kuriais prisidedama prie Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnio įgyvendinimo ir kurie neviršija 5 % tinklui „Natura 2000“ priskiriamų teritorijų, įtrauktų į atitinkamo strateginio plano teritorinę taikymo sritį.
4. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % 2 dalyje nurodytų išlaidų.

38 straipsnis

Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba

1. Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba teikiama tik privalomuosius reikalavimus, nustatytus nacionaliniu miškų ūkio teisės aktu arba kitais atitinkamais nacionaliniais ar Sąjungos teisės aktais, viršijantiems įsipareigojimams vykdyti. Privalomieji nacionaliniai reikalavimai turi būti aiškiai nurodyti.

Įsipareigojimai vykdomi penkerius–septynerius metus. Tačiau, jei būtina ir tinkamai pagrįdžiama, valstybės narės gali nustatyti ilgesnį konkrečių tipų įsipareigojimų vykdymo laikotarpį.
3. Pagalba kompensuojamos visos vykdančios 4 dalyje nurodytus įsipareigojimus pagalbos gavėjų patirtos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos arba jų dalis.

Jei būtina, pagalba gali būti padengiamos sandorių išlaidos (iki 20 % pagalbos vertės).

Tinkamai pagrįstais atvejais, kaip antai vykdančios su aplinkos apsauga susijusius veiksmus, pagalba, kuria padedama vykdyti įsipareigojimus atsisakyti medžių ir

miškų naudojimo komerciniais tikslais, gali būti teikiama kaip fiksuoto dydžio ar vienkartinė išmoka už vieneta, apskaičiuota remiantis papildomomis išlaidomis ir prarastomis pajamomis.

4. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

39 straipsnis

Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje

1. Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai, teikiama miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 1–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba gali būti skiriama bet kokio atitinkamo veiksmo, kuriuo skatinamos inovacijos, mokymas ir konsultavimas, planų ir tyrimų rengimas ir atnaujinimas, taip pat keitimasis žiniomis ir informacija bei jų sklaida, ir kuriuo prisidedama prie vieno ar kelių Reglamento (ES) [SPR] 6 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų, išlaidoms padengti.

Pagalba taip pat gali būti skiriama trumpalaikiams apsikeitimams valdomais miškais ir apsilankymams miškuose daugiausia dėmesio, visų pirma, skiriant tvariems miškininkystės metodams arba technologijoms, naujų verslo galimybių ir naujų technologijų kūrimui bei miškų atsparumo didinimui.

Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investicinės išlaidos.

3. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) keitimosi žiniomis arba informavimo veiklos organizavimo ir vykdymo išlaidos;
 - (b) išlaidos, patirtos vykdant su investicijomis susijusius parodomuosius projektus:
 - i) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žemės įsigijimu susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigijama naudojantis pagal BŽŪP strateginį planą teikiama pagalba;
 - ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;
 - iv) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - (c) dalyvių kelionės, apgyvendinimo bei dienpinigių išlaidos.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

4. 3 dalies a punkte nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams. Pagalba mokama keitimosi žiniomis ir informavimo veiklos vykdytojui.
5. Keitimosi žiniomis ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotus darbuotojus ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti tokias užduotis.
6. Pagalba neviršija 100 % išlaidų.

40 straipsnis

Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Atitinkamos paslaugos negali būti nei nuolatinė, nei reguliari veikla, taip pat negali būti susijusios su įmonės veiklos sąnaudomis. Teikiamomis konsultavimo paslaugomis apimami ekonominiai, aplinkos ir socialiniai aspektai ir teikiama naujausia technologinė ir mokslinė informacija, parengta vykdant mokslinius tyrimus ir inovacijas.
3. Konsultavimas apima bent klausimus, susijusius su Direktyvos 92/43/EEB, Direktyvos 2000/60/EB, Direktyvos 2009/147/EB, Direktyvos 2008/50/EB, Reglamento (ES) 2016/2031, Reglamento (ES) Nr. 1107/2009 55 straipsnio ir Direktyvos (ES) 2009/128/EB įgyvendinimu.
4. Pagalba skiriama kaip subsidijuojamos paslaugos.
Teikti konsultavimo paslaugas atrinktos įstaigos turi turėti pakankamai išteklių, pvz., nuolat mokomų bei kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties ir turi būti patikimos tose srityse, kurių konsultacijas jos teikia.
5. Valstybės narės užtikrina, kad konsultavimo paslaugų teikėjas būtų nešališkas ir neturėtų interesų konfliktų.
6. Pagrįstais ir tinkamais atvejais dalis konsultacijų gali būti teikiamos grupėms, atsižvelgiant į atskirų pagalbos gavėjų, kuriems teikiamos konsultavimo paslaugos, padėtį.
7. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

41 straipsnis

Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu

1. Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai

vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.

Pirma pastraipa netaikoma pagalbai, teikiamai finansinėmis priemonėmis.

3. Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis tvaraus miškų valdymo nuostatų, kaip apibrėžta 1993 m. birželio 16–17 d. Helsinkyje vykusioje antrojoje Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos priimtoje rezoliucijoje „**Bendrosios Europos darniojo miškų ūkio gairės**“.
4. Pagalba gali būti teikiama investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų plėtra, modernizavimu arba pritaikymu. Jei pagalba teikiama ne pagal BŽŪP strateginį planą, ji gali būti susijusi tik su:
 - (a) galimybe naudotis miško žeme;
 - (b) žemės konsolidavimu ir gerinimu;
 - (c) tvariosios energijos tiekimu, energijos vartojimo efektyvumu, vandens tiekimu ir taupymu;
 - (d) gyvulių naudojimu vietoje mašinų.
5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigijama aplinkos apsaugos tikslais, jei pagalba teikiama pagal BŽŪP strateginį planą;
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos, įskaitant gyvulių naudojimą vietoje mašinų, išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - (c) bendrosios išlaidos, susijusios su (a) ir (b) punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal (a) ir (b) punktus;
 - (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - (e) miškotvarkos planų ir lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.
6. Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, tinkamomis finansuoti nelaikomos šios išlaidos:
 - (a) su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 5 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, ir
 - (b) apyvartinis kapitalas.
7. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Jis gali būti padidintas iki ne daugiau kaip 80 %, kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.

Jis gali būti padidintas iki 100 %, kai pagalba teikiama negamybinėms investicijoms, žemės konsolidavimui ir gerinimui ir investicijoms į miško kelius, kuriais visuomenė gali naudotis nemokamai ir kurie miškuose atlieka įvairias funkcijas.

42 straipsnis

Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais

1. Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.
3. Pagalba didelėms įmonėms teikiama su sąlyga, kad pateikta atitinkama informacija pagal miškotvarkos planą arba lygiavertį dokumentą, laikantis tvaraus miškų valdymo nuostatų, kaip apibrėžta 1993 m. birželio 16–17 d. Helsinkyje vykusioje antrojoje Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos priimtoje rezoliucijoje „**Bendrosios Europos darniojo miškų ūkio gairės**“.
4. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
 - (a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus atvejus, kai žemė įsigyjama aplinkos apsaugos tikslais, jei pagalba teikiama pagal BŽŪP strateginį planą;
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
 - (c) bendrosios išlaidos, susijusios su (a) ir (b) punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal (a) ir (b) punktus;
 - (d) kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo, kūrimo ar naudojimo mokesčiai ir patento teisių, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
 - (e) miškotvarkos planų ir lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.
5. Išskyrus atvejus, kai parama pagal BŽŪP strateginį planą teikiama finansinėmis priemonėmis, tinkamomis finansuoti nelaikomos šios išlaidos:

- (a) išlaidos, susijusios su išperkamosios nuomos sutartimis, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, ir
 - (b) apyvartinis kapitalas.
6. Su miškų ekonominės vertės didinimu susijusios investicijos pateisinamos, kai siekiama gerinti miško būklę vienoje ar daugiau valdų, ir gali apimti investicijas į dirvožemiui nekenksmingą ir išteklių vartojimo atžvilgiu efektyvią medyno kirtimo įrangą ir praktiką.
 7. Investicijos, susijusios su medienos kaip žaliavos arba energijos šaltinio naudojimu, apima tik visus iki pramoninio perdirbimo atliekamus darbus.
 8. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % tinkamų finansuoti išlaidų. Jis gali būti padidintas iki ne daugiau kaip 80 %, kai investuojama atokiausiuose regionuose arba mažosiose Egėjo jūros salose.

43 straipsnis

Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas

1. Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba, susijusi su miškų aplinkosaugos bei klimato srities paslaugomis ir miškų išsaugojimu, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:
 - (a) išsaugojimas *in situ* – genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemose bei natūraliose buveinėse ir rūšių gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas jų natūralioje aplinkoje;
 - (b) išsaugojimas miško valdoje – miško valdos lygmeniu vykdomas išsaugojimas ir vystymas *in situ*;
 - (c) išsaugojimas *ex situ* – miškų ūkio genetinės medžiagos išsaugojimas už jos natūralios buveinės ribų;
 - (d) rinkimas *ex situ* – miškų ūkio genetinės medžiagos rinkimas už jos natūralios buveinės ribų.
3. Pagalba kompensuojamos išlaidos, patirtos vykdant šiuos veiksmus:
 - (a) tikslinius veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais skatinamas miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas *in situ* ir *ex situ*, jų apibūdinimas, rinkimas ir naudojimas, įskaitant šiuo metu *in situ* saugomų genetinių išteklių (įskaitant miško valdoje saugomą genetinę medžiagą) bei *ex situ* rinkinių ir duomenų bazių internetinių aprašų sudarymą;
 - (b) suderintus veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais valstybių narių kompetentingos organizacijos skatinamos keistis informacija siekiant išsaugoti, apibūdinti, rinkti ir naudoti Sąjungos miškų ūkio genetinius išteklius;
 - (c) papildomus veiksmus, t. y. informavimą, informacijos platinimą ir konsultavimo veiklą, kurioje dalyvauja nevyriausybinių organizacijų ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys, mokymo kursus ir techninių ataskaitų rengimą.

4. Pagalba neviršija 100 % finansuoti tinkamų išlaidų.

44 straipsnis

Miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba

1. Miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Gamintojų grupės arba gamintojų organizacijos nariai negali būti didelės įmonės.
3. Užuoat skyrus pagalbą gamintojų grupėms ar organizacijoms, bendros pagalbos sumos, kurią gamintojų grupė ar organizacija būtų turėjusi teisę gauti pagal šį straipsnį, neviršijanti pagalba per pirmuosius penkerius metus po grupės ar organizacijos sukūrimo gali būti išmokėta tiesiogiai gamintojams, siekiant kompensuoti jų įnašus į grupių ar organizacijų veiklos išlaidas.
4. Gamintojų grupės ar organizacijos susitarimai, sprendimai ir kiti veiksmai turi atitikti atitinkamas konkurencijos teisės aktų nuostatas, visų pirma Sutarties 101 ir 102 straipsnius.
5. Pagalba kompensuojamos šios išlaidos:
 - (a) tinkamų patalpų nuomos išlaidos rinkos kainomis;
 - (b) biuro įrangos įsigijimo išlaidos;
 - (c) išlaidos administracijos personalui;
 - (d) pridėtinės išlaidos ir su teisinėmis bei administracinėmis paslaugomis susiję mokesčiai;
 - (e) kompiuterių aparatinės įrangos įsigijimo išlaidos ir kompiuterių programinės įrangos, debesijos ir panašių sprendimų įsigijimo arba naudojimo mokesčiai.
6. Pagalba neteikiama išlaidoms, patirtoms praėjus septyneriems metams po to, kai kompetentinga institucija, remdamasi gamintojų grupės ar organizacijos verslo planu, ją oficialiai pripažino, kompensuoti, išskyrus kolektyvinius veiksmus, susijusius su aplinka ir klimatu, kuriais siekiama Reglamento (ES) [SPR] 6 straipsnyje nurodytų tikslų.
7. Jeigu pagalba mokama metinėmis dalinėmis išmokomis, paskutinę dalinę išmoką valstybės narės išmoka tik patikrinusios, ar verslo planas teisingai įgyvendintas.
8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

45 straipsnis

Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba

1. Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio 2–3 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Parama teikiama tik teisinėms ir administracinėms išlaidoms (įskaitant tyrimų išlaidas) kompensuoti.
3. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

6 SKIRSNIS

PAGALBA KAIMO VIETОВIŲ MVI

46 straipsnis

Pagrindinių paslaugų teikimo ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse pagalba

1. Pagrindinių paslaugų teikimo ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse pagalba, teikiama pagal BŽŪP strateginį planą, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji suteikiama Komisijai patvirtinus atitinkamą BŽŪP strateginį planą ir jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba turi tenkinti abi šias sąlygas:
 - (a) ji turi būti suteikta pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) [SPR]:
 - i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
 - ii) kaip papildomas nacionalinis EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojamos pagalbos finansavimas;
 - (b) ji turi būti identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai priemonei.
3. Pagalba teikiama:
 - (a) investicijoms į visų rūšių infrastruktūros kūrimą, tobulinimą arba plėtimą, kai tinkamos finansuoti išlaidos ne didesnės kaip 2 mln. EUR (toliau – mažos apimties infrastruktūra), išskyrus investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, energijos taupymą ir plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą;
 - (b) investicijoms į kaimo gyventojams skirtų pagrindinių vietos paslaugų, įskaitant laisvalaikio ir kultūros paslaugas, ir susijusios infrastruktūros kūrimą, tobulinimą arba plėtimą;
 - (c) viešojo naudojimo investicijoms į laisvalaikio infrastruktūrą, turistų informavimą ir mažos apimties turizmo infrastruktūrą;
 - (d) investicijoms, susijusioms su kaimų, kaimo kraštovaizdžių ir didelės gamtinės vertės vietovių kultūros ir gamtos paveldo išlaikymu, atkūrimu ir atnaujinimu, įskaitant susijusius socialinius bei ekonominius aspektus, taip pat informuotumo aplinkosaugos srityje didinimo veiklai;
 - (e) investicijoms, kuriomis siekiama perkelti veiklą ir pertvarkyti kaimo gyvenvietėse arba netoli jų esančius pastatus ar kitus įrenginius, kad būtų pagerinta gyvenimo kokybė gyvenvietėje arba padidintas jos aplinkosauginis veiksmingumas.
4. Investicijos atitinka pagalbos skyrimo kriterijus, jei atitinkami veiksmai įgyvendinami pagal kaimo vietovių savivaldybių bei kaimų ir jų pagrindinių paslaugų plėtros planus (jei tokie planai yra), ir jomis turi būti laikomasi atitinkamos vietos plėtros strategijos. Tokių planų nereikalaujama, kai investicijos remiamos finansinėmis priemonėmis.

5. Tinkamos finansuoti išlaidos:
- (a) išlaidos, patiriamos rengiant ir atnaujinant plėtros ir valdymo planus, susijusius su kaimo vietovėmis ir jų pagrindinėmis paslaugomis bei didelės gamtinės vertės vietovėmis;
 - (b) išlaidos, patiriamos rengiant tyrimus, susijusius su kultūros ir gamtos paveldu, kaimo kraštovaizdžiais ir didelės gamtinės vertės vietovėmis;
 - (c) investicijų į materialųjį ir nematerialųjį turtą išlaidos;
 - (d) išlaidos, susijusios su informavimo veikla aplinkosaugos srityje.

Kapitalizavimo darbų išlaidos taip pat gali būti tinkamos finansuoti 3 dalies d punkte nurodytos pagalbos lėšomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis. Veiklos pagalba neteikiama.

6. 3 dalies a–d punktuose nurodytos veiklos atveju pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Siekiant neviršyti didžiausio 3 dalies b, c ir d punktuose nurodytos veiklos pagalbos intensyvumo, grynosios pajamos iš tinkamų finansuoti išlaidų atimamos *ex ante*, remiantis pagrįstomis projekcijomis arba taikant lėšų susigrąžinimo mechanizmą. Kitu atveju, jei pagalba neviršija 1 mln. EUR, didžiausias pagalbos intensyvumas gali būti 80 % tinkamų finansuoti išlaidų.

7. 3 dalies e punkte nurodytų investicijų atveju pagalbos intensyvumas neviršija 100 % faktinių išlaidų, patirtų vykdant tokią veiklą, kai perkeliant veiklą arba pertvarkant pastatus ar kitus įrenginius, esamus įrenginius reikia išmontuoti, perkelti ir vėl sumontuoti.

Jei perkeliant veiklą arba pertvarkant pastatus ar kitus įrenginius esami įrenginiai ne tik išmontuojami, perkeliama ir vėl sumontuojami, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, bet ir modernizuojami arba jei padidėja gamybos pajėgumas, pagalbos, kuria kompensuojamos išlaidos, susijusios su įrenginių modernizavimu arba gamybos pajėgumų didinimu, intensyvumas neturi viršyti didžiausio pagalbos intensyvumo, nustatyto regioninės pagalbos žemėlapyje, galiojančiame pagalbos teikimo atitinkamoje vietovėje metu. Jei esamas pastatas ar įrenginiai tik pakeičiami nauju šiuolaikišku pastatu ar įrenginiais, iš esmės nekeičiant gamybos arba atitinkamos technologijos, toks pakeitimas nelaikomas su modernizavimu susijusiu pakeitimu.

47 straipsnis

Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba

1. Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba turi tenkinti abi šias sąlygas:
- (a) ji turi būti suteikta pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) [SPR]:
 - i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
 - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;

- (b) ji turi būti identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai priemonei.
3. Pagalba teikiama šių kategorijų pagalbos gavėjams:
- (a) kaimo vietovėse veiklą vykdančiams ūkininkams arba jų namų ūkio nariams, kurie imasi ir ne žemės ūkio veiklos,
 - (b) labai mažoms ir mažosioms įmonėms kaimo vietovėse,
 - (c) fiziniams asmenims kaimo vietovėse.
4. Jei 4 dalies a punkte nurodytas ūkininko namų ūkio narys yra juridinis asmuo arba juridinių asmenų grupė, tas narys pagalbos paraiškos teikimo metu ūkyje turi vykdyti žemės ūkio veiklą.
5. Pagalba teikiama tik tada, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikiamas verslo planas. Verslo planas turi būti pradėtas įgyvendinti per devynis mėnesius nuo sprendimo suteikti pagalbą dienos.
- Verslo plane nurodoma ši informacija:
- (a) pirminė pagalbos gavėjo ekonominė padėtis;
 - (b) pagalbos gavėjo naujos veiklos plėtojimo tarpiniai ir pagrindiniai tikslai;
 - (c) išsami informacija apie veiksmus, kurių reikia pagalbos gavėjo veiklai plėtoti, pvz., apie investicijas, mokymą, konsultacijas.
- Verslo planas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.
6. Pagalba išmokama bent dviem dalinėmis išmokomis.
- Dalinės išmokos gali būti proporcingai mažinamos.
7. Paskutinė dalinė išmoka išmokama tik po to, kai teisingai įgyvendinamas 5 dalyje nurodytas verslo planas. Valstybės narės pagalbos sumą nustato atsižvelgdamos į socialinę ir ekonominę padėtį į BŽŪP strateginį planą įtrauktoje vietovėje.
8. Pagalba neviršija 70 000 EUR vienam pagalbos gavėjui.

48 straipsnis

Pagalba ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose

1. Pagalba ūkininkams ir ūkininkų grupėms, pirmą kartą dalyvaujantiems arba ankstesnius penkerius metus dalyvavusiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio reglamento šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba turi tenkinti abi šias sąlygas:
- (a) ji turi būti suteikta pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) [SPR]:
 - i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
 - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;

- (b) ji turi būti identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai intervencinei priemonei.
3. Pagalba teikiama subjektams, pirmą kartą dalyvaujantiems šiose kokybės sistemose:
- (a) medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, nustatytose pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;
 - (b) medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, įskaitant sertifikavimo sistemas, kurias valstybės narės pripažįsta atitinkančiomis šiuos kriterijus:
 - i) pagal tokias kokybės sistemas gaminamo galutinio produkto savitumo šaltinis yra aiškus įpareigojimas užtikrinti:
 - specifines produkto savybes,
 - specifinius ūkininkavimo ar gamybos metodus,
 - galutinio produkto kokybę, kuri gerokai viršija komercinių prekių standartus, susijusius su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ar aplinkos apsauga;
 - ii) galimybė dalyvauti kokybės sistemoje turi būti suteikta visiems gamintojams;
 - iii) į sistemą įtraukiamos privalomos galutinio produkto specifikacijos, o atitiktį joms tikrina valdžios institucijos arba nepriklausoma tikrinimo įstaiga;
 - iv) sistema yra skaidri, ja užtikrinamas visiškas žemės ūkio produktų atsekamumas;
 - (c) savanoriškose maisto produktų sertifikavimo sistemose, kurias atitinkama valstybė narė pripažįsta atitinkančiomis Komisijos komunikate "ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės" nustatytus reikalavimus.
4. Pagalba teikiama kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal pastoviųjų dalyvavimo kokybės sistemose išlaidų dydį.
5. Pagalba teikiama ne ilgiau kaip penkerius metus.
6. Jeigu pirminis dalyvavimas kokybės sistemoje prasidėjo prieš pateikiant paramos paraišką, ilgiausia penkerių metų trukmė sumažinama tiek metų, kiek praėjo nuo pirminio dalyvavimo kokybės sistemoje iki paramos paraiškos pateikimo.
7. Pagalba neviršija 3 000 EUR vienam pagalbos gavėjui per metus.

49 straipsnis

Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema

1. Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–10 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba turi tenkinti abi šias sąlygas:

- (a) ji turi būti suteikta pagal BŽŪP strateginį planą, vadovaujantis Reglamentu (ES) [SPR]:
 - i) kaip pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
 - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas;
 - (b) ji turi būti identiška a punkte nurodytame BŽŪP strateginiame plane numatytai atitinkamai priemonei.
3. Pagalba teikiama informavimo ir pardavimo skatinimo veiklą vykdančių gamintojų grupėms.
 4. Pagalbos skyrimo kriterijus atitinka tik vidaus rinkoje vykdoma informavimo ir pardavimo skatinimo veikla.
 5. Pagalba kompensuojamos su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema ir už kuriuos skiriama pagalba pagal 48 straipsnį, susijusios informavimo ir pardavimo skatinimo veiklos išlaidos.
 6. Finansuoti tinkamos išlaidos yra išlaidos, susijusios su veikla, kuriai būdingos šios ypatybės:
 - (a) ja siekiama paskatinti vartotojus pirkti maisto produktus arba medvilnę, kuriems taikoma kokybės sistema, kaip nurodyta šio reglamento 48 straipsnio 4 dalyje;
 - (b) ja atkreipiamas dėmesys į maisto produktų arba medvilnės ypatybes ar privalumus, ypač kokybę, specifinius gamybos metodus, aukštus gyvūnų gerovės standartus ir aplinkos apsaugą, susijusius su atitinkama kokybės sistema.
 7. 6 dalyje nurodytais veiksmais vartotojai neturi būti skatinami pirkti maisto produkto ar medvilnės dėl jų ypatingos kilmės, išskyrus tuos maisto produktus ir medvilnę, kuriems taikomos Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 II antraštinėje dalyje nurodytos kokybės sistemos.
 8. Maisto produkto arba medvilnės kilmė gali būti nurodyta, jei kilmės nuoroda pateikiama kaip šalutinė informacija.
 9. Su tam tikromis įmonėmis arba komerciniais prekių ženklais susijusi informavimo ir pardavimo skatinimo veikla nėra tinkama finansuoti.
 10. Pagalbos intensyvumas neviršija 70 % tinkamų finansuoti išlaidų.

50 straipsnis

Pagalba MVĮ, dalyvaujančių BIVP arba EIP veiklos grupių projektuose, išlaidoms padengti

1. Pagalba MVĮ, dalyvaujančių BIVP projektuose, nurodytuose kaip Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis remiamos vietos plėtros projektai pagal iniciatyvą LEADER, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2021/1060, išlaidoms padengti, taip pat pagalba MVĮ, dalyvaujančių EIP veiklos grupių projektuose, kuriems taikomas Reglamento (ES) [SPR] 77 straipsnis, išlaidoms padengti yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji tenkina šio straipsnio 2 ir 3 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Tinkamos finansuoti yra šios BIVP ir EIP veiklos grupių projektų išlaidos:

- (a) parengiamosios paramos, gebėjimų stiprinimo, mokymo ir tinklų kūrimo siekiant parengti ir įgyvendinti BIVP strategiją arba EIP veiklos grupės projektą išlaidos;
 - (b) patvirtintų veiksmų įgyvendinimo išlaidos;
 - (c) grupės bendradarbiavimo veiklos rengimo ir įgyvendinimo išlaidos;
 - (d) einamosios išlaidos, susijusios su BIVP strategijos arba EIP veiklos grupės projekto įgyvendinimo valdymu;
 - (e) išlaidos, susijusios su EIP bendruomenės arba BIVP strategijos aktyviu pritaikymu siekiant palengvinti suinteresuotųjų šalių tarpusavio mainus teikiant informaciją ir populiarinti strategiją ir projektus, taip pat padėti potencialiems pagalbos gavėjams plėtoti veiksmus ir rengti paraiškas.
3. Pagalbos intensyvumas neviršija Reglamente (ES) [SPR] kiekvienai veiksmų rūšiai nustatyto didžiausio paramos lygio.

51 straipsnis

Nedidelės pagalbos sumos, skirtos MVI, gaunančioms naudos iš dalyvavimo BIVP arba EIP veiklos grupių projektuose

1. Pagalba įmonėms, dalyvaujančioms BIVP arba EIP veiklos grupių projektuose arba gaunančioms iš jų naudos, kaip nurodyta 50 straipsnio 1 dalyje, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu tenkinamos šiame straipsnyje ir I skyriuje nustatytos sąlygos.
2. Bendra pagalbos suma vienam projektui pagal šį straipsnį neviršija 200 000 EUR BIVP projekto atveju ir 350 000 EUR EIP veiklos grupės projekto atveju.

IV SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (EB) Nr. 702/2014 panaikinamas.
2. Tačiau tame reglamente nustatytos taisyklės iki 2023 m. gruodžio 31 d. toliau taikomos pagalbai, teikiamai pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013⁴⁵.

53 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas taikomas iki jo įsigaliojimo dienos suteiktai individualiai pagalbai, jeigu ji atitinka visas šiame reglamente, išskyrus jo 9 straipsnį, nustatytas sąlygas.

⁴⁵ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL L 347, 2013 12 20, p. 487).

2. Pagalbą, kuriai taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, Komisija vertina atsižvelgdama į 2023 m. gaires ir į kitas atitinkamas sistemas, gaires, komunikatus ir pranešimus.
3. Bet kokia individuali pagalba, suteikta anksčiau nei 2023 m. sausio 1 d. remiantis bet koku pagal Reglamento (ES) 2015/1588 1 straipsnį priimtu pagalbos skyrimo metu galiojusiu reglamentu, yra suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti.
4. Pasibaigus šio reglamento galiojimo laikotarpiui, visoms pagalbos schemoms, kurioms taikoma išimtis pagal šį reglamentą, išimtis toliau taikoma šešių mėnesių suderinimo laikotarpiu.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, baigiantis šio reglamento galiojimo laikotarpiui pagalbos schemoms, kurioms taikomas Reglamentas (ES) [SPR] ir kurios bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis arba skiriant papildomą tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinį finansavimą, reikalavimas pranešti toliau netaikomas iki programavimo laikotarpio pabaigos pagal Reglamentą (ES) [SPR].

54 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja [XX] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas iki 2027 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula von der Leyen*

I PRIEDAS

MVĮ APIBRĖŽTIS

1 straipsnis

Įmonė

Įmonė yra bet kuris ekonominę veiklą vykdančias subjektas, nepriklausomai nuo jo teisinio statuso. Tai visų pirma savarankiškai dirbantys asmenys ir šeimos verslo įmonės, vykdančios amatų ar kitokią veiklą, ir reguliarią ekonominę veiklą vykdančios ūkinės bendrijos arba asociacijos.

2 straipsnis

Darbuotojų skaičius ir finansinės ribos, į kuriuos atsižvelgiama nustatant įmonės kategoriją

1. Labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) kategorijai priklauso įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 asmenų ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR, ir (arba) bendra metinio balanso suma neviršija 43 mln. EUR.
2. MVĮ kategorijoje maža įmonė apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 50 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) bendra metinio balanso suma neviršija 10 mln. EUR.
3. MVĮ kategorijoje labai maža įmonė apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) bendra metinio balanso suma neviršija 2 mln. EUR.

3 straipsnis

Įmonių rūšys, į kurias atsižvelgiama apskaičiuojant darbuotojų skaičių ir finansines sumas

1. Savarankiška įmonė – įmonė, kuri nepriskiriama prie įmonių partnerių, kaip apibrėžta 2 dalyje, arba prie susijusių įmonių, kaip apibrėžta 3 dalyje.
2. Įmonės partnerės – visos įmonės, kurios nepriskiriamos prie susijusių įmonių, kaip apibrėžta 3 dalyje, ir kurios viena su kita susietos tokiu santykiu: įmonė (pradinės grandies įmonė) viena arba kartu su kita ar kitomis susijusiomis įmonėmis, kaip apibrėžta 3 dalyje, turi 25 % ar daugiau kitos įmonės (galutinės grandies įmonės) kapitalo arba balsavimo teisių.

Tačiau įmonė gali būti laikoma savarankiška (neturinčia įmonės partnerės), net jeigu šią 25 % ribą pasiekia arba viršija toliau nurodyti investuotojai, jeigu jie atskirai arba bendrai nėra susiję, kaip apibrėžta 3 dalyje, su ta įmone:

- (a) viešos investicinės korporacijos, rizikos kapitalo įmonės, asmenys arba asmenų grupės, reguliariai vykdančios rizikos kapitalo investavimo veiklą, investuojantys nuosavą kapitalą į nekotiruojamą verslą (neformalus investuotojai), jeigu tų neformalių investuotojų bendra investicijų į tą pačią įmonę suma yra mažesnė kaip 1 250 000 EUR;
 - (b) universitetai ar pelno nesiekiantys mokslinių tyrimų centrai;
 - (c) instituciniai investuotojai, įskaitant regioninės plėtros fondus;
 - (d) savarankiškos vietos valdžios institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.
3. Susijusios įmonės – įmonės, kurios viena su kita susietos kuriais nors iš šių santykių:

- (a) viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą;
- (b) viena įmonė turi teisę skirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracinio, valdymo arba priežiūros organo narių;
- (c) viena įmonė turi teisę kitai įmonei daryti lemiamą poveikį pagal su šia įmone sudarytą sutartį arba pagal steigimo sutarties ar įstatų nuostatą;
- (d) viena įmonė, kuri yra kitos įmonės akcininkė arba narė, pagal susitarimą su kitais tos įmonės akcininkais ar nariais viena kontroliuoja tos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą.

Preziumuojama, kad lemiamo poveikio nėra, jei 2 dalies antroje pastraipoje išvardyti investuotojai patys tiesiogiai ar netiesiogiai nedalyvauja valdant tą įmonę, ir tai neturi jokio poveikio jų, kaip akcininkų, teisėms.

Įmonės, susietos kokiais nors pirmoje pastraipoje išvardytais santykiais per vieną ar daugiau kitų įmonių arba kuri nors iš 2 dalyje minėtų investuotojų, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis.

Įmonės, tokiais santykiais susietos per fizinį asmenį ar bendrai veikiančių fizinių asmenų grupę, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis, jei jos savo veiklą arba dalį veiklos vykdo toje pačioje atitinkamoje rinkoje arba gretimose rinkose.

Gretimąją rinką laikoma pradinės ar galutinės grandies produkto ar paslaugos rinką, esanti greta atitinkamos rinkos.

4. Išskyrus 2 dalies antroje pastraipoje numatytus atvejus, įmonė negali būti laikoma MVĮ, jei 25 % ar daugiau kapitalo arba balsavimo teisių atskirai ar bendrai, tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja viena ar daugiau viešųjų įstaigų.
5. Įmonės gali deklaruoti, kad turi savarankiškos įmonės, įmonės partnerės ar susijusios įmonės statusą, taip pat skelbti duomenis apie 2 straipsnyje nustatytas ribas. Deklaruoti galima net tuo atveju, jei kapitalas yra pasiskirstęs taip, kad neįmanoma tiksliai nustatyti, kas jį valdo. Tokiu atveju įmonė gali gera valia deklaruoti, kad gali teisėtai preziumuoti, jog kita įmonė arba bendrai kelios susijusios įmonės neturi 25 % arba daugiau kapitalo ar balsavimo teisių. Tokios deklaracijos nedaro poveikio nacionalinėse arba Sąjungos taisyklėse numatytiems patikrinimams ir tyrimams.

4 straipsnis

Duomenys, pagal kuriuos apskaičiuojamas darbuotojų skaičius ir finansinės sumos, ir ataskaitinis laikotarpis

1. Darbuotojų skaičiui ir finansinėms sumoms apskaičiuoti imami vėliausio patvirtinto ataskaitinio laikotarpio duomenys, ir jie skaičiuojami metams. Skaičiuojant atsižvelgiama į duomenis, gautus nuo sąskaitų uždarymo datos. Skaičiuojant apyvartą, iš gautos sumos išskaičiuojamas pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kiti netiesioginiai mokesčiai.
2. Jei sąskaitų uždarymo dieną paaiškėja, kad įmonės metiniai duomenys apie darbuotojų skaičių ar finansines sumas viršijo arba nepasiekė 2 straipsnyje nurodytų ribų, toks faktas nenulemia vidutinės, mažosios ar labai mažos įmonės statuso netekimo ar įgijimo, jeigu tos ribos neviršijamos du ataskaitinius laikotarpius iš eilės.
3. Naujai įsteigtų įmonių, kurių sąskaitos dar nepatvirtintos, naudotini duomenys yra išvedami pagal per finansinius metus apskaičiuotą *bona fide* įvertį.

5 straipsnis

Darbuotojų skaičius

Darbuotojų skaičius atitinka metinių darbo vienetų (MDV) skaičių, t. y. visą darbo dieną aptariamoje įmonėje arba jos vardu visus ataskaitinius metus dirbančio darbuotojų skaičių. Ne visus metus išdirbę asmenys, ne visą darbo dieną, neatsižvelgiant į jos trukmę, dirbę asmenys ir sezoniniai darbuotojai sudaro MDV dalis. Personalą sudaro:

- (a) darbuotojai;
- (b) įmonei pavaldžioje įmonėje dirbantys asmenys ir asmenys, pagal nacionalinę teisę laikomi tokios įmonės darbuotojais;
- (c) savininkai vadovai;
- (d) partneriai, įmonėje vykdančios reguliarią veiklą ir gaunantys iš įmonės finansinės naudos.

Gamybinę praktiką atliekantys asmenys arba studentai, besimokantys profesijos pagal gamybinės praktikos ar profesinio mokymo sutartis, į darbuotojų skaičių neįtraukiami. Į motinystės ar vaiko priežiūros atostogų trukmę neatsižvelgiama.

6 straipsnis

Įmonės duomenų nustatymas

1. Savarankiškos įmonės duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi remiantis tik tos įmonės ataskaitų duomenimis.
2. Įmonių partnerių arba susijusių įmonių turinčios įmonės duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi pagal įmonės ataskaitų duomenis ir kitus įmonės duomenis arba, jei yra, pagal įmonės konsoliduotųjų ataskaitų duomenis ar pagal konsoliduotųjų ataskaitų, į kurias įmonė įtraukta jas konsoliduojant, duomenis.

Prie pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų pridedami įmonės partnerės – artimiausios pradinės grandies įmonės arba galutinės grandies įmonės – duomenys. Pridedama suma yra proporcinga kapitalo arba balsavimo teisių (pasirenkant didesnę skaičių) procentinei daliai. Kryžminio akcijų valdymo atveju imama didesnė procentinė dalis.

Prie pirmoje ir antroje pastraipose nurodytų duomenų pridedama įmonės, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai susijusi su aptariama įmone, 100 % duomenų, jei tie duomenys nebuvo įtraukti į ataskaitas konsolidavimo metu.

3. Taikant 2 dalį aptariamos įmonės partnerių duomenys yra gaunami remiantis jų ataskaitų duomenimis ir kitais, jei yra, konsoliduotais, jų duomenimis. Prie tų duomenų pridedama 100 % įmonių, susijusių su tomis įmonėmis partnerėmis, duomenų, nebent jų duomenys jau yra įtraukti į ataskaitas konsolidavimo metu.

Taikant tą pačią 2 dalį su aptariama įmone susijusių įmonių duomenys yra gaunami remiantis jų ataskaitų duomenimis ir kitais, jei yra, konsoliduotais, jų duomenimis. Prie tų duomenų pridedami *pro rata* bet kokių tos susijusios įmonės įmonių partnerių – artimiausių pradinės grandies įmonių arba galutinės grandies įmonių – duomenys, nebent tų duomenų procentinė dalis, bent jau proporcinga procentinei daliai, nurodytai 2 dalies antroje pastraipoje, jau yra įtraukta į konsoliduotąsias ataskaitas.

4. Jei įmonės konsoliduotosiose ataskaitose nėra duomenų apie darbuotojų skaičių, šis skaičius apskaičiuojamas proporcingai sudedant jos įmonių partnerių duomenis ir pridėdant įmonių, su kuriomis aptariama įmonė susijusi, duomenis.

II PRIEDAS
INFORMACIJA APIE VALSTYBĖS PAGALBĄ, KURIAI PAGAL ŠIO
REGLAMENTO SĄLYGAS TAIKOMA IŠIMTIS
KAIP NUSTATYTA 9 STRAIPSNIO 1 DALYJE
(TEKSTAS SVARBUS EEE⁴⁶)

I DALIS

Pagalbos numeris	(pildo Komisija)	
Valstybė narė	
Valstybės narės numeris	
Regionas	Regiono pavadinimas (NUTS ⁴⁷)	Regioninės pagalbos statusas ⁴⁸
Pagalbą teikianti institucija	Pavadinimas
	Pašto adresas Svetainės adresas
Pagalbos priemonės pavadinimas	
Nacionalinis teisinis pagrindas (nuoroda į atitinkamą oficialųjį valstybės leidinį)	
Interneto nuoroda į visą pagalbos priemonės tekstą	
Priemonės rūšis	☐ Schema	
	☐ <i>Ad hoc</i> pagalba	Pagalbos gavėjo pavadinimas ir grupė ⁴⁹ , kuriai jis priklauso
Esamos pagalbos schemos arba <i>ad hoc</i> pagalbos priemonės pakeitimas		Komisijos suteiktas pagalbos numeris
	☐ Pratęsimas
	☐ Pakeitimas
Trukmė ⁵⁰	☐ Schema	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena

⁴⁶ Taikoma tik su miškų ūkio sektoriumi ir į Sutarties I priedą neįtrauktais produktais susijusiai pagalbai.

⁴⁷ NUTS – bendras teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius. Paprastai nurodomas 2 lygmens regionas.

⁴⁸ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punktas (statusas A), Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktas (statusas C), neremiamos vietovės, t. y. regioninės pagalbos skyrimo kriterijų neatitinkančios vietovės (statusas N).

⁴⁹ Taikant Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo išdėstytas konkurencijos taisykles ir šį reglamentą įmonė yra bet kuris ekonominę veiklą vykdomas subjektas, nepriklausomai nuo jo teisinio statuso ir finansavimo būdo. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad to paties subjekto (teisiškai ar *de facto*) kontroliuojami subjektai turėtų būti laikomi viena įmone.

⁵⁰ Laikotarpis, per kurį pagalbą teikianti institucija gali įsipareigoti suteikti pagalbą.

Suteikimo data	☐ <i>Ad hoc</i> pagalba	metai-mėnuo-diena	
Ekonomikos sektorius (-iai)	Nurodyti NACE grupės lygmeniu ⁵¹	
Pagalbos gavėjo rūšis	☐ MVI		
	☐ Didelės įmonės		
Biudžetas			
	☐ Schema. suma ⁵²	Bendra	Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais)
		
	☐ <i>Ad hoc</i> pagalba: Bendra suma ⁵³		Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais)
		
	Garantijoms ⁵⁴		Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais)
		
Pagalbos priemonė	☐ tiesioginė dotacija / palūkanų normos subsidija		
	☐ subsidijuojamos paslaugos		
	☐ paskola / grąžintini avansai		
	☐ garantija (kai tinkama, nurodyti Komisijos sprendimą ⁵⁵)		
	☐ mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių		
	☐ kita (nurodyti)		
	Nurodyti, kuriai iš šių platesnių kategorijų galima priskirti pagalbos priemonę pagal jos poveikį / funkciją:		
☐ dotacija ☐ paskola ☐ garantija ☐ mokesčių lengvata			
Jeigu bendrai finansuojama iš ES fondo (-ų)	ES fondo (-ų) pavadinimas (-ai):	Finansavimo suma (pagal ES fondą)	Nacionaline valiuta (sveikaisiais skaičiais)
Kita informacija			

⁵¹ NACE 2 red. – Europos Sąjungos ekonominės veiklos rūšių statistinis klasifikatorius. Paprastai sektorius nurodomas grupės lygmeniu.

⁵² Jei taikoma pagalbos schema, nurodyti pagal schemą planuojamo biudžeto bendrą sumą arba numatomą mokesčių nuostolį per visą schemos taikymo trukmę visoms pagal schemą numatytoms pagalbos priemonėms.

⁵³ Jei taikoma *ad hoc* pagalba, nurodyti bendrą pagalbos sumą arba mokesčių nuostolį.

⁵⁴ Jei taikomos garantijos, nurodyti didžiausią su garantija suteiktą paskolų sumą.

⁵⁵ Kai tinkama, nuoroda į Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinama bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika pagal šio reglamento 5 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktį.

II DALIS

Nurodykite, pagal kurią šio reglamento nuostatą įgyvendinama pagalbos priemonė

Pirminiai tikslai (Galimi keli tikslai; šiuo atveju nurodykite visus tikslus)	Didžiausias pagalbos intensyvumas (%)	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikaisiais skaičiais)
☐ Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba (13 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba (14 straipsnis)		
☐ Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms (15 straipsnis)		
☐ Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba žemės ūkio produktais susijusioms investicijoms (16 straipsnis)		
☐ Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios pagalba ir smulkiesiems ūkiams plėtoti skirta veiklos pradžios pagalba (17 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba (18 straipsnis)		
☐ Pagalba žemės ūkio produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems gamintojams (19 straipsnis)		
☐ Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai žemės ūkio sektoriuje (20 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (21 straipsnis)		
☐ Pavadavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba (22 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba (23 straipsnis)		
☐ Nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinei nelaimei, padarytos žalos kompensavimo pagalba (24 straipsnis)		
☐ Gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo ar išnaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba ir gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytos žalos kompensavimo pagalba (25 straipsnis)		
☐ Pagalba gyvulininkystės sektoriui (26 straipsnio 1 dalies a arba b punktas)		
☐ Pagalba už kritusius gyvulius (26 straipsnio 1 dalies c, d, e, f arba g punktas)		
☐ Draudimo įmokų mokėjimo pagalba (27 straipsnis)		

Pirminiai tikslai (Galimi keli tikslai; šiuo atveju nurodykite visus tikslus)	Didžiausias pagalbos intensyvumas (%)	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikaisiais skaičiais)
☐ Saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalba (28 straipsnis)		
☐ Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“, kompensavimo pagalba (29 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą (30 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba (31 straipsnis)		
Gaivalinės nelaimės rūšis	☐ žemės drebėjimas ☐ griūtis ☐ nuošliauža ☐ potvynis ☐ viesulas ☐ uraganas ☐ ugnikalnio išsiveržimas ☐ laukinės augmenijos gaisras	
Gaivalinės nelaimės data	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena	
☐ Pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ūkio sektoriuje (32 straipsnis)		
☐ Pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai miškų ūkio sektoriuje (32 straipsnis)		
☐ Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba (33 straipsnis)		
☐ Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba (34 straipsnis)		
☐ Žalos miškams prevencijos ir likvidavimo pagalba (35 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė (36 straipsnis)		
☐ Pagalba, skiriama dėl nepalankių konkrečios vietovės sąlygų, susidariusių dėl tam tikrų privalomų reikalavimų (37 straipsnis)		
☐ Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba (38 straipsnis)		

Pirminiai tikslai (Galimi keli tikslai; šiuo atveju nurodykite visus tikslus)	Didžiausias pagalbos intensyvumas (%)	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikaisiais skaičiais)
☐ Pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje (39 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (40 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu (41 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais (42 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba (43 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba (44 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba (45 straipsnis)		
☐ Pagrindinių paslaugų teikimo ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse pagalba (46 straipsnis)		
☐ Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba (47 straipsnis)		
☐ Pagalba ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose (48 straipsnis)		
☐ Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema (49 straipsnis)		
☐ Pagalba MVI, dalyvaujančių bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) arba EIP veiklos grupių veiksmuose, išlaidoms padengti (50 straipsnis)		
☐ Nedidelės pagalbos sumos, skirtos MVI, dalyvaujančioms bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) arba EIP veiklos grupių veiksmuose (51 straipsnis)		

III PRIEDAS

NUOSTATOS DĖL INFORMACIJOS SKELBIMO PAGAL 9 STRAIPSNIO 2 DALĮ

Valstybės narės sukuria savo išsamias valstybės pagalbos svetaines, kuriose skelbia 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją taip, kad ji būtų lengvai prieinama. Informacija skelbiama lentelinės skaičiuoklės formatu, kuriuo naudojantis galima atlikti duomenų paiešką, juos gauti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatu. Prieiga prie valstybės pagalbos svetainės suteikiama visoms suinteresuotosioms šalims be apribojimų. Norint naudotis valstybės pagalbos svetaine neturi būti reikalaujama registruotis.

Skelbiama ši informacija apie skirtą individualią pagalbą, kaip nustatyta 9 straipsnio 2 dalies c punkte:

- (a) pagalbos priemonės identifikavimo numeris⁵⁶;
- (b) pagalbos gavėjo identifikatorius;
- (c) įmonės rūšis (MVĮ ar didelė įmonė) pagalbos suteikimo dieną;
- (d) regionas, kuriame įsisteigęs pagalbos gavėjas, NUTS II lygmeniu⁵⁷;
- (e) veiklos sektorius NACE grupės lygmeniu⁵⁸;
- (f) pagalbos priemonė, nurodyta sveikaisiais skaičiais nacionaline valiuta⁵⁹;
- (g) pagalbos priemonė⁶⁰ (dotacija / palūkanų normos subsidija, paskola / grąžintini avansai / kompensuojamoji dotacija, garantija, mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių, rizikos finansai, kita (nurodyti));
- (h) pagalbos suteikimo data;
- (i) pagalbos tikslas⁶¹;
- (j) pagalbą teikianti institucija.

⁵⁶ Komisijos pateiktas šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka.

⁵⁷ NUTS – bendras teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius. Paprastai nurodomas 2 lygmens regionas.

⁵⁸ 1990 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3037/90 dėl statistinio Europos bendrijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (OL L 293, 1990 10 24, p. 1) su pakeitimais, padarytais 1993 m. kovo 24 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 761/93 (OL L 83, 1993 4 3, p. 1) ir klaidų ištaisymu (OL L 159, 1995 7 11, p. 31).

⁵⁹ Bendrasis subsidijos ekvivalentas.

⁶⁰ Jeigu pagalba teikiama taikant kelias pagalbos priemones, pagalbos suma nurodoma pagal priemonę.

⁶¹ Jeigu pagalba siekiama kelių tikslų, pagalbos suma nurodoma pagal tikslą.